Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

sütaş

Sürdürülebilirlik İlerleme Raporu 2023

İçindekiler

2015 yılından bu yana sekizincisini yayınladığımız sürdürülebilirlik raporumuzda; 2025 hedeflerimize yönelik, çevre, birey ve toplum odak alanlarımızda sağlanan gelişmeleri detaylarıyla paylaşmayı hedefledik.

3 PAYDAŞLARIMIZA MESAJIMIZ
3 Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı
4 Sürdürülebilirlik Komitesi Başkanı Mesajı

5 SÜTAŞ HAKKINDA

11 SÜTAŞ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
12 Sürdürülebilirlik Stratejimiz
13 Odak Alanlarımız
14 2023 Sürdürülebilirlik Performansımız
15 Sürdürülebilirlik Yönetimimiz
17 Çifte Önemlilik Analizi
19 Paydaş Katılımı
20 Değer Zincirindeki Etkilerimiz
21 Trendler, Riskler ve Fırsatlar

22 KURUMSAL YÖNETİM
25 İş Etiği Kuralları
26 Risk Yönetimi ve Denetim
27 Ar-Ge ve Yenilikçilik

28 ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ
29 İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum
36 Döngüsel Ekonomi
39 Su yönetimi
40 Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Onarılması
42 Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım
45 Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

48 BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU
49 Gıda Güvenliği
50 Gıda Güvenilirliği
52 Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

54 TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI
55 Yerel Ekonomiye Katkılarımız
57 Sektörün Gelişimine Katkılarımız
61 İstihdam ve Gelişim
64 Çalışan Katılımı ve Memnuniyeti
66 İş Sağlığı ve Güvenliği

67 EKLER

Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,
Sevgili Sütaş Dostları,

Cumhuriyeti'mizin 100. yılını kutladığımız 2023 yılı hepimiz için anlamlı ve özel bir yıl oldu. Cumhuriyetle birlikte siyaset, ekonomi, hukuk, eğitim ve kültür alanlarında atılan adımlar ve Atatürk devrimleri ile elde edilen kazanımların sağladığı olanaklarla yetişen bizler için Cumhuriyetimizin 100. yılına tanık olmak, tarifsiz bir onur ve gurur kaynağı. Ne yazık ki 2023 yılında büyük bir acı da yaşadık. 6 Şubat tarihinde, 11 ilimizi etkisi altına alan iki büyük depremle sarsıldık. Bu zorlu süreçte, milletimizin gösterdiği dayanışma ve yardımlaşma, Cumhuriyetimizin temellerinde yatan birlik ve beraberlik anlayışının en güzel örneğiydi.

2023 yılında dünya, temel ekonomik ve jeopolitik zorluklarla mücadele edilen zor bir yıl geçirdi. Bu zorlukları zamanla aşmak mümkün. Ancak iklim krizi, biyolojik çeşitlilik kaybı ve toplumsal eşitsizlikler gibi çok daha geniş kapsamlı sorunlarla karşı karşıyayız.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli, 2023 İklim Değişikliği Raporunda, ülkelerin sera gazı emisyon azaltım taahhütlerinin, Paris İklim Anlaşması hedeflerine ulaşmak için yeterli olmadığına dikkat çekti. Nitekim 2023 yılı, 1,48 derece küresel sıcaklık artışı ile kayıtların tutulduğu 173 yıllık dönemin en sıcak yılı olarak tarihe geçti. Bu durum, Paris Anlaşmasında öngörülen küresel sıcaklık artışını 1,5 derecede tutma hedefini yakalayamayacağımızı gösteriyor.

Şiddeti her yıl daha da artan aşırı iklim olayları, faaliyetlerimizin odağını oluşturan tarım ve gıda sektörünün dayanıklılığını, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliğini de olumsuz etkiliyor. Sektörümüz 2023 yılı İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nın (COP28) en sıcak gündem maddelerinden birisiydi. Dayanıklı Gıda Sistemleri, Sürdürülebilir Tarım ve İklim Eylemine İlişkin Deklarasyon, ülkemizin de arasında olduğu 160 imzacı ülke ile en çok katılım sağlanan bildirge oldu. Bildirge, iklim krizinin sektörü her geçen gün daha fazla tehdit ettiğini vurgularken, sürdürülebilir gıda sistemlerinin iklim değişikliği ile mücadele potansiyelinin de altını çiziyor. İmzalanan bildirgede, iklim ve çevresel faydaları en üst düzeye çıkaran, arazi ve doğal ekosistemleri koruyup gözeten ve onaran, toprak sağlığını ve biyoçeşitliliği artıran üretim yaklaşımlarına geçilmesi ihtiyacına dikkat çekiliyor. Öte yandan, gıda güvenliği sağlanırken, sayısı gün geçtikçe azalan üreticilerin, gerekli kaynaklara, bilgiye, kırsal altyapıya, uygun çalışma koşullarına ve gelire kavuşması ve tarımsal üretimin gizli kahramanları kadınların güçlendirilmesi de hedefleniyor.

Değerli Paydaşlarımız,

Sürdürülebilirlik bizim için sadece bir hedef değil, aynı zamanda sütçülük anlayışımızın temelini oluşturuyor. Sütün doğasındaki değerleri tüketicilerimize ulaştırarak onların sağlıklarına, yaşam kalitelerine, mutluluklarına katkıda bulunma misyonuyla doğal ve lezzetli süt ürünleri üretiyor, sütün iyiliğini ve bereketini yaymak için "Sütaşkıyla" çalışıyoruz. Yıllar içinde sütçülükte "ustalaşıp uzmanlaşırken" güçlü ve entegre bir tedarik zinciri yapısına ulaştık. "Çiftlikten Sofralara" adını verdiğimiz bu strateji, bir yandan doğal lezzetlerimizin güvencesini oluştururken diğer yandan da sürdürülebilirliği esas alan ve kullandığı doğal kaynakları geri dönüştürebilen bir iş ve üretim modeli haline geldi. Geleceğimizin güvencesi "kurumsal yapımızı" da değerlerimizin ışığında ve kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda sürekli geliştiriyor, güçlendiriyoruz. Bu anlayış ile çalışırken doğal olarak "bireylerin sağlığı ve mutluluğuna", "toplumun gelişimi ve refahına", "çevrenin sürdürülebilirliğine" katkıda bulunuyoruz.

"ÇiftliktenSofralaraSürdürülebilirYarınlara" yönelik hedeflerimiz doğrultusunda yaptığımız çalışmaları paylaştığımız 2023 Sürdürülebilirlik İlerleme Raporumuzu sizlere sunmaktan mutluluk duyuyor, Sütaş'ın sürdürülebilir büyümesine ve ilerlemesine katkı sağlayan değerli çalışma arkadaşlarımıza, paydaşlarımıza ve tüm Sütaş dostlarına teşekkür ediyorum.

Muharrem Yılmaz
Yönetim Kurulu Başkanı

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sürdürülebilirlik Komitesi Başkanı Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,

#ÇiftliktenSofralaraSürdürülebilirYarınlara ulaşma hedefiyle çalıştığımız bir raporlama döneminin daha sonuna geldik. Tüm Sütaşlıların "çevrenin sürdürülebilirliğine", "bireylerin sağlığı ve mutluluğuna" ve "toplumun gelişimi ve refahına" daha fazla değer katmak için gösterdiği çabadan aldığım ilhamla, sekizinci Sürdürülebilirlik Raporumuzu sizlere sunmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Bu raporumuzda; sütün iyiliğini ve bereketini yayma tutkusuyla çalışırken "Çiftlikten Sofralara" süt değer zincirinin bütününde çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği sağlamak üzere yürüttüğümüz faaliyetlere ilişkin bilgileri bulacaksınız.

Kuruluşumuzun 50.yılını kutlayacağımız 2025 yılına yaklaşırken, sürdürülebilirlik hedeflerimize yönelik 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz çalışmalar hakkında bazı satırbaşlarını sizlerle paylaşmak istiyorum:

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

- Her geçen gün daha fazla etkilerini hissettiğimiz ve tüm dünyanın ilk gündem maddesi olan iklim değişikliği ile mücadele Sütaş'ın da stratejik hedeflerinden birisi. Çiftliklerimizin gübreleri ve organik atıkları işleyerek elektrik, buhar ve sıcak su elde ettiğimiz biyogaz tesislerimiz ile önemli sonuçlara ulaşıyoruz. 2023 yılında 4 entegre tesisimizde, biyogazdan elektrik üretim kapasitemizi 20,2 MWh'e çıkardık. Ürettiğimiz elektrik enerjisi; üretim tesislerimizin tümünün ihtiyacının yüzde 88'ine eşdeğer seviyeye ulaştı. Bu sayede kendi operasyonlarımızdan kaynaklanan (Kapsam 1 ve 2) sera gazı emisyonlarının 3 katından daha fazla emisyonun salımını engelledik.

- Verimlilik projeleri, süreç optimizasyonları ve yenilenebilir enerji yatırımları ile 2023 yılında bir önceki yıla göre emisyon yoğunluğumuzda yüzde 9 oranında düşüş sağladık.

- Biyogaz tesislerimizin çıktılarından elde ettiğimiz organik ve organomineral gübreler ile ineklerimizin yediği yemlerin yetiştirildiği topraklara kazandırdığımız organik madde miktarı 2025 hedefimizi de geçerek 51 bin tona ulaştı. Böylece ürün verimini artırmanın yanı sıra toprakların organik yapısını zenginleştirip, su ve karbon tutma kapasitelerini de artırmış olduk. Bu sayede 2023 yılında 112 bin, 2020 yılından bu yana da 239 bin dekar araziyi daha verimli hale getirdik.

- Yenilenebilir enerji üretim kapasitesini artırmak için çiftliklerinin çatılarını güneş enerjisi yatırımıyla değerlendirme hedefimiz doğrultusunda, 2023 yılında Aksaray ve Tire Entegre Tesislerimizde toplam 10,38 MWp'lik çatı GES santrallerimizi ve Bingöl Entegre Tesisleri'mizdeki 1 MWp'lik güneş enerjisi santralini (GES) devreye aldık. 2025 yılı hedefimiz olan 25 MWp'e ulaşmak için diğer lokasyonlardaki çalışmalarımız hızla devam ediyor.

- Dünyada kuraklık tehlikesinin günden güne arttığı ve suyun her damlasının değerli olduğu bir dönemdeyiz. Bu bilinçle, suyu verimli kullanıyor, tarımsal sulama ve süt ürünleri üretim süreçlerindeki operasyonlarımızı bu bakış açısıyla sürekli gözden geçiriyoruz.

- 2020 yılından bu yana plastik ambalajlardaki malzeme miktarını azaltmaya yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bugüne kadar ambalajlarımızda, teknolojinin sunduğu imkanlar ile 1.262 ton daha az plastik kullandık.

- Sürdürülebilirliğin sadece çevresel değil ekonomik ve sosyal yönlerine de katkıda bulunan bir iş modelimiz var. Marmara Bölgesi'nde Karacabey'de, İç Anadolu Bölgesi'nde Aksaray'da, Ege Bölgesi'nde Tire'de ve son olarak Doğu-Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde Bingöl'deki entegre tesislerimizle, bulunduğumuz bölgelerde özellikle kırsal kalkınmaya önemli katkılarda bulunmaya ve toplumun tüm kesimleri için değer yaratmaya devam ediyoruz.

- Dünyada ve ülkemizdeki sürdürülebilirlikle ilgili gelişmelere paralel olarak kapsam 3 emisyonlarını hesaplayıp, değer zincirimizin bütününden kaynaklanan iklim etkisini ortaya koymayı ve bu etkiyi azaltmak için paydaşlarımızla birlikte çalışmayı öncelikli hedeflerimiz arasında görüyoruz. Bu amaçla, tedarikçilerimizin ve müşterilerimizin ayrıntılı haritasını çıkararak çalışmalarımıza başladık.

Değerli Paydaşlarımız,

Sizleri, "Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara" yönelik 2025 hedeflerimiz doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz çalışmaları özetlediğimiz ilerleme raporumuzu incelemeye davet ediyor, sürdürülebilirlik tutkumuzu paylaşan, bu yolculukta bize destek ve güç veren başta çalışma arkadaşlarım olmak üzere tüm paydaşlarımıza gönülden teşekkürlerimi sunuyorum.

Duygu Yılmaz
Sürdürülebilirlik Komitesi Başkanı

Sütaş Hakkında

İşimiz Süt, Aşkımız Süt, Adımız Süt

1975 yılında kurulduk. Kurulduğumuz günden bugüne sadece sütçülüğe odaklanıp sütten kazandığımızı yine süte yatırıyor, sütün iyiliğini ve bereketini yaymak için tutkuyla çalışıyoruz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Vizyonumuz

Süt sektörünün en sevilen markası, en güvenilen kuruluşu ve lider şirketi olmak.

Misyonumuz

Sütün iyiliğini ve bereketini yayma tutkusuyla "Çiftlikten Sofralara" süt değer zincirini ve bize emanet edilen kaynakları en verimli şekilde yönetip geliştirerek bireylerin yaşam kalitelerini artıran, sağlık ve mutluluk veren doğal ve lezzetli süt ürünleri sunmak.

Değerlerimiz

Saygı: İnsana, topluma ve doğaya saygılıyız.

Sorumluluk: Her zaman hesap vermeye hazır, adil ve şeffaf davranır, sorumluklarımıza sahip çıkarız.

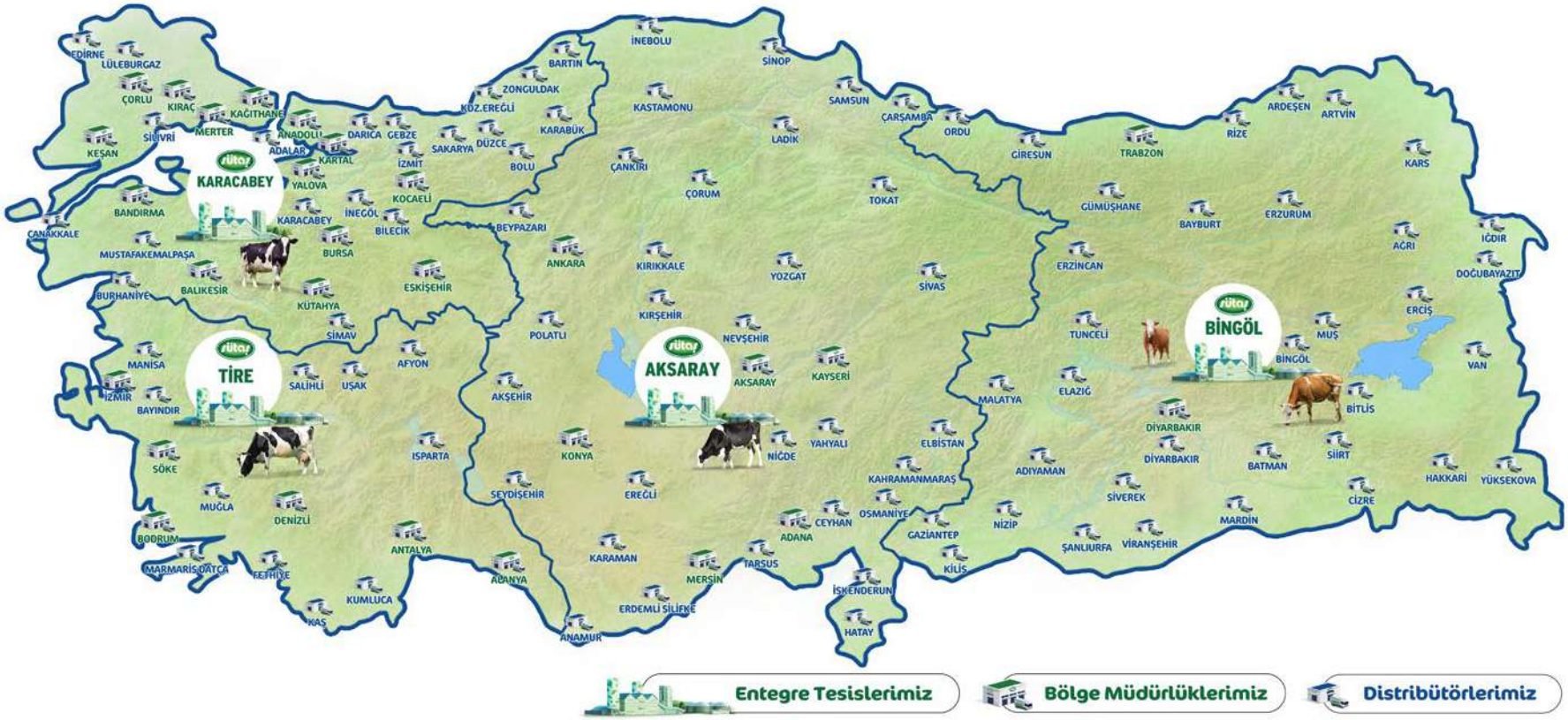
Mükemmellik: İşimizin ustası ve uzmanı olmak için kendimizi sürekli geliştirir, mükemmeli ararız.

Tutku: Sütün iyiliğine, bereketine ve sütçülüğe kendimizi tutkuyla adarız.

Sütaş Hakkında

Türkiye'nin dört bir yanındayız

Marmara Bölgesi'nde Karacabey'de, İç Anadolu Bölgesi'nde Aksaray'da, Ege- Akdeniz Bölgesi'nde Tire'de ve Doğu-Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Bingöl'de yer alan 4 entegre tesisimiz, 27 Bölge Müdürlüğümüz ve 94 Bayi/Distribütörümüz ile Türkiye'nin dört bir yanına ulaşıyoruz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sütaş Hakkında

Sütaş dünya pazarlarında

SÜTAŞ MAKEDONYA
ÜSKÜP ENTEGRE TESİSLERİ
EURO DAIRY MACEDONIA

2014 yılından itibaren Makedonya tesislerimiz ile Balkanlara ulaşıyoruz.

SÜTAŞ PAKİSTAN
NISHAT SÜTAŞ DAIRY

2021'de Pakistan'da süt markamız Milk Fields'ı pazara sunduk.

Aralarında Çin, Mısır, Avrupa Ülkeleri, Azerbaycan, ABD, Japonya, BAE, Katar, Libya, Irak, Kuveyt'in de bulunduğu toplam 47 ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz.

Sütaş Hakkında

Entegre iş modelimiz; "Çiftlikten Sofralara"

Kurulduğumuz günden bu yana sütçülüğe odaklanıp, bu alanda uzmanlaşıp büyürken "Çiftlikten Sofralara" kadar uzanan süt değer zincirini entegre ederek ve ürünlerimizin doğallığını, kalitesini, besin değerini güvence altına alan ve izlenebilirliğini sağlayan, sürekli geliştirdiğimiz bir iş modeli yaratık. Entegre tesislerimizde; damızlık yetiştirme çiftlikleri, yem fabrikası, süt ürünleri fabrikası, enerji ve gübre tesisleri yer alıyor.

Süt hayvancılığının bilinçli ve verimli yapılabilmesi için üreticilere, öğrencilere ve girişimcilere eğitim veriyoruz.

İneklerin iyi beslenebilmesi için doğal ve sağlıklı yem bitkileri yetiştiriyoruz.

Yem fabrikasında ineklerin ihtiyacı olan vitamin, mineral ve protein değerleri yüksek karma yemler üretiyoruz.

Sütaş inekleri, uluslararası hayvan refahı kurallarına uygun tasarlanmış, hastalıklardan ari çiftliklerde mutluluk ve refah içinde yaşıyorlar.

Çiftliklerimizin gübreleri ve fabrikalarımızın organik atıklarını, biyogaz tesislerinde işleyerek yenilenebilir enerjiye dönüştürüyoruz. Çıktılarını da organik ve organomineral gübre olarak değerlendiriyor, yem bitkisi yetiştirilen toprakların zenginleştirilmesinde kullanıyoruz.

Sütün doğallığını ve özündeki değerleri koruyarak yüzlerce çeşit süt ve süt ürününü ustalık ve uzmanlıkla üretiyoruz.

Dört entegre tesisimizde ürettiğimiz ürünleri, 1.850 araçtan oluşan dağıtım filomuz ile 200.000 satış noktasına dağıtıyoruz.

"Doğal lezzetleri"mizi Sütaş Market ile çiftliklerimizden sofralarınıza ulaştırıyoruz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sütaş Hakkında

Entegre iş modelimiz doğrultusunda tüm faaliyetlerimizi aşağıdaki yapı ile yönetiyoruz.

Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri

- Süt hayvancılığı eğitimleri
- Yem bitkileri ve kaba yem üretimi
- Karma yem üretimi
- Damızlık süt sığırı çiftlikleri
- Hayvan sağlığı ve nesil ıslah merkezi

Süt ve Süt Ürünleri Üretimi

- Süt ve süt ürünleri üretimi
- Satış dağıtım hizmetleri
- E-ticaret

Biyogaz, Enerji ve Gübre Üretimi

- Biyogaz üretimi
- Elektrik, sıcak su, buhar üretimi
- Gübre üretimi

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sütaş Hakkında

Sayılarla Sütaş

Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri

19.510 üretici,
35.000 girişimci ve öğrenciye
süt hayvancılığı eğitimleri

180 bin ton
kaba yem üretimi

390 bin ton
karma yem üretimi

Damızlık süt sığırı çiftliklerimizde
24.000
inek

Hayvan sağlığı ve nesil ıslahı merkezi

Süt ve Süt Ürünleri Üretimi

Günde
6,8 milyon paket
süt ve süt ürünleri üretimi

1.870 araç ile
200 bin
satış noktasına dağıtım

www.sutas.market ile tüketicilerimizin kapısına ulaşan ürünler
e-Ticaret

Enerji ve Gübre Üretim Faaliyetleri

786 bin ton
organik atığın biyogaz tesislerinde işlenmesi

98 bin MWh
elektrik üretimi

102 bin MWh
buhar ve sıcak su üretimi

678 bin ton
gübre üretimi

Üretim tesislerimizin elektrik ihtiyacının
%88'ini,
çiftliklerimizin gübrelerinden ve organik atıklarımızdan ürettik.

Net konsolide ciro
29,6 milyar TL*

47 ülkeye
ihracat gerçekleştirdik.

* Enflasyon muhasebesi uygulamaları kapsamında düzenlenmiştir.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sütaş ve Sürdürülebilirlik

Bitkisel üretimden başlayarak gübre ve enerji üretimine kadar uzanan, doğal kaynakları verimli kullanmayı ve geri dönüştürmeyi esas alan döngüsel iş modelimiz; çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarıyla sürdürülebilirliğin her alanında katkı sağlamamıza olanak veriyor.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sürdürebilirlik Stratejimiz

İşimizin özünde sürdürülebilirlik var

Kurulduğumuz günden bugüne sütün iyiliğini ve bereketini yayma misyonu ile çalışıyoruz. Bize emanet edilen kaynakları en verimli şekilde yönetip geliştirerek bireylerin yaşam kalitelerini artıran, sağlık ve mutluluklarına katkıda bulunan doğal ve lezzetli süt ürünleri üretmeyi hedeflerken tüm faaliyetlerimize dört temel strateji ile yön veriyoruz. Sütçülüğe odaklanmak, "Çiftlikten Sofralara" süt değer zincirine hâkim olmak, uzmanlaşmak ve bunların sürdürülebilirliğini sağlayacak kurumsal yapıyı oluşturmak olarak özetleyebileceğimiz temel stratejimiz ve özüne sürdürülebilirliği alan entegre iş modelimiz; doğal olarak "bireylerin sağlığı ve mutluluğu", "toplumun gelişimi ve refahı" ve "çevrenin sürdürülebilirliği" alanlarında önemli sonuçlar elde etmemizi sağlıyor.

SÜTAŞKI
Kendimizi sütçülüğe adadık. Sadece sütçülüğe odaklanarak, sütün iyiliğini herkese ulaştırmak, bereketini yaymak için tutkuyla çalışıyoruz.

ÇİFTLİKTEN SOFRALARA
Döngüselliği esas alan "Çiftlikten Sofralara" entegre iş modelimizle ineklerimizin beslendiği yemden, sofralara ulaşan süt ürünlerine kadar tüm süreci izliyor, ürünlerimizin doğallığını ve lezzetini güvence altına alıyoruz.

USTALIK VE UZMANLIK
Sütçülüğün uzmanı, işimizin ustasıyız. Çağdaş teknolojiler ve Ar-Ge çalışmalarımız ile Anadolu kültürünün sütçülük birikimini, uzmanlığımızla buluşturuyoruz.

KURUMSAL YAPI
Kurumsal yapımızı; değerlerimizin ışığında ve kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda geliştirip güçlendirerek, sistemlerimizin sürekliliğini sağlıyoruz.

Odak Alanlarımız

ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Toprak, su, hava gibi doğal kaynakları doğanın emanetleri olarak görüyor, döngüselliği esas alan "Çiftlinten Sofralara" iş modelimiz ile süt değer zincirini yönetiyoruz. Bu anlayışla onarıcı tarım ve sürdürülebilir süt hayvancılığı ilkelerine uygun faaliyet gösteriyor, toprağımızı koruyor, su ve enerjiyi verimli kullanıyor, yenilenebilir enerji üretimimizi artırıyor ve sıfır atık hedefi ile çalışıyoruz.

BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU

Sütün iyiliğini herkese ulaştırmak için tutkuyla çalışıyoruz. "Çiftlikten Sofralara" iş modelimizle ürünlerimizin doğallığını, lezzetini ve besin değerlerini güvence altına alıyor, teknolojinin getirdiği imkanlar ve yeniliklerle, iş modelimizi her geçen gün geliştirmeye devam ediyoruz.

TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI

"Çiftlikten Sofralara" iş modelimiz; yarattığı sosyo-ekonomik etkiler ve kapsayıcılığı ile "Bölgesel Kalkınma Modeli" niteliği taşıyor. Bu model; tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde birçok farklı alt sektörü harekete geçirerek binlerce insana istihdam sağlıyor, yaratılan gelirin toplumun değişik kesimleri tarafından bölüşüldüğü örnek bir gelir dağılımı etkisi yaratıyor, toplumsal kalkınmayı destekliyor. Çalışma arkadaşlarımızın gelişimlerini destekliyor, onların sağlıklı, güvenli ve mutlu bir ortamda çalışmalarını amaçlıyoruz.

2023 Sürdürülebilirlik Performansımız

ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

Üretim tesislerimizin elektrik ihtiyacının **%88'ini,** organik atıklarımızdan ürettiğimiz yenilenebilir enerji ile karşıladık

2025 Hedefi: **%100** yenilenebilir enerji kullanımı

2023 yılında kurulu güneş enerjisi kapasitemiz **11,38 MWp** oldu

2025 Hedefi: **25 MWp**

2023 yılında enerji verimliliğimiz **%4'e** ulaştı

2025 Hedefi: **%15 artış**

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Topraklarımıza 2023 yılında **51.000 ton** organik madde kazandırarak 2025 hedefimizin üzerine çıktık

2025 Hedefi: **50.000** ton

Atık Yönetimi

2020 yılından bu yana **1.262 ton** plastik azaltımı gerçekleştirdik

2025 Hedefi: **1.500** ton

Su Yönetimi

2023 yılında Çiftliklerimiz haricinde **%8** su verimliliğine ulaştık

2025 Hedefi: **%15 artış**

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Ülkemiz koşullarına uygun verimli ırklar yetiştirmek üzere tarımsal Ar-Ge çalışmalarına devam ediyoruz

2025 Hedefi: **Çalışmaların tamamlanması**

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

Tüketicilerimizin sağlıklı beslenmesine katkıda bulunmak için bir yeni ürün geliştirdik

2025'e Kadar Hedef: **15** yeni ürün

Ambalajlarımızın üzerinde sağlıklı beslenme ve bilgilendirmeye yönelik içeriklerimizin oranı **%36**

2025 Hedefi: **%50**

Gıda Güvenilirliği

Global Food Safety (GFSI) sertifikasına sahip tedarikçi oranımız **%78**

2025 Hedefi: **%75**

TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI

Sosyo Ekonomik Katkılarımız

İş birliği yapılan üreticilerde verimlilik artışı **%3**

2025 Hedefi: **%8**

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Toplam **19.510** üretici sürdürülebilir süt hayvancılığı eğitimi aldı

2025 Hedefi: **23.000** üretici

İstihdam ve Gelişim

Sürdürülebilirlik odaklı öneri sayısı **4.705**

2025 Hedefi: **2.500**

İş Sağlığı ve Güvenliği

Kayıp zamanlı iş kazası frekansı oranı **13,2**

2025 Hedefi: **<5**

*"2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimizin" yer aldığı tablomuza ekler bölümünden ulaşabilirsiniz.

Sürdürülebilirlik Yönetimimiz

İşin mutfağında büyük bir ekip var

Yönetim Kurulu üyelerimiz de dahil olmak üzere tüm çalışanlarımız sürdürülebilirliği iş yapış biçimlerinin özü olarak benimser. Sütaş'ın sürdürülebilirlik yönetimi Yönetim Kurulu sorumluluğundadır. Ayrıca Yönetim Kurulu üyeleri (Bkz. Ekler- Yönetim Kurulu Üyelerimiz) sürdürülebilirlik hedeflerini sahiplenir, sürdürülebilirlik konularının daha geniş bir perspektifte ele alınıp geliştirilmesine katkıda bulunur ve sürdürülebilirlik komitesi üyeleri ile koordinasyon halinde hedef gerçekleşmelerini takip eder.

Sürdürülebilirlik Komitesi Yönetim Kurulu adına;

- Sürdürülebilirlik stratejisi, politika ve hedefleri belirler,
- Gerekli planlamanın yapılarak hayata geçirilmesini sağlar,
- Performansı izler ve denetler,
- Çevresel, sosyal, ekonomik ve kurumsal konularda grup şirketlerinin karşı karşıya olduğu risk ve fırsatları tanımlar, değerlendirir ve gerekli adımları belirler.

Komite çalışmalarını, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış Sürdürülebilirlik Komitesi Çalışma Esaslarına uygun olarak yürütür. Yönetim Kurulu, Sürdürülebilirlik Komitesi üyelerini, sürdürülebilirliğin farklı boyutlarında deneyim sahibi olan üyeleri arasından seçer.

Sürdürülebilirlik Koordinasyon ve İletişim Alt Komitesi; Komite ve Çalışma Grupları arasındaki iletişimi sağlar, çalışmaların koordinasyonu ve denetimini yapar, iletişim planını hazırlayarak uygular ve sürdürülebilirlik performans ve raporlarını hazırlar.

Oluşturulan yedi "Çalışma Grubu" ise sürdürülebilirlik hedeflerinin iş planlarına dönüştürülmesi, uygulanması ve raporlanmasından sorumludur.

Sürdürülebilirlik Komitesi 2023 yılında altı toplantı gerçekleştirerek 2022 İlerleme Raporunun kapsam ve içeriğini belirledi, Raporu Yönetim Kuruluna sunarak onayını aldı. Komite aynı zamanda çalışma grupları ile ayrı ayrı ya da ortak toplantılar yaparak 2025 hedeflerine ulaşmak için önümüzdeki dönemde yapılması gerekenler ile 2025 sonrasına yönelik hedef belirleme çalışmalarına başladı.

Sürdürülebilirlik Yönetimimiz

Sürdürülebilirlik Koordinasyon ve İletişim Alt Komitesi, her hafta düzenli toplanarak toplam 30 ekip üyesinden oluşan çalışma gruplarının faaliyetlerini inceledi. Hedeflere yönelik ilerlemeleri gözden geçirdi. Hedefe uygun ilerleme sağlanamayan alanlar ile ilgili değerlendirme yaparak Sürdürülebilirlik Komitesine sundu. 2022 Sürdürülebilirlik İlerleme Raporunu ve iletişim planını hazırlayarak uyguladı.

- "Çiftlikten Sofralara" entegre iş modelimiz, sürdürülebilirlik alanındaki en prestijli ödüllerden olan "Sürdürülebilir İş Ödülleri"nde "Tedarik Zinciri Yönetimi" kategorisinde ödüle layık görüldü.
- Stratejik öneme sahip Çevre ve Tarım çalışma grupları ile yapılan kapsamlı toplantılar sonucu ilgili birimlere küresel ve yerel sürdürülebilirlik eğilimleri çerçevesinde yeni hedefler verildi.
- Sürdürülebilirlik Eğitimlerini her bir hedef çalışan grubu için detaylı olarak planlayıp eğitim içeriği hazırladı.
- Üyesi olduğumuz sivil toplum kuruluşlarında yer aldığımız çalışma gruplarında sektörümüze yönelik sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarda yer aldık.
- Sürdürülebilirlik Komitesi Başkanımız Duygu Yılmaz sözcülüğünde pek çok zirveye katılarak tarım ve gıda sektöründe önemli bir örnek oluşturan çalışmalarımızı ve sürdürülebilirlik performansımızı paylaştık.
- Sosyal medyada sürdürülebilirlik mesajlarımızı ve performansımızı paylaştık.
- Sürdürülebilirlik mesajlarımız Sütaş Çiftliği Karikatürlerine de konu oldu. Karikatürlerimiz mesajlarımızla ilgili farkındalık yaratılmasına katkı sağladı.

Çifte Önemlilik Analizi

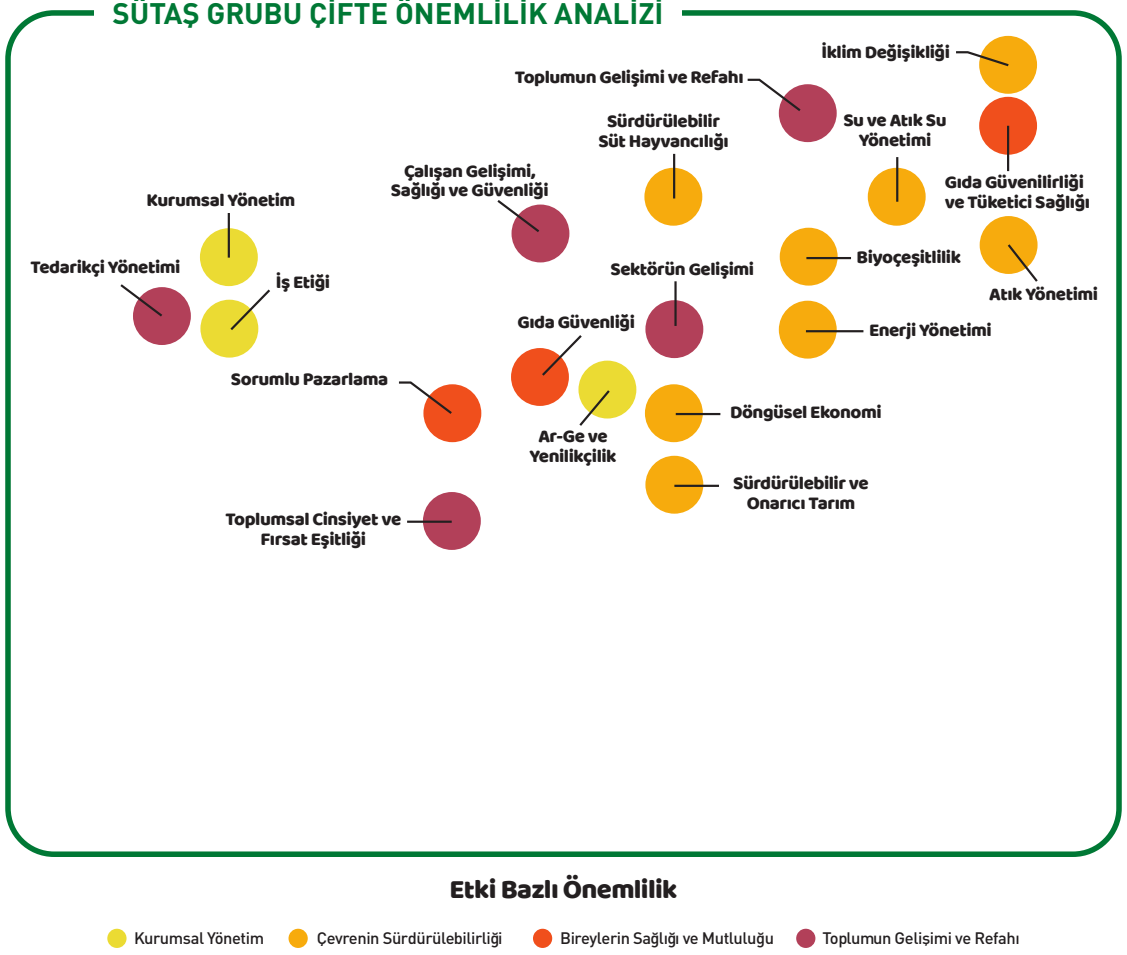
Yeni küresel raporlama standartlarına uyuyoruz

Sürdürülebilirlik raporlamasına başladığımız 2015 yılından bu yana stratejik önceliklerimizi ve odak alanlarımızı belirlemek amacıyla, paydaşlarımızın görüşleri çerçevesinde Global Raporlama Girişimi (GRI) standartları ile uyumlu önceliklendirme analizi ile yapıyorduk. Bu raporumuzda, 2023 yılında dünyada raporlama standartlarındaki gelişmelerle uyumlu olarak bu analizimizi de güncellemek istedik. Analizimizi ve öncelikli konularımızı Sürdürülebilirlik Komitemiz ve çalışma gruplarımız ile birlikte yaptığımız çalıştaylarla, Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (ESRS) ile ortaya konulan "Çifte Önemlilik" analizi kapsamında, Avrupa Birliği Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG) tarafından oluşturulan rehberlere uyumlu olarak yeniden ele aldık. Analizimizde standartlar, küresel trendler, paydaşlarımızın beklentileri ve sektörel karşılaştırmalar çerçevesinde 32 konu başlığı ve 86 alt konu başlığını ele aldık. Bu konu başlıklarını kendi içerisinde sınıflandırdık ve etki bazlı önemlilik ve finansal önemlilik açısından puanladık.

- Etki bazlı önemlilik (içeriden dışarıya) çalışması kapsamında; ilgili konu başlıklarının Sütaş Grubunun değer zincirinin bütününde kısa, orta ve uzun vadede çevre ve toplum üzerindeki potansiyel veya gerçek olumlu/olumsuz etkilerini ölçeği, kapsamı ve eğer olumsuz ise onarılabilirliği açısından değerlendirdik.

- Finansal önemlilik (dışarıdan içeriye) kapsamında ise; konu başlıklarının Sütaş Grubunun finansal durumu üzerinde oluşturabileceği risk ve fırsatları, gerçekleşme potansiyeli ve büyüklüğünü göz önüne alarak değerlendirdik.

Analizimiz sonucunda öncelikli olarak belirlenen ve Sütaş Yönetim Kurulu tarafından da onaylanan 19 konu başlığını önceliklendirme matrisimiz üzerinde paylaştık. Çalışmamız, odak alanlarımızda bu aşamada herhangi bir değişikliğe gerek olmadığını gösterdiğinden Raporumuzu önceden belirlediğimiz odak alanları üzerine inşa ettik.

Çifte Önemlilik Analizi

İlgili Konular	Konu Başlığı	Alt Başlıklar	Rapordaki Yeri
Kurumsal Yönetim	İş Etiği	İş Etiği, Rekabet, Çıkar Çatışması, Yolsuzlukla Mücadele, Kurum İçi İlişkiler	İş Etiği Kuralları
	Kurumsal Yönetim	Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum, Risk Yönetimi, Denetim, Paydaş Katılımı, Kurumsal İlişkiler, Veri Güvenliği, Yönetmelik ve Kanunlarla Uyum	Risk Yönetimi ve Denetim
	Ar-Ge ve Yenilikçilik	Üretim Süreçlerinin Geliştirilmesi	Ar-Ge ve Yenilikçilik
Çevrenin Sürdürülebilirliği	Atık yönetimi	Hayvan Gübreleri ve Organik Atıkların Yönetimi, Diğer Atıklarımızın Yönetimi, Kaynak Kullanımı	Döngüsel Ekonomi
	Biyoçeşitlilik	Toprağın Biyolojik Yapısı, Ekosistemlerin Korunması, Türlerin Korunması, Biyolojik Çeşitlilik Kaybı	Biyoçeşitliliğin Korunması ve Onarılması
	Döngüsel Ekonomi	Biyolojik Döngüler, Teknik Döngüler	Döngüsel Ekonomi
	Enerji Yönetimi	Enerji Kullanımı, Enerji Verimliliği, Lojistik Verimliliği	İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum
	İklim Değişikliği	Emisyon ve Karbon Yönetimi, Yenilenebilir Enerji Üretimi, İklim Değişikliği Kaynaklı Riskler ve Fırsatlar	İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum
	Su ve Atık Su Yönetimi	Su Kullanımı, Su Geri Kazanımı, Su Verimliliği, Atık Su Arıtımı ve Deşarjı	Su Yönetimi
	Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı	Hayvan Sağlığı ve Refahı	Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı
	Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım	Onarıcı Tarım Uygulamaları, Toprak Sağlığı	Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım
Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu	Gıda Güvenilirliği ve Tüketici Sağlığı	Yem ve Çiğ Süt Hijyeni/Kalitesi, Süt ve Süt Ürünleri Hijyeni/Kalitesi, Ürünlerin Depolanması ve Uygun Koşullarda Saklanması, Sağlıklı ve Yeterli Beslenme	Gıda Güvenilirliği
	Gıda Güvenliği	Yeterli ve Besleyici Gıdaya Erişim, Gıda Arzının Devamlılığının Sağlanması	Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu
	Sorumlu Pazarlama	Sorumlu Pazarlama, İlave Etiketleme Bilgileri, Nitelikli Bilgiye Erişim	Gıda Güvenliği
Toplumun Gelişimi ve Refahı	Çalışan Gelişimi, Sağlığı ve Güvenliği	Çalışan Gelişimi ve Memnuniyeti, Eğitimler, Çalışanlarımıza Sağladığımız İmkanlar, Çalışan Katılımı, İş Sağlığı ve Güvenliği	İstihdam ve Gelişim
	Sektörün Gelişimi	Çiftçilerimize Yönelik Eğitimler, Üniversite-Sanayi İş Birlikleri, Eğitime Destek Bursları	Sektörün Gelişimine Katkılarımız
	Tedarikçi Yönetimi	Tedarikçi Denetimleri, Tedarik Zincirinde Özen Yükümlülüğü	Gıda Güvenilirliği
	Toplumsal Cinsiyet ve Fırsat Eşitliği	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Eğitim ve Yetenek Gelişimi, Çeşitlilik	İstihdam ve Gelişim
	Toplumun Gelişimi ve Refahı	İstihdam, Bölgesel Kalkınma, Paydaşlarımızın Refah Seviyesinin ve Gelirlerinin Yükseltilmesi	Yerel Ekonomiye Katkılarımız

Paydaş Katılımı

Geniş bir paydaş ekosistemine sahibiz

İneklerimizin yediği yemlerin üretiminden başlayarak, çiğ sütün üretimi, toplanması, taşınması, işlenmesi ve dağıtımı süreçlerini kapsayan iş modelimizde çok geniş bir paydaş ekosistemine sahibiz. Paydaşlarımızla olan güçlü iletişim yapımız ve ortaklıklarımızın başarımıza önemli katkısının bilincindeyiz. Paydaşlarımızı şirketimize karşı yasal, finansal ya da operasyonel sorumluluğu olan, faaliyetlerimizden doğrudan etkilenen ve kararlarıyla şirketimizin iş hedefleri üzerinde etkisi olabilecek kişi ve kurumlar olarak görüyoruz. Bu kapsamda paydaşlarımızın her biri ile farklı iletişim kanalları üzerinden bir araya gelir, ortaklıklar geliştiririz.

Paydaşımız	Ortak Konularımız
Çalışma Arkadaşlarımız	• Çeşitlilik ve kapsayıcılık • Çalışan gelişimi ve memnuniyeti • İş sağlığı ve güvenliği
Süt Üreticileri ve Çiftçiler	• Hayvan sağlığı ve refahı • Sürdürülebilir süt hayvancılığı • Sürdürülebilir ve onarıcı tarım • Biyoçeşitliliğin korunması • Yerel ekonomiye katkı
Dağıtıcılar	• Ürün ve hizmet kalitesi • Gıda güvenliği ve güvenilirliği • Pazarlama ve satış yönetimi • Çalışan gelişimi ve eğitim
Kamu Kuruluşları	• Yasal düzenlemeler • Gıda güvenliği ve güvenilirliği ve denetim • Sürdürülebilir süt hayvancılığı eğitimleri • İklim değişikliği • Gıda sistemlerinin sürdürülebilir dönüşümü • Ar-ge ve İnovasyon • Sorumlu pazarlama ve adil rekabet
Finansal Kuruluşlar	• Finansal performans • Kurumsal yönetim • Sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik
Medya	• Sağlık ve beslenme • Pazarlama faaliyetleri • Şeffaflık ve ulaşılabilirlik

Paydaşımız	Ortak Konularımız
Müşteriler ve Tüketiciler	• Ürün ve hizmet kalitesi • Gıda güvenliği ve güvenilirliği • Ar-Ge ve İnovasyon • Tüketici/müşteri bildirimleri • İş birlikleri
Tedarikçiler	• Kalite, hijyen ve iyi üretim uygulamaları • Gıda güvenliği ve güvenilirliği • Çevrenin sürdürülebilirliği • Çalışan hakları, gelişimi ve memnuniyeti • İş sağlığı ve güvenliği • İş etiği ve sorumlu ticaret • Stratejik girişimler
Akademi	• Sürdürülebilir süt hayvancılığı eğitimleri • Ar-Ge ve İnovasyon • Stratejik etki analizleri • Sektörün gelişimi • Burs imkanları
Sivil Toplum Kuruluşları	• Sürdürülebilir ve onarıcı tarım • Sürdürülebilir süt hayvancılığı • Gıda güvenliği ve güvenilirliği • Şeffaflık ve izlenebilirlik • Sektörün gelişimi • Kurumsal Yönetim • Atık yönetimi • Su yönetimi • Küresel trendler ve uyum • İnsan kaynakları yönetimi ve çalışan gelişimi • İş etiği ve sorumlu ticaret

Değer Zincirindeki Etkilerimiz

12 Sürdürülebilir kalkınma amacına katkı sağlıyoruz

Süt değer zincirinin tüm aşamalarını kapsayacak şekilde faaliyet gösteriyoruz. Değer zincirimizin operasyonel ayağında yer alan halkalar üzerindeki sürdürülebilirlik etkilerimizi doğrudan ve dolaylı olarak iki grupta her yıl düzenli olarak inceliyoruz. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SKA) kimsenin geride bırakılmadan ulaşılmasına katkıda bulunmayı, gezegenin korunmasına ve insanların refahının geliştirilmesine yardımcı olmayı hedefliyoruz.

Sütaş Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Etkilerimiz	Yem Bitkileri ve Yem Üretimi	Çiğ Süt Tedariği	Çiğ Süt Üretimi	Ürün Geliştirme	Süt Ürünleri Üretim	Ürünlerin Pazarlanması	Ürünlerin Satış ve Dağıtımı	Ürünlerin Tüketimi	Enerji ve Gübre Üretimi	
Çevre										
İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum	●	●	●		●		●		●	7, 12, 13
Atık Yönetimi			●		●			●	●	6, 12
Su Yönetimi	●		●		●				●	6, 12
Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım	●								●	2, 12, 15
Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı	●	●	●							2, 12
Birey										
Gıda Güvenliği	●	●	●	●	●	●	●	●	●	2, 13, 15
Gıda Güvenilirliği	●	●	●	●	●	●	●	●		2, 3
Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu	●	●	●	●	●	●	●	●	●	2, 3, 16
Toplum										
Yerel Ekonomiye Katkılarımız	●	●	●		●	●	●		●	2, 8
Sektörün Gelişimine Katkılarımız	●	●	●	●	●	●	●		●	4, 17
İstihdam ve Gelişim	●	●	●	●	●	●	●		●	4, 5, 8

● Doğrudan Etkiler ● Dolaylı Etkiler

"Çiftlikten Sofralara" iş modelimiz ile AB yeşil mutabakatına hazırız

Her yıl ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmeler, paydaşlarımızın beklentileri ve sektörümüzdeki gelişmeler çerçevesinde Sütaş'ı ve Sütaş'ın faaliyetlerini, geleceğe dönük tercihlerini etkileyebilecek gündemleri dikkatle inceliyoruz.

Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ve Yeşil Dönüşüm

2050'ye kadar Avrupa'yı karbon nötr yapmayı ve yeşil dönüşümü hedefleyen AB'nin yeni büyüme stratejisi Yeşil Mutabakata uyumlu eylemler 12. Kalkınma Planı ve Orta Vadeli Program gibi ulusal belgelerde yerini aldı. Yeşil Mutabakat kapsamında kabul edilen birçok eylem planı ve strateji, tarım ve gıda sektörünü de etkiliyor. Bu belgelerde ortaya konulan tedbirler 2023 yılında olduğu gibi Sütaş'ın önümüzdeki dönem çalışmalarına da yön veriyor olacak.

Yeşil Mutabakat kapsamında kabul edilen ve tarım ve gıda sektörlerini en fazla etkileyen 3 temel belge: "Çiftlikten Çatala" ve "Biyolojik Çeşitlilik" stratejileri ile her sektörde döngüselliği ön plana alan "Döngüsel Ekonomi Eylem Planı". Sütaş olarak, ineklerimizin yediği yemlerin üretiminden başlayarak, çiğ sütün üretimi, toplanması, taşınması, işlenmesi ve dağıtımı süreçlerini kapsayan özüne sürdürülebilirliği alan iş modelimizle "Çiftlikten Çatala Stratejisi"nin mikro ölçekte bir örneğini oluşturuyoruz. Tüm faaliyetlerimizde aynı zamanda "Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi" ve "Döngüsel Ekonomi Eylem Planı"na uyumu esas alıyoruz.

İklim Değişikliği ile Mücadele

Daha da şiddetlenen iklim etkileri, üstelik 2023 yılının en sıcak yıl olarak kayıtlara geçmesi, tüm paydaşlarımızın iklim odaklı beklentilerini de artırıyor. İklim krizine katkıda bulunan aynı zamanda bu krizden en çok etkilenen sektörde yer alan bir şirket olarak biz de iklim odaklı çalışmalarımızı güçlendiriyoruz. Etkimizi azaltmak için enerji verimliliği çalışmaları yaparken, aynı zamanda yenilenebilir enerji yatırımlarımızı da artırıyoruz.

Yeşil Aklama (Greenwashing)

2023 yılında Yeşil Mutabakat kapsamında AB Sürdürülebilirlik Raporlaması mevzuatı ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlaması Standartları kabul edildi. Bu standartlar, özellikle "Yeşil Aklama" dan (Greenwashing) kaçınılmasına dikkat çekiyor. Sürdürülebilirlik performansımızı şeffaf ve doğru bir şekilde uluslararası raporlama standartlarına uygun olarak raporluyor, paylaşıyor, yeşil aklamadan uzak duruyoruz. Performansımızı dijital dönüşümün sağladığı olanaklarla daha etkin izleyebilmek için verilerin dijital platformlar aracılığıyla toplanması, analiz edilmesi ve raporlanmasını sağlayacak, aynı zamanda doğrulanmasını garanti edecek entegre sürdürülebilirlik veri yönetim sistemi kurma çalışmaları yürütüyoruz.

Güçlü Tedarik Zincirleri ve Gıda Güvenliği

Yakın coğrafyamızda yaşanan savaşlar ve Covid-19 pandemisi gıda tedarik zinciri güvencesinin önemini yeniden hatırlattı. En temel besinlerden olan sütün ve süt ürünlerinin arz güvenliği kritik öneme sahip. Süt değer zincirinin tamamını entegre eden ve tarım ve gıdanın birlikte yönetilmesini sağlayan iş modelimiz tüketicinin beklediği doğallık – güvenilir gıda taahhüdünü de karşılayarak, güçlü bir tedarik zinciri örneği oluşturuyor.

İş Gücünün Dönüşümü

İnsan sermayesi, güçlü ekonomi ve sağlıklı toplumların en önemli yapıtaşı. Bu sermayenin geliştirilmesinde çalışan memnuniyeti, gelişimi ve katılımı yanı sıra sürdürülebilirliğin şirket kültürünün merkezine konması büyük öneme sahip. Bizler de sürdürülebilirlik kültürünün doğrudan ve dolaylı istihdam ettiğimiz tüm çalışma arkadaşlarımız tarafından benimsenmesini hedefliyoruz. Çalışanlarımıza yönelik sürdürülebilirlik eğitimleri, süt üreticilerine verilen Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı Eğitimleri bu konudaki çalışmalarımızdan yalnızca birkaçı. Şirketimiz ayrıca 2023 yılında Birleşmiş Milletler Kadının Güçlendirilmesi Prensiplerinin (WEPs) imzacısı olarak toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki taahhüdünü daha net ortaya koydu.

Kurumsal Yönetim

Adillik, şeffaflık, hesap verilebilirlik ve sorumluluk ilkeleri üzerinde yükselen kurumsal yönetim anlayışımız ve kurumsal yapımız dört temel stratejimizden birisini oluşturuyor.

Kurumsal Yönetim iş yapış biçimimizin ayrılmaz bir parçası

Kurumsal yönetim anlayışımızın temelini, tüm paydaşlarımız için uzun vadeli değer yaratmak oluşturuyor. İyi ve etkin yönetişimin, risklerin yönetimi ve işimizin sürdürülebilir büyümesi için gerekli olduğuna inanıyoruz.

Bu kapsamda adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerini esas alıyor, düzenleyici ve denetleyici kurumlarla iş birliği yaparak Kurumsal Yönetim İlkelerinin iş yapış biçimimizin ayrılmaz bir parçası olmasını sağlıyoruz.

Kurumsal yapımızı; değerlerimizin ışığında ve kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda geliştirip güçlendirerek sistemlerimizin sürekliliğini sağlıyoruz. Yapı ve sistemlerimiz, Yönetim Kurulu ve tüm çalışanların görev ve sorumluluklarını tanımlayan politikalar ve süreçleri kapsıyor.

Şeffaflık ilkesine uyumlu biçimde kurumsal yönetim performansımız hakkında kamuoyunu bilgilendirmek üzere web sayfamızda Faaliyet Raporumuzla birlikte Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum raporumuzu yayınlıyor, yıllık derecelendirme raporumuzu da ayrıca paylaşıyoruz.

2015 yılından bu yana Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu yayımlıyor, uyumun bağımsız derecelendirme kuruluşları tarafından da değerlendirilmesini sağlıyoruz.

2015 yılında 93,4 olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme notumuzu 96'ya yükselttik. Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin düzenlediği 14. Kurumsal Yönetim Ödülleri'nde "En Yüksek Kurumsal Yönetim Notuna Sahip Halka Açık Olmayan Kuruluş" ödülünü 9. kez aldık. 2015 yılından bu yana en yüksek notu alarak birinciliğimizi devam ettiriyoruz.

Kurumsal Yönetim

Yönetim Kurulu tüm yönetişim konularının gözetiminden sorumludur. Kurulun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirmesine yardımcı olmak üzere aşağıdaki komite/kurullar oluşturulmuştur. Bu Komite/Kurullar, Yönetim Kuruluna çalışmaları hakkında düzenli rapor sunar ve gereken adımlarla ilgili önerilerde bulunur.

Komite Adı	Görev ve Sorumluluklar
Denetim ve Risk Komitesi	Sütaş'ın varlığını, gelişmesini ve devamlılığını tehlikeye düşürebilecek sosyal, çevresel ve yönetişim dahil, stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken belirlenmesini, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanmasını sağlar ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yürütür. Komite ayrıca yıllık mali tabloların ve diğer finansal bilgilerin doğruluğunu, şeffaflığını, mevzuata ve uluslararası muhasebe standartlarına uygunluğunun denetlenmesinden sorumludur.
Kurumsal Yönetim Komitesi	Kurumsal Yönetim İlkelerinin şirket içerisinde geliştirilmesini, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlar. Uygulanamadığı konularda çalışma yaparak Yönetim Kuruluna uyum derecesini iyileştirici önerilerde bulunur. Komite aynı zamanda "Aday Gösterme Komitesi" ve "Ücret Komitesi"nin de görevlerini yerine getirir.
İş Etiği Kurulu	İş etiği kurallarının oluşturulması, iş etiği kültürünün yerleşmesi ve gelişmesi, kuralların ve uygulama ilkelerinin duyurulması, düzenli eğitimler verilmesi ve ihlallere ilişkin kurula gelen başvuruları inceleyip çözümlemekten sorumludur.
Sürdürülebilirlik Komitesi	Sürdürülebilirlik stratejisinin belirlenmesi, hedeflerin oluşturulması, uygulamanın izlenmesi ve denetimi, hazırlanan rapor ve iletişim planı ve ilgili tüm süreçlerin onay ve denetiminden, sürdürülebilirlikle ilgili önemli konuları Yönetim Kurulu gündemine taşımaktan sorumludur.

Politikalarımız

- Bilgilendirme Politikası
- Kar Dağıtım Politikası
- İnsan Kaynakları Politikası
- Bilgi Güvenliği Politikası
- Bağış ve Yardım Politikası
- Entegre Yönetim Sistemi Politikası

İş Etiği Kuralları

Etik ilkelere bağlıyız

Yasalara uyum, sevgi, saygı, samimiyet, güvenilirlik ve dürüstlük, paydaşlarımızla ilişkilerimizin temelini ve çerçevesini oluşturur.

Tüm Sütaşlıların etik ilkelerimizi anlayıp benimsemeleri, iş etiği kültürünün yerleşmesi ve gelişmesi için etik eğitimleri veririz. Birlikte çalıştığımız tüm iş ortaklarımızı "Sütaşlı" olarak görürüz. İş etiği kurallarına uyumun Sütaşlıların gücü olduğuna inanırız.

Sütaş İş Etiği Kurulu Web Sitesi

Paydaşlarımızın anonim şekilde bildirim yapabilmelerine ve başvuruları takip etmelerine olanak sağlar. Bu bildirimler, gizlilik anlaşması yapılmış, bağımsız bir şirket tarafından kendilerine ait sistemlerde toplanır ve yalnızca Etik Kurul üyeleriyle paylaşılır. Gelen bütün bildirimler, her hafta toplanan Etik Kurul tarafından değerlendirilir ve bildirim sahibine dönüş sağlanır. Bildirime konu eylem ve davranışın, etik kural ihlali ile birlikte disiplin yönetmeliğine de aykırılık içermesi durumunda konu, yapılan araştırmalardan sonra, Disiplin Kuruluna sevk edilir.

14

2023 yılında Etik Kurul tarafından alınan ve cevaplanan etik bildirim sayısı

Risk Yönetimi ve Denetim

Sürdürülebilirlik odaklı risk ve fırsatlar en önemli gündemimiz

Risk yönetimi işimizin devamlılığı açısından en önemli süreçlerden birini oluşturur. Risk ve belirsizliklerin tanımlanması ve azaltılması, etkilerin en aza indirilmesi ve olası fırsatların en iyi biçimde değerlendirilmesine odaklanır.

"Denetim ve Risk Komitesi", risk haritasının belirlenmesi için gerekli çalışmaları yapar, ihtiyaç duyuldukça bu çalışmaları gözden geçirir. Risk Yönetimi Politikaları ve uygulama usullerini belirler ve bunlara uyulmasını gözetir.

Başkanı bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilen komitede, sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatların ele alınabilmesi açısından Sürdürülebilirlik Komitesi üyelerinden biri de yer alır.

Şirketin denetim fonksiyonu, Denetim Başkanlığı tarafından gerçekleştirilir. Başkanlık, risk esaslı hazırlamış olduğu yıllık denetim planı çerçevesinde, şirketin risk yönetimi ve iç kontrol sistemini düzenli olarak gözden geçirir Yönetim Kuruluna rapor eder.

Ar-Ge ve Yenilikçilik

Sütçülüğün uzmanı, işimizin ustasıyız

Faaliyetlerimize yön veren dört temel stratejimizden biri olan "Ustalık ve Uzmanlık", Ar-Ge ve yenilikçilik çalışmalarımızın özünü oluşturuyor.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2016 yılında onaylanan merkezimiz, Türkiye'nin süt ve süt ürünleri sektöründe ilk Ar-Ge merkezi olma özelliğine sahip. Ürün geliştirme çalışmaları, yeni üretim tekniklerinin geliştirilmesi, mevcut üretim tekniklerinin iyileştirilmesi, işletmelerde verimliliğin artırılması konularında faaliyet gösteren Ar-Ge Merkezimiz kurulduğu günden bugüne 260 proje tamamlamıştır.

Tesislerimizi kendimiz projelendiriyor, kullandığımız yazılım, makine ve ekipmanların birçoğunun ülkemizde tasarlanıp üretilmesine öncülük ediyoruz. Bu doğrultuda makine ve ekipman tedarikçilerimizle yakın iş birliği yapıyoruz. Yürüttüğümüz çalışmalarla 2000'li yılların başında yüzde 30 olan yatırımlarda yerli teknoloji kullanım oranını yüzde 80'lere çıkardık.

Ar-Ge ekibimizin yanı sıra Grup Şirketlerimizin ilgili birimleri de ambalaj malzemelerinin azaltımı, verimlilik gibi konularda projeler yürütüyor, denemeler yapıyor ve olumlu sonuç alınan projeleri hayata geçirerek Ar-Ge ve yenilikçiliği destekliyorlar.

Ar-Ge çalışmalarımız doğrultusunda 2023 yılında

- 2 Patent Tescili
- 6 Patent Başvurusu
- 15 Faydalı Model Tescili
- 15 Faydalı Model Başvurusu

gerçekleştirildi

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

İç Paydaş Görüşü
Özlem Kaner
Sütaş Grubu Ar-Ge Merkezleri Koordinatörü

Sektörde aktif olarak çalışmalarını yürüten bir Ar-Ge merkezi olmanın gururunu yaşıyoruz. 2023 yılında Faydalı Model tescil sayılarına göre, tüm sektörler içinde 1. Sıradayız. 2023 sonuna kadar toplam 146 Faydalı Model başvurusu, toplam (61 patent başvuru) 42'si Ulusal Patent başvurusu, 19'u Uluslararası Patent başvurusu çalışmamız oldu. Bu kapsamda 2023 sonu itibarı ile kümülatif olarak, 110 Faydalı Model tescil, 20 Patent tescil, 2 de tasarım tesciline sahibiz.

Bunlar ile birlikte, Üniversite sanayi iş birliklerimiz, iş sonuçları olarak da pek çok yayınımız bulunmaktadır. Ar-Ge Merkezimizde ürün geliştirme projelerinin yanı sıra, disiplinler arası altyapıya sahip üretim mühendislerimizle birlikte yeni üretim tekniklerinin geliştirilmesi, mevcut üretim tekniklerinin iyileştirilmesi ve yerlileştirilmesine dönük çalışmalar da yapıyoruz.

Ayrıca Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı kapsamında biyogaz, yenilenebilir enerji, organik-organomineral gübre üretimi ve bunların çevresel etkilerine ilişkin araştırma projeleri yürütüyoruz.

Süt sektöründe mesleki mükemmeliyet merkezi geliştirilmesi amacıyla Avrupa Birliği Ufuk Avrupa Programı kapsamında Erasmus+ projesi içerisinde yer alıyoruz. Yine aynı program kapsamında Marie S. Curie NMR-IMPROVE "Süt Ürünleri Kalitesinin İyileştirilmesi ve Korunması için NMR Relaksasyon Araçları" konulu uluslararası projenin ortağıyız. Çalışmalarımızı zenginleştirmek adına, Uluslararası proje pazarlarına katılıyor, akademi camiası ile iş birliklerimizi artırmaya ve sürdürmeye gayret gösteriyoruz.

Çevrenin Sürdürülebilirliği

Döngüselliği esas alan "Çiftlikten Sofralara" entegre iş modelimiz ile iklim etkimizi azaltmak için yenilenebilir enerji üretimimizi artırıyor, onarıcı tarım ve sürdürülebilir süt hayvancılığı ilkelerine uygun faaliyet gösteriyor, su ve enerjiyi verimli kullanıyor, sıfır atık hedefi ile çalışıyoruz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

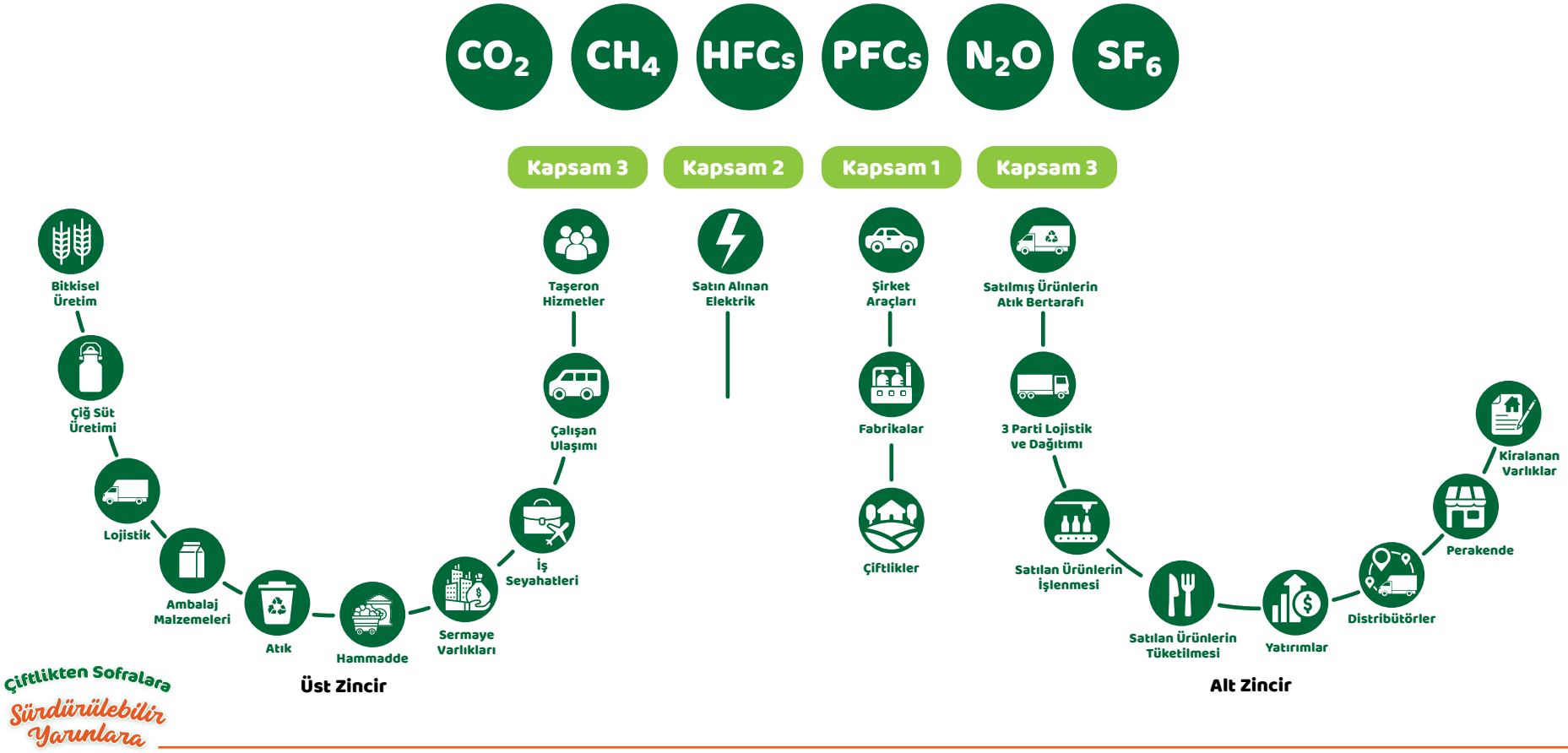
İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

İklim üzerindeki etkimizi takip ediyoruz

Toprak, su ve hava gibi doğal kaynaklara bağımlı bir sektörde faaliyet gösteriyoruz. İklim değişikliğine ve kaynak kullanımına etkimizi biliyor, iklim krizi ile mücadele için sadece emisyonlarımızı azaltıcı önlemler almakla kalmayıp, aynı zamanda iklim değişikliğine uyum sağlamaya yönelik çalışmalarımızı kararlı biçimde sürdürüyoruz.

Sektörümüzde sürdürülebilirlik konusundaki öncü kuruluşlardan biri olarak 2012 yılından bu yana kapsam 1 ve 2 emisyonlarımızı düzenli olarak hesaplıyoruz. Kapsam 1 ve 2 emisyonlarımıza ek olarak değer zincirimizin tamamından kaynaklanan ve kendi kontrolümüzde olmayan kapsam 3 emisyonlarımızı ortaya koymak amacıyla 2023 yılında Çevre, Tedarik Zinciri ve Tarım çalışma gruplarımızla bir araya gelerek yol haritamızı belirledik.

EMİSYON KAYNAKLARIMIZ

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

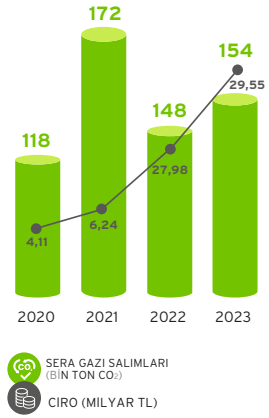
Emisyon yoğunluğumuz %9 azaldı

Sürdürülebilir bir gelecek için hedefimiz; doğaya saygılı üretim yaparak iklim değişikliği ile mücadeleye katkı sağlamak. 2023 yılında toplam sera gazı emisyonumuzda bir önceki yıla oranla %4'lük artış gözlense de emisyon yoğunluğumuzda %9'luk bir düşüş gerçekleşti.

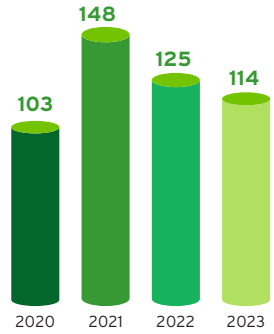
Bingöl Entegre Tesislerimizde kurulan yeni çiftlikler ve beraberinde hayvan varlığımızın artması, yeni faaliyete geçen ünitelerde başlayan enerji kullanımı emisyon miktarımızdaki artışın en önemli nedenleri. Bununla birlikte ilgili çalışma gruplarımızın yürüttüğü verimlilik projeleri, süreç optimizasyonları, tasarruf önlemleri ve yenilenebilir enerji yatırımları sayesinde emisyon yoğunluğumuzdaki düşme eğilimi 2023 yılında da devam etti.

Sera Gazı Emisyonları (Bin Ton CO_2e)	2020	2021	2022	2023
Kapsam 1	61	109	83	88
Kapsam 2	56	63	65	66
Toplam	**118**	**172**	**148**	**154**

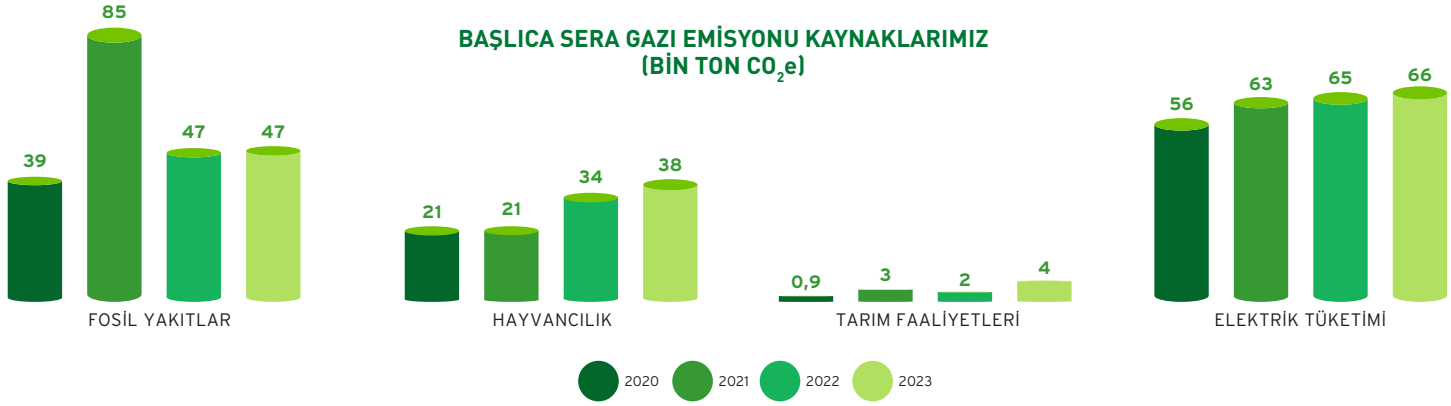
CİRO VE SERA GAZI EMİSYONU

İŞLENEN SÜT BAŞINA SERA GAZI EMİSYONU (KG CO_2e/TON)

BAŞLICA SERA GAZI EMİSYONU KAYNAKLARIMIZ (BİN TON CO_2e)

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

Biyogaz tesislerimizle sera gazı emisyonumuzu önlüyoruz

İklim değişikliği ile mücadele ve uyum çalışmalarında yenilenebilir enerjinin öneminin farkında olarak bu alanda var gücümüzle çalışıyoruz. Sorumlu üretim ve döngüsel ekonomi ilkelerini benimseyerek çiftliklerimizden çıkan hayvan gübrelerini ve üretim süreçlerimizden kaynaklanan organik atıkları 2013 yılından bu yana kojenerasyon teknolojisine sahip biyogaz tesislerimizde geri kazanarak elektrik, sıcak su ve buhar üretiyoruz. Bu sayede fosil yakıtlara olan bağımlılığımızı azaltırken aynı zamanda bunlardan kaynaklanabilecek sera gazı emisyonlarından da kaçınıyoruz.

Buna ilave olarak biyogaz tesislerimizle engellediğimiz hayvansal atık kaynaklı sera gazı emisyonlarını, uluslararası ölçekte tanınan ve Kyoto Protokolü ile uyumlu bir sertifikalandırma kuruluşu olan Gold Standard® tarafından doğrulanmasını ve sertifikalandırmasını sağlıyor, böylece gönüllü karbon piyasalarında yer alıyoruz.

Aksaray Tesisi 2016 yılında ilk sertifikasını alarak, Gold Standard tarafından sertifikalandırılan Türkiye'nin ilk hayvansal atıklardan biyogaz üreten tesisi olmuştur. Aksaray tesisimizin yanı sıra, Karacabey, Tire ve Bingöl Biyogaz Tesislerimizde de sertifikasyon çalışmaları devam etmektedir.

Gold Standard

Biyogaz tesislerimizde enerji geri kazanımı sonucu elde edilen organik içeriği yüksek çıktılardan organik ve organomineral gübre üretiyor ve topraklarımızın organik yapısını iyileştirmek için bitkisel üretimde kullanıyoruz. Bu sayede, biyolojik döngüselliği de sağlıyoruz (Bkn. Döngüsel Ekonomi ve Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım).

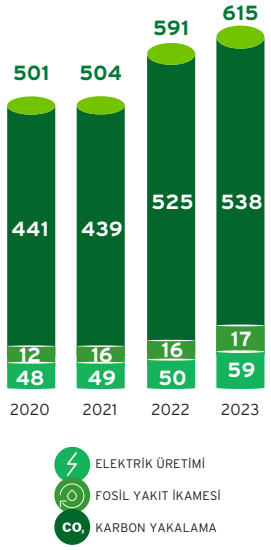
2023 Yılında

615 bin ton
Karbon emisyonunu azalttık

Toplam Sera Gazı Emisyonlarımızdan
%300
daha fazla emisyonu önledik

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

AZALTILAN SERA GAZI EMİSYONU (BİN TON CO_2e)

Yenilenebilir enerji üretimimiz ile son 11 yılda 3,3 milyon ton sera gazı emisyonunu engelledik. Bu neredeyse Ankara ilinin yüzölçümü büyüklüğünde bir karaçam ormanının (yaklaşık 2,3 milyon hektar) bir yılda engellediği sera gazı emisyonuna eşit.

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

İç Paydaş Görüşü
Şenol Kocapınar
Hayvancılık Besleme Yönetimi Müdürü

2019 yılından bu yana, rasyon yönetimimizde sindirilebilirlik oranını yükselterek, hayvan sağlığının iyileştirilmesi, verimliliğin artması ve metan gazı salımının düşürülmesi amacıyla çeşitli projeler geliştiriyoruz. Buna uygun olarak, tüm yemlerimizde, sindirilebilirliği yüksek ve birim hacimden daha fazla yararlanılabilen hammaddeler kullanıyoruz.

Deniz algleri dünyada binlerce farklı çeşidi bulunmakla beraber, ruminant beslemede kullanılan "suşu" Kırmızı deniz yosunu, yani kalkerleşmiş deniz algleridir. Bunlar lignin içermeyen, erişilebilir selüloz ve mineraller bakımından, özellikle de kalsiyum ve magnezyum açısından zengin, iyi asit tamponlayıcılarıdır. Bu özellikleri ile rumen sağlığının korunmasına yardımcı olur ve sindirimi olumlu yönde etkilerler. Bu alglerin, yem katkı maddesi olarak kullanıldığında rumen metan gazı salımını en az %25 azalttığı yeni çalışmalarla ortaya konulmuştur. Biz de 2021 yılından itibaren karma yemlerimizde bu ham maddeyi içeren takviyeler kullanıyoruz.

Bununla beraber, 2023 yılının son çeyreğinden itibaren besleme rasyonları içeriğinde bulunan protein hammaddelerin kullanım oranlarını azaltarak, yerine protein yapı taşı olan aminoasit kullanımına geçiş sağladık. Bu yaptığımız değişiklik ile hayvanın metabolizmasında üretilen serbest azotun oranı azaltılarak, buna bağlı metan gazı salımının da azalması hedeflendi.

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

Hedefimiz %100 yenilenebilir enerji

Yenilenebilir enerjiyi, iklim etkimizi azaltma, iklim değişikliğine uyum ve iş modelimizi daha dayanıklı kılmada en önemli araç olarak görüyor, yenilenebilir enerji yatırımlarımız ve çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz.

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimizde yenilenebilir enerji ile ilgili 2 ayrı hedef belirlemiştik.

Grubun elektrik ihtiyacının tamamını çiftliklerimizin gübreleri ve organik atıklardan üretmek.
Çiftliklerimizin gübrelerini ve organik atıklarını değerlendiren biyogaz tesislerimiz döngüselliğimizi ve endüstriyel simbiyozu temin ederken, elde ettiğimiz sıcak su ve buharı üretim tesislerimizde kullanarak fosil yakıt tüketimimizi azaltmamıza imkân tanıyor.

4 entegre tesisimizde | Biyogazdan elektrik üretim kapasitemizi **20,2 MWe'ye** | Termal Enerji kapasitemizi **19 MWe'ye** çıkardık

GES kurulu gücümüzü 25 MWp'ye çıkarmayı hedefliyoruz.
GES yatırımlarımıza 2022 yılında Bingöl Entegre Tesisleri'mizde 1 MWp'lik güneş enerjisi santrali (GES) ile başladık ve 2023 yılında devreye aldık. Hedefimiz doğrultusunda da sürdürülebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırmak için çiftliklerimiz ve üretim tesislerimizin çatılarına GES kurma çalışmalarımızın sonuçlarını 2023 yılında almaya başladık. Tire Entegre Tesisleri'mizde 4,9 MWp'lik, Aksaray Entegre Tesisleri'mizde 5,48 MWp'lik Çatı GES santralimizi faaliyete geçirdik. Diğer lokasyonlarımızdaki çiftlikler ve üretim tesislerinin çatıları için de GES fizibilite ve şartname çalışmalarımız devam ediyor.

Biyogaz tesislerimizde

2023 yılında toplam **786.474 ton** organik atığı bertaraf ettik.

Bununla toplam **98.394 MWh** elektrik enerjisi

56.759 ton buhar

58.142 MWh sıcak su ürettik.

Ürettiğimiz Enerji;

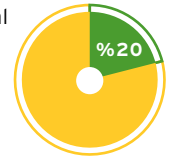
Üretim tesislerinin elektrik ihtiyacının **%88'ine,** (Sütaş Grubu elektrik ihtiyacının %69'una)

Süt fabrikalarımızın elektrik ihtiyacının **%98'ine,**

Süt fabrikalarımızın termal enerji ihtiyacının da **%20'ine** karşılık geliyor.

Bu aynı zamanda **37.549** mesken abonenin yıllık elektrik tüketimine eşdeğer.

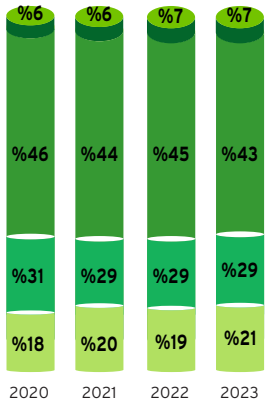
(Enerji Mühendisleri Odasına göre 2022 yılında mesken tüketimi 2.760 kWh kabul edilmiştir.)

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

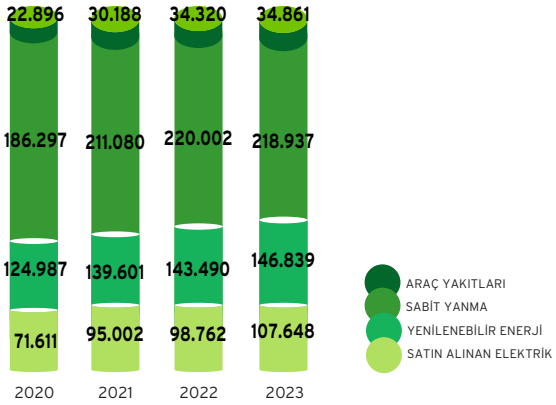
İklim değişikliği ile mücadelede enerji yönetimi oldukça yüksek bir öneme sahip. Entegre Yönetim Sistemi Politikamız ve ISO 50001 Enerji Yönetimi Yönetim Standardı çerçevesinde enerji kullanımımızı sürdürülebilir bir biçimde yönetiyor, izliyor, optimum düzeyi sağlamak için AR-GE çalışmalarına devam ediyoruz.

2023 yılında toplam net enerji tüketimimiz 508.225 MWh oldu. Çiftliklerimiz hariç diğer tüm birimlerimizde bir önceki yıla oranla enerji verimliliğinde gelişme kaydedildi. Bingöl Entegre Tesislerimizdeki çiftliklerin enerji kullanımının optimum seviyeye ulaşması ile çiftliklerimizde de verimlikte iyileşme sağlanması beklenmektedir.

KAYNAKLARA GÖRE ENERJİ TÜKETİMİ (%)

KAYNAKLARA GÖRE ENERJİ TÜKETİMİ (MWH)

Enerji Verimliliği

2025 Yılı Hedefi

%15

Çiftliklerimiz: **%14**
Süt Üretimi Tesislerimiz: **%4**
Bölge Satış Birimlerimiz: **%14**
Genel Merkez: **%2**

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum

Lojistik yoğun bir sektörde faaliyet gösteriyoruz. Operasyonlarımızı daha verimli hale getirerek zaman ve yakıt tasarrufu yanısıra lojistik kaynaklı sera gazı emisyonlarımızı azaltmak önceliğimiz.

Lojistik verimliliğinde en etkin araçlar, yeni yatırımlar ile tedarik zincirlerinin kısaltılması ve rota optimizasyonları. Bu kapsamda 2016 yılında İzmir Tire, 2021 yılında da Bingöl Entegre Tesislerimizi faaliyete geçirerek, tüm Türkiye'yi kapsayan operasyonlarımızı daha kısa tedarik zincirleri ile yönetmeye başladık. Bu sayede Bingöl'ün devreye girdiği dönemden itibaren %6,3 oranında lojistik verimliliğimizi artırdık.

Ayrıca iş ortaklarımızla birlikte çalışarak backhaul projeleri geliştiriyoruz. Böylece sadece 2023 yılında 950 bin km daha az yol katettik.

Çiğ süt ve mamül lojistik ile dağıtım operasyonlarında önemli sayıda iş ortağı ile çalışıyoruz. Operasyonlarda kullanılan yakıt miktarlarına yönelik etkin bir izleme sistemine sahibiz. Bu kapsamda lojistikte birlikte çalıştığımız iş ortaklarımızın sera gazı emisyonlarını da uzun süredir hesaplıyor, gelişimi takip ediyoruz. Ancak bunlar Kapsam 3 emisyonları arasında olduğundan bu aşamada raporlarımızda bunlara yer vermiyoruz. Tüm değer zincirimizden kaynaklanan emisyonları belirleme çalışmalarımız sonuçlandığında, bu bilgileri raporlarımızda paylaşıyor olacağız.

Döngüsel Ekonomi

Sıfır atık hedefiyle çalışıyoruz

Misyonumuz doğrultusunda bize emanet edilen kaynakları en verimli şekilde yönetip geliştirme hedefi ile çalışıyoruz. Bu kapsamda hammadde ve doğal kaynakların kullanımında devamlılığın doğru bir atık yönetimi ve döngüsel sistemler sayesinde sağlanacağına inanıyoruz.

Endüstriyel Simbiyoza Katkı: Biyogaz Tesislerimiz

2023 yılında tesislerimizde oluşan organik nitelikli atıklar ve çiftlerimizden gelen hayvan gübreleri yanı sıra, yapılan anlaşmalarla entegre tesislerimiz yakınlarında faaliyet gösteren işletmelerden gönderilenler dahil toplam 786 bin ton organik atığı geri kazandık. Böylece, bir yandan bölgedeki işletmelerin organik atıklarını değerlendirilerek endüstriyel simbiyoz ve döngüsel ekonominin gelişmesi sağlanırken, bir yandan da bu atıkların çevreye daha fazla zarar vermesi önlendi.

Atıklarımızın
%97'si
Organik nitelikte olup
%100'ü
Geri kazanılarak enerji elde edilmiştir.

Organik olmayan atıklarımızın
%99,6'sı
Geri dönüştürüldü.

Gıda Kaybı ve İsrafı

Sürdürülebilir gıda ve tarım sistemleri üzerindeki en büyük baskılardan biri gıda kayıp ve israfı. İsraf edilen veya kaybedilen her gıda, o gıdanın üretilmesi için kullanılan su, arazi, enerji, iş gücü ve sermayenin de israf edilmesi ve kaybedilmesi demek.

Birleşmiş Milletlere göre tüm dünyada üretilen gıdanın yüzde 13'ü hasat ile ürünün satışı arasındaki süreçte kaybediliyor. Yüzde 17'si ise evlerde, gıda hizmeti ve perakende aşamasında atık oluyor.
Bu, küresel gıda sisteminde kullanılan enerjinin yüzde 38'inin de kaybedilmesi anlamına geliyor.

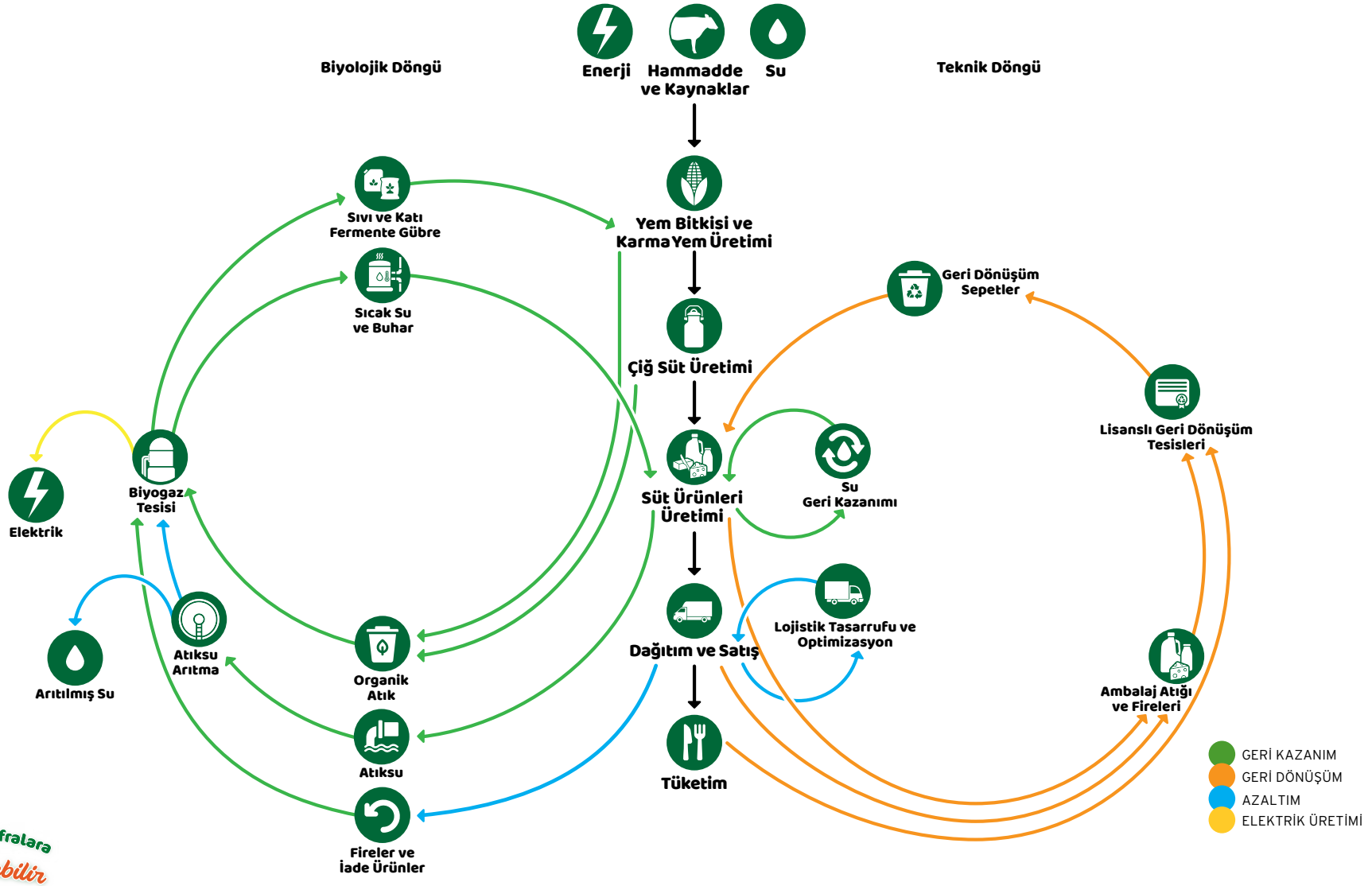
12.3 numaralı "Sorumlu Üretim ve Tüketim Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi" ne ulaşılması, gıda sisteminde yer alan üreticiler, işleme sanayi, perakendeciler ve tüketiciler dahil tüm aktörlerin iş birliği yapması ile mümkün. Bu kapsamda gıda kaybı oranımızı 2030 yılına kadar 2019 yılına oranla yüzde 50 azaltma hedefiyle tedarik zincirimizde yer alan paydaşlarımızla birlikte çok uluslu bir girişim olan "10x20x30 | Champions 12.3" e katılım sağlıyoruz.

10X20X30 CHAMPIONS 12.3

Döngüsel Ekonomi

Sütaş Döngüsel Ekonomi Kelebeği

Özüne sürdürülebilirliği esas alan "Çiftlikten Sofralara" iş modelimizle çalışıyor, döngüsel ekonomi prensiplerini yaptığımız her işte uygulamaya çalışıyoruz. Aşağıda yer alan Sütaş Döngüsel Ekonomi Kelebeği, Sütaş Grup şirketlerinde yürütülen faaliyetlerdeki biyolojik ve teknik döngüleri göstermektedir.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Döngüsel Ekonomi

Biyolojik Döngü

Tesislerimizin organik atıkları ve çiftliklerimizin gübrelerini biyogaz tesislerimizde geri kazanıyoruz. Bu tesislerimizde üretilen biyogazdan elde edilen sıcak su, buhar ve elektrik enerjisi yeniden üretim tesislerinde kullanılıyor. Biyogaz tesislerimizin çıktılarından ürettiğimiz organik ve organomineral gübreler ile ineklerimizin yemlerinin yetiştirildiği toprakları zenginleştiriyor, organik yapısının iyileşmesine destek oluyoruz.

Tüm bu süreçler sayesinde fosil yakıtlara olan bağlılığımızı ve sera gazı emisyonlarımızı azaltıyor, biyolojik döngümüz içerisindeki atık oluşumunu minimuma indirgiyoruz.

Teknik Döngü

Üretim süreçlerimizde yıkamada kullandığımız ve buharlaşan suların bir bölümünü ile ters ozmos sistemlerinin artık sularını geri kazanarak süreçlerimizde yeniden kullanıyoruz. Bu sayede su kaynaklarımızın devamlılığına katkıda bulunuyoruz.

Kullanmakta olduğumuz plastik ambalajlar geri dönüştürülebilir özelliktedir. Ancak mevcut yasal düzenlemelere göre geri dönüştürülmüş ambalaj malzemeleri sınırlı alanlarda kullanılabilir. 2015 yılından bu yana teknolojinin sunduğu imkanlar ve tüketicilerin kalite ve hijyen beklentilerini göz önünde bulundurarak plastik ambalajlardaki malzeme miktarını azaltmaya yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

2020 yılından itibaren 1.262 ton daha az plastik kullandık

İş Dünyası Plastik Girişimi

Global Compact Türkiye, SKD Türkiye ve TÜSİAD iş birliği ile özel sektör kuruluşlarının plastik sorununa yönelik somut eylemlerini teşvik etmek; mevcut çalışmaları Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda bir araya getirmek; farkındalığı ve iş birliğini artırmak amacıyla oluşturulan İş Dünyası Plastik Girişimi'nin (İPG) 2019 yılından bu yana bir parçasıyız. Bu kapsamda 2023 yılında kullandığımız plastik ambalaj malzemelerinde 337,5 ton gramaj azaltımı gerçekleştirdik. Bugüne kadar İPG kapsamında 918 ton plastik azaltımı gerçekleştirerek taahhüt ettiğimiz 450 tona oranla yüzde 204 daha fazla plastik azalttık.

"Amaçlar için Ortaklıklar" başlıklı 17. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefinin önemine inanıyor, sürdürülebilir bir gelecek için bu kapsamda oluşturulan iş birliklerine katılmaya özen gösteriyoruz.

İPG İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ

Su Yönetimi

Suyu verimli kullanıyoruz

Su, tarımsal ve endüstriyel kullanımlar nedeniyle yüksek talep baskısına maruz kalan, kıymetli ve sınırlı bir kaynaktır. Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de iklim değişikliğinin etkisiyle su stresi yaşayan bölgelerin sayısının arttığı ve durumun giderek ciddileştiği gözlemlenmektedir. Tesislerimizin çoğu su stresi yaşayan bölgelerde yer alıyor. Bu bilinçle her bir damlasını kullanırken geleceğe borçlu olduğumuz bu kaynakların sürdürülebilirliği konusunda yoğun çaba gösteriyoruz.

Temel ve önemli girdilerimizden olan suyu; tarımsal sulamada, üretim tesislerimizde yıkama süreçlerinde, çiftliklerimizde hayvanlarımızın su ihtiyacının karşılanmasında, satış ve idari birimlerimizde ise insani tüketim amacı ile kullanıyoruz. 2023 yılında toplam su tüketimimiz, bir önceki yıla oranla yüzde 3 artışla 5.482.950 m^3 olarak gerçekleşti.

Atıksularımızın tamamını arıtarak doğaya veriyoruz. Entegre tesislerimizin bir parçası olarak, tüm lokasyonlarımızda, daha düşük enerji ve daha düşük kimyasal kullanımı sağlayan "Anaerobik Atıksu Arıtma Tesislerimiz" bulunuyor. Arıtma süreci boyunca oluşan biyogazı da biyogaz tesislerimizde elektrik, sıcak su ve buhara dönüştürüyoruz.

Su Verimliliği

Çalışanlarımız ve paydaşlarımız ile birlikte su kullanımımızı optimum hale getirmek için çalışıyoruz. Tüm birimlerimiz su kaynaklarının korunması, su tüketimimizin azaltılması ve verimliliğin sağlanması konularında projeler üretiyor, operasyonlarımızı sürekli olarak gözden geçiriyor. Bitkisel üretim yaptığımız tüm arazilerimizde suyumuzu daha verimli kullanmak adına damlama sulama sistemleri kullanıyoruz. Bu sayede diğer sulama sistemlerine oranla yüzde 40'a varan su tasarrufu sağlıyoruz. 2025 yılına yönelik su verimliliği alanındaki hedeflerimizde, istediğimiz düzeyde ilerleme kaydedilemediği, yıllar bazında da verimlilik farklılıkları olabildiği gözlenmiştir. Gelişmeler, ilgili birimlerimizde ayrıntılı olarak değerlendirilmekte ve hedeflerimize ulaşabilmek için atmamız gereken adımlar tanımlanmaktadır.

Çiftliklerimiz: **-%13**
Süt Üretimi Tesislerimiz: **%8**
Bölge Satış Birimlerimiz: **-%1**
Genel Merkez: **%14**

Su Geri Kazanımı

Döngüsel ekonomi bölümünde de belirtildiği üzere tesislerimizde yıkamada kullandığımız ve buharlaşan suların bir bölümü ile ters ozmos sistemlerinden çıkan atık suları gerekli işlemlerden geçirip geri kazanıyoruz.

2023 yılında 592 bin ton suyu geri kazandık. Böylece 2020 yılından bu yana geri kazandığımız su miktarı 2,2 milyon m^3 e ulaştı.

Biyoçeşitliliğin Korunması ve Onarılması

Biyolojik çeşitlilik (biyoçeşitlilik) doğal yaşam içerisinde sağladığı denge sayesinde tüm canlı yaşamının temel yapı taşlarından birini oluşturuyor. Sağlıklı ve biyoçeşitliliği yüksek bir ekosistem; havayı ve suyu doğal olarak temizler, iklimin dengesini korumaya yardımcı olur, atıkları kaynaklara dönüştürür, tarımsal üretimde tozlaşmayı sağlar. Tüm tarım ve gıda sistemleri biyolojik çeşitliliğe ve bu çeşitliliğin sunduğu imkanlara bağımlı. Ancak 4,5 milyar yıllık bir gelişimin sonucu olan biyoçeşitlilik ve sağlıklı ekosistemler büyük oranda insan faaliyetlerinin yarattığı olumsuz etkilerin tehdidi altında. Diğer taraftan küresel sıcaklık artışı içinde bulunduğumuz ekosistemlerin uyum sağlama kapasitesi üzerinde ciddi bir baskı oluşturarak, biyoçeşitliliğin hızla azalmasına yol açıyor. Oysa biyoçeşitlilik aynı zamanda iklim değişikliği ile mücadele ve doğal afetlerin etkisinin azaltılmasında da etkin. Ekosistemlerde ortaya çıkabilecek herhangi bir bozulmanın, Sütaş Grubunun değer zincirinde doğrudan etkiye sahip olacağı bilinciyle hareket ediyor, biyoçeşitlilik ve sağlıklı ekosistemler üzerinde olası etkimizi asgari düzeyde tutma, bozulan ekosistemleri eski haline getirme bakış açısıyla çalışıyoruz. Bu sebeple iklim ve biyoçeşitlilik hedeflerinin bir araya geldiği, sağlıklı toprağı merkezine alan bir tarımsal üretim yöntemi olarak sürdürülebilir ve onarıcı tarımı önemsiyoruz (Bkn. Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım).

Entegre tesislerimizin hiçbiri Milli Park, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanı, IUCN Koruma Alanı içerisinde bulunmuyor. Ancak Karacabey Entegre Tesislerimiz RAMSAR sözleşmesi kapsamında bulunan Uluabat Gölü Sulak Alanının tampon bölgesi içerisinde yer alıyor. Burada da Sulak Alan Koruma planına uyumlu olarak çalışıyoruz. Faaliyetlerimiz, bulunduğumuz bölgelerde nesli tükenme tehlikesi altındaki flora ve fauna türleri üzerinde doğrudan bir etkiye sahip değil.

Gezegensel Sınırlar

Dünyanın toplam gayrisafi hasılasının yarısı, doğa ve onun sunduğu hizmetlere yüksek veya orta düzeyde bağımlı. İş dünyasının doğa kaynaklı risklerin belirlenmesi ve azaltılmasında, su kaynaklarının, biyoçeşitliliğin ve doğa sermayesinin korunmasında önemli bir rolü ve sorumluluğu bulunuyor. Bu kapsamda bakış açımızı şirketimizin sınırları ile kısıtlamayıp gezegenimizin sınırları kavramını benimsiyoruz. Doğaya yönelik pozitif bir iş yaklaşımı sağlamak amacıyla sadece kendi faaliyetlerimizin yarattığı etkileri değil, değer zincirimizin bütününden kaynaklanan etkileri ve doğa kaynaklı risklerimizi belirleme çalışmalarına başladık. Tamamlandığında çalışmanın sonuçlarını ve almayı planladığımız tedbirleri tüm paydaşlarımızla birlikte belirlemeyi hedefliyoruz.

Biyoçeşitliliğin Korunması ve Onarılması

Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirliğin Kesişimi: Ballı Süt

Bingöl Entegre Tesislerimizin bulunduğu bölgede coğrafi işaret olarak tescil ettirilmiş "Bingöl Balı", yerel ekonominin önemli bir unsuru olan arıcılık sektörünün değerli bir ürünü. Yöreye ait bu değerli ürünün ve yarattığı ekosistemin korunması ve geliştirilmesi amacıyla yem bitkisi üretimi sürecinde zararlı otlarla mücadele için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanmış bitki koruma ürünlerini, bölgede bulunan diğer canlıların özellikle de arıların zarar görmemesi amacıyla rüzgârın olmadığı sabah saatlerinde uyguluyoruz. Titiz bir şekilde gerçekleştirilen bu uygulamalar, bölgedeki polinatör faaliyetlerinin sürdürülebilirliğine katkı sağlıyor.

Ayrıca, ürün yelpazemize tüketicilerimizin sağlığı ve mutluluğunun geliştirilmesine yönelik son eklenen "Ballı Süt" ürünümüzde, "Bingöl Balı"nı kullanarak yerel ekonomiyi destekleyerek arıcılık faaliyetlerine de katkıda bulunuyoruz. Bu yaklaşım çevrenin sürdürülebilirliği ve yerel ekonominin kalkınmasını destekleyen örnek bir modeli temsil ediyor.

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Onarıcı tarım uygulamalarını yaygınlaştırıyoruz

Hayvanlarımızın beslendiği yem bitkilerinin üretildiği toprakların sağlıklı, organik yapısının zengin ve kaliteli olması tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak adına oldukça önemli. Bu gıda güvenliği ve güvenilirliğinden üreticilerimizin dayanıklı ve güçlü kılınmasına kadar birçok alanda bizlere katkı sağlıyor. Günümüzde tarım ve gıda sektörünün önemli konu başlıklarından biri olan onarıcı tarımın, paydaşlarımız ile yaptığımız önemlilik analizinde de önemli konu başlığı olarak yer aldığını görüyoruz.

Tarımsal üretim uygulamalarımızda, onarıcı tarım ilkelerini esas alıyoruz. Öncelikle faaliyet gösterdiğimiz toprakların yapısını anlamak adına düzenli toprak analizleri yapıyor, toprağı gerektiği kadar sürüp içerisinde oluşan doğal ekolojik yapıyı bozmamaya, toprağı daha sağlıklı kılmaya ve fonksiyonlarını iyileştirmeye özen gösteriyoruz. Bu kapsamda enerji tesislerimizin çıktılarından ürettiğimiz organik ve organomineral gübre ile tarlalarımızın organik madde miktarını artırıyoruz. Bitki gövdelerini dipten kesip köklerin tarlada kalmasını ve bu sayede toprağın organik içeriğinin korunmasına izin veriyoruz. Örtü bitkileri ekimi ile azot kaybı ve toprak erozyonunu azaltıyor, münavebeli ekimle de topraktaki besin maddelerinin korunup zenginleştirilmesine ve biyoçeşitliliğinin artırılmasına katkıda bulunuyoruz.

Hasat zamanını, üründen azami verimi elde edecek ve ürün kaybını asgaride tutacak biçimde ayarlıyoruz. Kısıtlı su kaynaklarını verimli kullanmak için sulamayı doğru zamanda yapmaya ve damlama sulama sistemlerini kullanmaya özen gösteriyoruz. Bitkisel üretim faaliyetlerimizden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltmak için makine ve ekipmanların enerji verimli olanlarını alıyor, bakımlarını düzenli yaparak enerji etkin çalışmalarına yönelik tedbirler alıyoruz.

Bu uygulamalarımızın sözleşmeli kaba yem üretimi yaptırdığımız üreticilerimiz tarafından da benimsenmesi için onları teşvik ediyor, edindiğimiz tecrübeleri onlara aktarıyoruz.

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Gübrelerimizle toprağı zenginleştiriyoruz

AB Yeşil Mutabakat Çiftlikten Çatala ve Biyoçeşitlilik Stratejilerinde tarım ürünleri ve gıda üretiminin sürdürülebilirlik esasında dönüşümünü sağlamaya yönelik çok sayıda tedbir açıklandı. Özellikle çiftlik düzeyindeki üretimle ilgili olarak bitkisel üretimde daha az kimyasal gübre ve zirai mücadele ilacı kullanımı, toprak besin kaybının azaltılması gibi kaba yem üretimimizi etkileyebilecek unsurlar tanımlanmış durumda. Ayrıca toprak sağlığının ve organik madde içeriği, dolayısı ile toprakların karbon yakalama potansiyellerinin artırılmasına yönelik (Karbon tarımı) uygulamaların teşvik edilmesi de öncelikler arasında yer aldı.

Sütaş'ın kendi ve sözleşmeli üreticilerinin yaptığı onarıcı tarım uygulamaları, AB stratejilerinde tanımlanan eylemlerle de uyumludur. AB'nin bu stratejilerinde açıklanan tedbirlere uyumumuzu da oluşturduğumuz kapsamlı girdi izleme programı ile takip ediyoruz.

Organik ve organomineral gübrelerimizin topraklarımızı nasıl daha sağlıklı ve verimli hale getirdiğini ortaya koyabilmek için üniversiteler ve kamu kurumları ile iş birlikleri yaparak deneme çalışmaları yürütüyoruz. Ürettiğimiz katı-sıvı organik ve organomineral gübrelerin toprak sağlığı, ürün verimi ve ürünün kalitesi üzerindeki etkilerini diğer gübre çeşitleri ile karşılaştırmalı olarak bu deneme çalışmalarında ölçüyoruz. Çalışmaların sonuçlarını çiftçilerimiz, üreticilerimiz ve tüm paydaşlarımızla birlikte düzenlediğimiz "Tarla Günlerinde" paylaşıyor, deneyimlerimizi aktararak sürdürülebilir ve onarıcı tarımın yaygınlaşmasına katkı sağlıyoruz. 2023 yılında Tarla Günümüzü Bingöl'de gerçekleştirdik.

2023 yılında ürettiğimiz organik ve organomineral gübrelerle

51 bin ton
Organik maddeyi topraklarımıza kazandırdık

112 bin dekar
Araziyi daha verimli hale getirdik

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Dış Paydaş Görüşü
Elvan Ay
Yem Bitkisi Üreticisi
Taşpınar - Aksaray

Kendi topraklarıma dönmeden önce 17 yıl yurtdışında yaşadım. Memleketime döndüm ve kendi arazimde tarımla uğraşmaya başladım. 20 yıldır Sütaş'la sözleşmeli model ile çalışıyoruz. Silajlık mısır, yonca gibi yem bitkileri üretiyoruz.

Tarlalarımızda toprak çok fakirdi. 10 yıl önce Sütaş'ın sıvı ve katı organik gübrelerini kullanmaya başladık. Bu gübreler ile 500 dekarlık arazimi ıslah ettik ve verimimizde artış oldu. Sadece yem bitkileri de üretmiyoruz. Arpa, patates, buğday gibi ürünlerle de ekimimizi çeşitlendiriyoruz. Katı ve sıvı organik gübreler, bu ürünlerimizde artış sağladı.

Dış Paydaş Görüşü
İsmail Kaya
Yem Bitkisi Üreticisi
Karacabey - Bursa

Sütaş ile uzun yıllardır istikrarlı şekilde sözleşmeli bitkisel üretim yapıyoruz. Sütaş'ın Saha Teknik Uzmanları sürekli sahada ürünlerimizi kontrol ediyor, bizlere verimli bir yetiştiricilik için teknik konularda yardımcı oluyorlar.

Sütaş'ın organik ve organomineral gübrelerini kullanıyoruz. Bu gübreler hem bitkilerimizin ihtiyaçlarını karşılıyor hem de toprağımızı da onarıyor ve kalitesini iyileştiriyor.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Artan dünya nüfusunun ve özellikle gelecek nesillerin sağlıklı, yeterli ve besleyici bir şekilde beslenmesinde sütçülüğün ve süt hayvancılığının önemi büyük. Süt hayvancılığının sürdürülebilir kılınmasın sorumluluğumuz olduğunun bilincindeyiz. Bu kapsamda ineklerimizin yediği yemlerin üretiminden başlayarak tüm süt değer zincirinde doğal kaynakların korunması, hayvancılık kaynaklı sera gazı emisyonlarının azaltılması, hayvan refahı ve sağlığı standartlarının sağlanması gibi birçok konuya odaklanıyoruz. Ayrıca üretimde verim ve karlılığın artırılarak üreticilerin koşullarının daha da iyileştirilmesi ve dayanıklılıklarının artırılması önceliğimiz.

SÜRÜ YAPIMIZ

Toplam 23,490 Hayvan Varlığı

Bingöl Yem Merkezi: Avrupa ve Türkiye'nin En Büyük TMR Tesisi

2023 yılında faaliyetine başlayan Yem Merkezimiz 700 ton/gün TMR (toplam hazırlanmış rasyon) kapasitesine sahiptir. Merkez, Bingöl'deki çiftliklerimizdeki inek ve buzağıların günlük yem ihtiyacının yüzde 100 doğrulukta ve yüzde 99,5 hassasiyette, kısa zamanda ve istenen homojen yapıda hazırlanması ve dağıtılmasına olanak tanıyor.

Tüm operasyonların gelişmiş dijital araçlarla anlık kontrol edilmesini ve raporlanmasını sağlayan Merkez, enerjinin verimli kullanılması, hayvan refahına katkısı, fire ve kayıpları (tüm girdi ve yem atıklarını) asgaride tutma özelliği ile aynı zamanda güzel bir sürdürülebilirlik örneği.

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Mutlu inekler, sağlıklı sütler

Çiftliklerimizde Uluslararası Hayvan Refahı İlkeleri ve Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (OIE) tarafından benimsenmiş "Beş Özgürlük Alanı" prensiplerini uyguluyoruz. Bu kapsamında tüm çalışanlarımıza gerekli eğitimlerini veriyor, prosedür, talimat ve el kitabı sağlıyoruz. Sadece kendi çiftliklerimizde değil sütünü aldığımız üreticilerin de hayvan refahı uygulamalarına uymasını önemsiyoruz. Denetim ekiplerimiz ziyaret ettikleri çiftliklerdeki hayvan refahı ve sağlığı uygulamalarını dikkatle inceleyip bu alandaki önerilerini ileterek kendi çiftliklerimizde edindiğimiz deneyimlerimizi paylaşıyor.

5 ÖZGÜRLÜK ALANI

- İyi ve yeterli beslemek
- Rahat ettikleri koşullarda yaşatmak
- Acı, yaralanma ve hastalıktan uzak tutmak
- Korku ve stresten uzak tutmak
- Normal hayvan davranışlarını gösterebileceği ortamlarda yaşatmak

Tüm çiftliklerimiz; Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen hastalık bulunmadığını ve bu konuda her türlü koruyucu tedbirin alınmış olduğunu gösteren "Hastalıktan Ari" sertifikasına ve Avrupa Birliği Standartlarında üretim yaptığımızı kanıtlayan "Avrupa Birliği Onaylı Süt Çiftliği" sertifikasına sahip. Her yıl Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından denetlenen çiftliklerimizde AB Hayvan Refahı Kurallarına uyum da gözden geçiriliyor.

AB Yeşil Mutabakatı Çiftlikten Çatala Stratejisi kapsamında düzenlemeler yapıldığında bunları kendi çiftliklerimizde de uygulamak için AB'de hayvan refahına yönelik gelişmeleri yakından takip ediyoruz.

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Möörhaba

İç Paydaş Görüşü
Sarıkız

Möörhaba! Çiftliklerimiz bizim evimiz. Doğal ve lezzetli sütlerimizin kaynağı burası. Burada keyfimiz epey yerinde doğrusunu söylemek gerekirse. Otomatik kaşıyıcı fırçalar ve temizleme ekipmanları, yazın serinletici kışın ısıtıcı sistemler, rahat kauçuk yataklar, gezinti alanları hepsi bizim için özel olarak tasarlanıp yapılmış. Her zaman temiz ve bol suyumuz var. Menümüz veteriner hekim şeflerimiz tarafından özenle hazırlanıyor. Kilomuzdan adım sayımıza kadar her bir verimizi dijital olarak takip edip kayıt altına alıyorlar. Sağ olsunlar, sağlığımıza pek bir önem veriyorlar.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu

Bireylerin yaşam kalitelerini artıran, sağlık ve mutluluk veren, doğal ve lezzetli süt ürünleri sunmak için çalışıyoruz.

“Çiftlikten Sofralara” entegre iş modelimiz ürünlerimizin doğallığının, lezzetinin ve besin değerlerinin en önemli güvencesini sağlıyor. Bu modelle ineklerimizin beslendiği yemden, sofralarınıza gelen süt ürünlerine kadar tüm süreci entegre ediyor, izliyor, denetliyoruz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Gıda Güvenliği

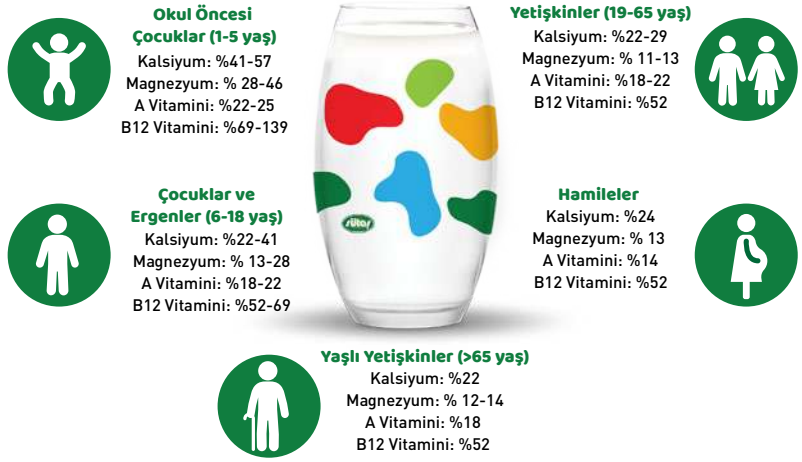
En temel, en faydalı, en kolay erişilebilir gıdamız

Şiddeti her yıl artan aşırı iklim olayları, faaliyetlerimizin odağını oluşturan tarım ve gıda sektörünün dayanıklılığını, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliğini olumsuz etkiliyor. Pandemi ile gündemimize daha güçlü giren gıda güvenliği, jeopolitik çatışmalar ile önemini korumaya devam ediyor. Dünyanın gıda yeterliliği endişelerinin arttığı bu dönemde, sağlıklı bir yaşam için gerekli olan besin öğelerini, mükemmel bir dengede içeren, en temel besin kaynağı olan süt ve süt ürünlerinin, sürekli artan dünya nüfusunun beslenmesindeki rolü de giderek güçleniyor.

Süt değer zincirinin bütününde tam bir tedarik zinciri entegrasyonu sağlayan ve özüne sürdürülebilirliği alan "Çiftlikten Sofralara" iş modelimiz, toplumun gıda güvenliği beklentilerini karşılamamıza olanak sağlıyor.

Türkiye'nin 4 farklı bölgesinde kurulu entegre tesisimizde ürettiğimiz sağlıklı, güvenli ve besleyici süt ürünlerini, 3.115 kişilik satış ekibimiz ve yaygın dağıtım ağımızla 200.000 noktada tüketicilerimize ulaştırıyoruz.

Günde bir bardak süt içmenin faydaları*:

Okul Öncesi Çocuklar (1-5 yaş)
Kalsiyum: %41-57
Magnezyum: % 28-46
A Vitamini: %22-25
B12 Vitamini: %69-139

Çocuklar ve Ergenler (6-18 yaş)
Kalsiyum: %22-41
Magnezyum: % 13-28
A Vitamini: %18-22
B12 Vitamini: %52-69

Yetişkinler (19-65 yaş)
Kalsiyum: %22-29
Magnezyum: % 11-13
A Vitamini: %18-22
B12 Vitamini: %52

Hamileler
Kalsiyum: %24
Magnezyum: % 13
A Vitamini: %14
B12 Vitamini: %52

Yaşlı Yetişkinler (>65 yaş)
Kalsiyum: %22
Magnezyum: % 12-14
A Vitamini: %18
B12 Vitamini: %52

* Veriler Gıda ve Tarım Örgütünden alınmıştır.

Gıda Sistemlerinin Dönüşümü

2050 yılında dünya nüfusunun 10 milyara ulaşacağı tahmin ediliyor. Gıda üretim ve tüketiminin bugünkü şekliyle devam etmesi, geleceğin nüfusunu yeterli düzeyde besleyebilmek için gıda üretiminin de yüzde 50 artırılması demek. Oysa gıdanın üretimi, ticareti ve tüketimini içeren mevcut gıda sistemleri iklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarının üçte biri, biyolojik çeşitlilik kaybının yüzde 80'i ve tatlı su kaynaklarının kullanımının %70'inden sorumlu.

Son 5 yıldır tüm dünyada gıda sistemlerinin, bir yandan artan nüfusun sağlıklı, güvenilir ve yeterli gıdaya erişebilmesini sağlarken bir yandan da küresel sorunların çözümünün parçası olması için dönüştürülmesine yönelik çalışmalar hızlanmış durumda.

Biz de gıdanın üretilmesi, işlenmesi, taşınması, tüketim ve atık bertaraf süreçlerinin dönüştürülmesi gerektiğinin bilinci ile çalışıyor, kendi değer zincirimizde ve paydaşlarımızla dönüşümü sağlayacak adımları atıyoruz.

Tarımsal üretim yöntemlerimizi yeniden gözden geçiriyoruz.
Sürdürülebilir/onarıcı tarım yöntemlerini uyguluyor, ekosistemi koruyor ve toprağı daha sağlıklı hale getirerek, verimlilik ve karbon yakalama potansiyelini artırıyoruz.

Üreticilerin gelir ve refahını artırıp, yerel kalkınmayı destekliyoruz.
Böylece gelecekte gıda güvensizliğini ve eşitsizlikleri azaltmayı hedefliyoruz.

Gıda sistemimizi karbonsuzlaştırıyoruz.
Organik atıklardan, enerji ve organik gübre elde ediyor, bunları tarlalarda kullanıyor, fosil kayıtları daha az kullanıyor, yenilenebilir enerjiye daha çok yatırım yapıyor, değer zincirimizin her aşamasını daha verimli hale getiriyoruz.

Gıda Güvenilirliği

İş modelimizle tüketicilerimizin gıda güvenilirliği beklentisini karşılıyoruz

Sütün doğallığını ve özündeki değerleri koruyarak yüzlerce çeşit süt ve süt ürünü üretiyoruz. Bireylerin yaşam kalitelerini artıran, sağlık ve mutluluk veren, doğal, lezzetli ve güvenilir süt ürünlerini tüketicilerimize sunma hedefiyle çalışıyoruz.

"Çiftlikten Sofralara" iş modelimizle, süt değer zincirini entegre ederek ürünlerimizin doğallığını, kalitesini, besin değerini güvence altına alıyor ve izlenebilirliğini sağlıyoruz. Bu iş modeliyle ineklerimizin beslendiği yemlerden, yaşadıkları çiftliklere; verdikleri sütlerden sofralarınıza gelen ürünlerimize kadar olan süreci yönetiyor, işimizin tüm aşamalarını izliyor, denetliyor ve sürekli iyileştiriyoruz. Böylece tüketicilerimizin beklediği gıda güvenilirliğini en iyi biçimde karşılıyoruz.

Yem ve Çiğ Süt Üretimi

Sütlerimizin kalitesini güvence altına almak için ineklerimizin doğal ve sağlıklı yemlerle beslenmesine önem veriyoruz. Bu amaçla sözleşmeli modelle yem bitkileri üretimini destekliyoruz. Üreticilerimizle süreç boyunca birlikte çalışıyor, onarıcı tarım ilkelerini esas alıyoruz;

Karma yem üretiminde kullandığımız yem maddeleri, tesislerimize geldiğinde ürün kalitesi, gıda güvenliği ve hayvan sağlığı açısından tüm kontrol süreçlerini gerçekleştirerek (nem, nişasta, protein, lif yapısı, yağ, toksin, pestisit kalıntıları vb.) üretime alıyoruz. Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları (HACCP) sistemine uygun olarak üretim sürecinde yem güvenilirliğini sağlamak için İyi Üretim Uygulamalarını (GMP) rehber olarak kullanıyor, çalışanlarımızı bu konularda konuda eğitiyoruz. Entegre tesislerimizde bulunan yem fabrikaları, aynı tesiste bulunan süt fabrikasında işlenecek süt miktarı için gerekli olan karma yemi üretecek kapasitede planlanmıştır. Tesislerimizde işlediğimiz sütün istenen kalite ve güvenilirlikte olmasını teminen, karma yem üretimimiz sadece kendi çiftliklerimizdeki hayvanlarımız ile sütünü aldığımız üreticilerin ihtiyacını karşılayacak düzeydedir.

Uluslararası hayvan refahı standartlarına uygun olarak inşa ettiğimiz çiftliklerimizdeki hayvanlarımızı, ürettiğimiz besin değeri yüksek, doğal, güvenilir ve kaliteli yemlerle besliyor, sağlıklarını sürekli izliyoruz. Çiftliklerimizin Gıda Güvenilirliği Yönetim Sistemlerinin (GGYS) gerektirdiği koşullara uyumlu olmasını temin ederiz. Koruyucu hekimlik uygulamalarıyla hastalık ve ilaç tüketimini minimum seviyelerde tutuyor, tedavi gerektiren durumlarda antibiyotik ve antimikrobiyal ilaç kullanımına azami dikkat gösteriyoruz. Tedavi etmek zorunda kaldığımız hayvanların sütlerini, kullanılan ilaçların vücuttan atılım süresi boyunca imha ediyoruz.

Süt Kalite Geliştirme ekiplerimiz süt üreticilerimizin çiftliklerini de düzenli olarak denetleyerek standartlara uyumun sağlandığını garanti eder. Çiğ sütün ilk denetimi (antibiyotik ilaç kalıntısı, organoleptik özellikleri, pH ve asidite) çiğ sütün alımı aşamasında gerçekleştirilir. Çiğ süt; doğrudan çiftliklerden alınıyorsa o çiftliğin soğutma tankına, süt toplama merkezlerinden alınıyorsa ilgili toplama merkezinin süt soğutma tankına kadar ürünlerimizin izlenebilirliğini sağlarız. Her bir süt toplama merkezine çiğ süt getiren üretici adını ve getirdiği süt miktarını da ayrıca izleriz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Gıda Güvenilirliği

Süt ve Süt Ürünleri Üretimi

Çiftliklerimizden ve üreticilerimizden topladığımız sütler tesise alınmadan önce fiziksel, mikrobiyolojik ve kimyasal testlere tabi tutulur. Çiğ sütün işlenerek süt ürünlerine dönüştürüldüğü tesislerimizin tamamında gıda güvenilirliği açısından önemli olan tehlikeleri tanımlayan, değerlendiren ve kontrol eden ve tekrarını önleyen "Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları (HACCP)" sistemi uygulanır.

Tesislerimizde ayrıca İyi Üretim Uygulamaları (GMP-Good Manufacturing Practices) ve FSSC 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemini uygular bu sistemlerin akredite belgelendirme kuruluşları tarafından sertifikalandırılmasını sağlarız. Üretimde yer alan tüm çalışanlara gıda güvenilirliği konusunda GMP, gıda hijyeni, gıda savunması, alerjen ve HACCP eğitimleri verir, bu eğitimleri düzenli olarak yineleriz. Tedarikçilerimizi, gıda güvenilirliği açısından risk grubuna göre ayırarak değerlendiririz. Satın alma sürecimizde Tedarikçi Tetkik Planı çerçevesinde tedarikçi denetimlerimizi gerçekleştiririz. Denetimlerimizde; AIB International tarafından yayınlanmış olan gıda güvenilirliği konusunda üst seviye bir kılavuz olarak görülen Ön Gereklilik ve Gıda Güvenilirliği Programlarının Birleştirilmiş Denetim Standartlarını kullanırız. Denetimlerde kullandığımız kontrol formları, insan hakları, zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğinin önlenmesi ve iş sağlığı ve güvenliği gibi sosyal konuların yanı sıra çevre yönetimi ile ilgili unsurları da içerir. Gıda ile temas eden malzemeler gıda güvenilirliğinin önemli bileşenlerinden olduğundan, bu malzemelerin tedarikçilerinin uluslararası kabul görmüş standart ve sertifikasyonlara sahip olmalarını teşvik ederiz.

%86

Satınalma cirosunun %80'ini oluşturan tüm tedarikçilerin denetlenme oranı

%94

Satınalma cirosunun %80'ini oluşturan gıda ile temas eden malzeme tedarikçilerinin denetlenme oranı

Gıda ile Temas Eden Malzeme Tedarikçilerimizin	
%78'i Küresel Gıda Güvenilirliği Girişiminin (GFSI) kabul ettiği Gıda Güvenilirliği Sisteminden* birini uyguluyor.	**%95'i** Uluslararası Kalite Yönetim Sistemlerinden birini uyguluyor.
%86'sı Çevre Yönetim Sistemi uyguluyor.	**%86'sı** İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi uyguluyor.

* Bu sistemler şunlardır: *FSSC Food Safety System Certification 22000, BRC British Retail Consortium ve IFS International Featured Standards.*

Ürünlerin Depolanması, Taşınması ve Dağıtımı

Süt ürünleri kolay bozulan ürünler olduğundan, taşıması ve dağıtımı, rotası, sıcaklık seviyesi uzaktan sürekli kontrol edilen araçlarla yapılır. Ürünlerimizin üretimden hemen sonra fabrika depolarına alınması, taşınması ve dağıtımında kesintisiz soğuk zincirin sağlanması esastır. Bunu garanti etmek için bu süreçlerin tamamı GMP, HACCP kurallarına göre sürekli kontrol edilir, denetlenir ve kayıt altına alınır.

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

Günümüzde daha fazla sayıda tüketici, daha sağlıklı ve dengeli beslenmeyi hedeflerken satın aldığı gıdanın da daha sağlıklı olmasını, üretim süreci, besin değeri ve güvenilirliğine ilişkin daha fazla bilgiye erişmeyi istiyor. Bunların yanı sıra Covid-19 pandemisi ile birlikte bağışıklık sistemini güçlendiren gıdalara yönelik talebin arttığı gözleniyor.

Bizim de önceliğimiz tüketicilerimizin sağlıklı beslenmesine katkıda bulunmak ve bilinçli tercihler yapmalarına yardımcı olmak. Bunu sağlayabilmek için Ar-Ge çalışmaları yaparak yeni ürünler geliştiriyoruz. Sağlıklı beslenmeyi desteklemek ve tüketicilerimizin beklentilerini karşılamak üzere 2023 yılında 1 yeni ürün geliştirdik.

Tuz ve Şeker Azaltımı

Yaptığımız Ar-Ge çalışmaları ile doğal lezzetten vazgeçmeden Beyaz Peynir'de kullandığımız tuz oranını 2020 yılına oranla %14, Minimix ve Hüptrik'te kullandığımız şeker oranını da %22 azalttık.

İlave Etiketleme Bilgileri

Ambalajlarımızın üzerinde mevzuatın öngördüğü zorunlu etiket bilgilerinin ötesinde besin öğeleri detaylarını, üretim tarihi bilgisini ve üretim sürecine ilişkin bilgileri de beyan ediyor, tüketicilerimizin ve müşterilerimizin ürün, faydası ve tazeliği hakkında daha fazla bilgi sahibi olmasını sağlıyoruz.

Üzerinde tüketicilerimizi bilgilendirmeye ve bilinçlendirmeye yönelik içerik bilgisi" bulunan ürün oranımızı yüzde 36'ya çıkararak tüketicilerimizi doğru ve şeffaf biçimde bilgilendirmeyi amaçladık.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

Günde 6,8 milyon paket ürünümüzü tüketicilerimizle buluşturuyoruz

Tüketici ve müşterilerimizin öneri ve geri bildirimlerinin kaydını tutuyor, en kısa sürede çözümlemeye ve bunları ürün geliştirme çalışmalarında kullanmaya gayret ediyoruz.

Danışma Hattı, aldığı tüm geri bildirimleri "paydaş memnuniyeti" yaratacak şekilde etkin olarak ve en geç 24 saat içinde değerlendirir, cevaplar ve geri bildirimlerden kaynaklanan iyileştirmeleri yönetir; gerçekleştirilen sistematik faaliyetlerin dokümantasyonunu sağlar.

Geri bildirimler; e-posta, 444 4 SÜT (788) hattı, santral telefonları, Sütaş web sitesi (Bize Ulaşın/Görüş ve Öneriler sekmesi), faks, posta ve/veya internet siteleri ve sosyal medya hesapları (www.sikayetvar.com, Facebook, X, Instagram vb.) yoluyla alınır.

2023 yılında

36.640

GERİ BİLDİRİM ALDIK

1,39 PPM
Ürün şikayetlerinin toplam satışa oranı

0,03 PPM
Hizmet şikayetlerinin toplam satışa oranı

Ürün şikayetlerinin **%98,83**'üne

Hizmet şikayetlerinin **%100**'üne

24 SAAT İÇİNDE GERİ DÖNDÜK

Web Sitemiz

Tüm paydaşlarımızın şirketimiz, faaliyetlerimiz ve ürünlerimiz hakkında bilgi edinmesini sağlayan web sitemizi, güncel teknolojiler kullanılarak tüm cihazlarda uyumlanabilecek ve kullanıcı deneyimi güçlendirecek şekilde 2023 yılında yeniledik. Bu kapsamda ayrıca;

- "Çiftlikten Sofralara" iş modelimiz detaylı içeriklerle anlatılarak ana menüden erişim sağladık.
- "Sürdürülebilirlik" faaliyetlerimize detaylı içerikleri ile yer verilerek ana menüden erişim sağladık.

Tüketicilerimizin aradıkları bilgilere kolayca ulaşmasını ve daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlamak amacıyla web sayfamızda "Merak Ettikleriniz" sekmesinde ürünlerimiz ve üretim süreçlerimizle ilgili merak edilenlere daha detaylı yer verdik.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Toplumun Gelişimi ve Refahı

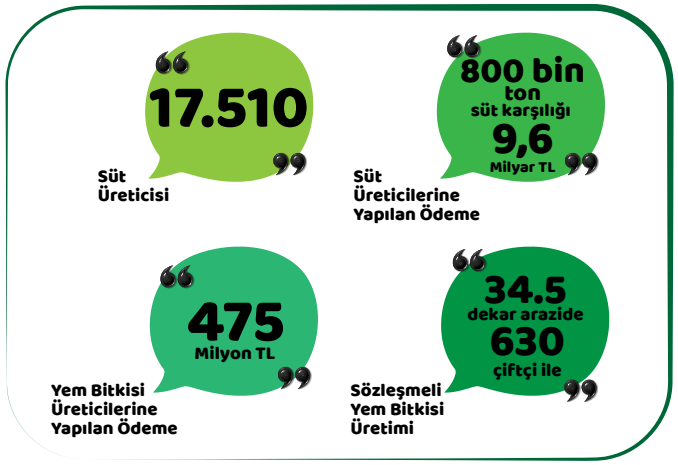
“Çiftlikten Sofralara” entegre iş modelimiz; ekonomik, sosyal etkileri ve kapsayıcılığı ile “Bölgesel Kalkınma Modeli” niteliği taşıyor. Bu model; tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde birçok farklı alt sektörü harekete geçirirken yaratılan gelirin toplumun değişik kesimleri tarafından bölüşüldüğü örnek bir gelir dağılımı etkisi oluşturuyor ve binlerce insana istihdam sağlıyor.

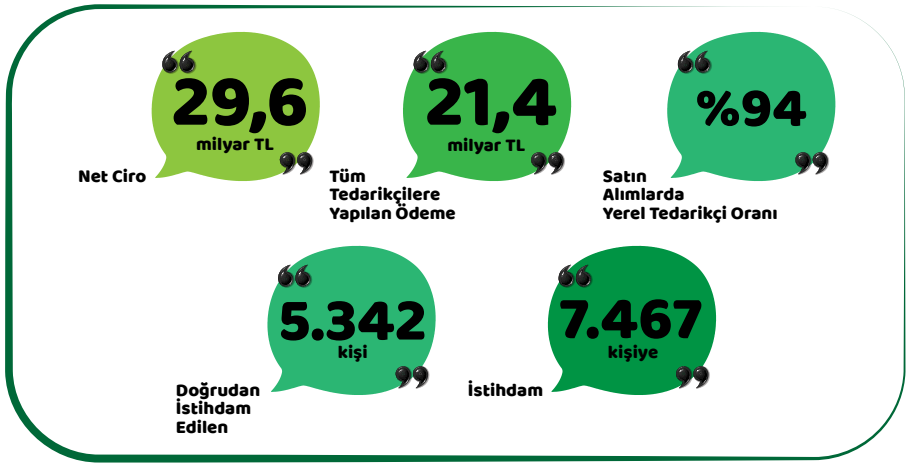

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Yerel Ekonomiye Katkılarımız

"Çiftlikten Sofralara" iş modelimiz; ekonomik, sosyal etkileri ve kapsayıcı niteliğiyle bir "Bölgesel Kalkınma Modeli" örneği oluşturuyor. Bu model ile hayata geçirilen "Sütaş Güney Marmara Sütçülük Projesi, Karacabey Entegre Tesisleri", "Sütaş Orta Anadolu Sütçülük Projesi, Aksaray Entegre Tesisleri" ve "Sütaş Ege-Akdeniz Sütçülük Projesi, Tire Entegre Tesisleri", "Sütaş Doğu-Güneydoğu Anadolu Sütçülük Projesi, Bingöl Entegre Tesisleri" kendi bölgelerinde yarattıkları ekonomik ve sosyal etkilerle bölgelerinin kalkınmasına önemli katkılar sağlıyor.

Ekiplerimiz; süt üreticilerimiz ile yakın iş birliği içinde çalışıyor. Hayvan sağlığı ve hayvanların beslenmesi, verimliliğin ve kalitenin artırılması başta olmak üzere sürdürülebilir süt hayvancılığı konusunda bilgi aktarıyor, yerinde denetimlerle üreticilerimizin gelişmelerini yakından takip ediyor. Hayvanlarımızın yediği yemlerin doğal ve sağlıklı olması amacıyla sözleşmeli bitkisel üretim yaptırıyor, üreticileri, toprağın hazırlanmasından uygun tohum seçimine, verimli sulama sistemlerinin geliştirilmesinden organik ve organomineral gübre kullanarak toprakların daha sağlıklı ve verimli kılınmasına ve hasat faaliyetlerine kadar birçok konuda destekliyor, eğitiyor ve uzmanlaşmalarını sağlıyoruz.

6 Şubat 2024 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremler, binlerce vatandaşımızın hayatını kaybetmesine ve binlercesinin yaralanmasına yol açtı.

Derin üzüntü yaratan depremlerden, diğer tüm sektörler gibi tarım ve hayvancılık sektörü de oldukça etkilendi. Sütaş'ın çiğ süt alım bölgesi olmamasına rağmen, üretilen çiğ sütün değerlendirilebilmesi, üreticilerin gelirlerinin korunabilmesi amacıyla depremde en çok zarar gören Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman ve Malatya illerinde üretilen süt satın alınarak Aksaray ve Bingöl tesislerimize taşınmıştır. Yaklaşık 3 ay süren alımlarımız, bölgedeki aktörlerin faaliyetlerine yeniden başlaması ile sonlandırılmıştır. Ayrıca bölgedeki hayvan yetiştiricilerine yem yardımında da bulunulmuştur.

Yerel Ekonomiye Katkılarımız

Dış Paydaş Görüşü
İbrahim Aslantekin
Çiğ Süt Üreticisi
Bigadiç - Balıkesir

Sütümüzü her gün Sütaş'ın tankerleri gelip alıyor, anlaştığımız taahhütte ödemeyi yapıyor. 2011 yılında Sütaş'la tanıştık. O zamanlar günlük 350 litre sütümüz vardı, verdikleri destekler sayesinde problemimiz olunca danıştık bize profesyoneller dönüş sağladı. Günlük 3200 litreye kadar süt üretecek hale geldik. Aile işletmesi olarak çalışıyoruz eşim ve kardeşimle. Herhangi bir problemimiz olunca ilgileniyorlar biz de onlara en iyi şekilde süt vermeye çalışıyoruz.

Sütaş sayesinde bölgede 2010 yılından sonra standart oluşmaya başladı. Sütaş'ın saha sorumlusu aracılığıyla eğitimlerinden bilgimiz oldu. Eşimle birlikte katıldım. Kaliteli kaba yemin nasıl üretileceğini nasıl seçileceğini, ineklerin tırnak bakımlarının nasıl yapılacağını, sağımhanede dikkat edilmesi gereken hijyen koşullarını öğrendik.

Eski yaptığımız hayvancılığın amatörce olduğunu fark ettik. Öğrendiklerimizle hayvan refahını artırdık. Buna bağlı olarak süt verimi de arttı. Yemin ne kadar önemli olduğunu, yem kaliteli olmadıktan sonra kaliteli sütün olmayacağını gördük. Mısır silajlarında danelerinin patlayıp patlamamasının bile verime etkisi olacağını düşünmezdik. Sütaş'tan gelen mısır silajında biz bunu gördük.

Dış Paydaş Görüşü
Aşır Elçi
Çiğ Süt Nakliyecisi
Aksaray Entegre Tesisleri

Sütaş'ta şoför olarak işe başladıktan 6 ay sonra kendi aracımı aldım ve süt nakliye şoförü olarak sözleşmeli çalışmaya başladım. Başlangıçta sadece benim başladığım bu işe, hem işten memnuniyetim hem de Sütaş'ın verdiği güven ile kardeşim, çocuklarım ve damadım da katıldı. Şu anda 3 araç ile hizmet vermeye devam ediyoruz.

15 yıldır Sütaş ile çalışınca her entegre tesis ile de çalışma imkanım oldu. Sütaş'ın ülkemize ve memleketimize faydalarını görmek hem gurur veriyor hem de mutlu ediyor.

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Süt emek, sütçülük bilgi ve eğitim ister

İşimizi aynı zamanda sosyal sorumluluğumuz olarak görüyoruz. Bizimle çalışıp çalışmadığına bakmaksızın, üreticilerin üretim süreçlerine, verimliliklerine katkı sağlamayı, kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte sektörümüzün gelişmesine yönelik her türlü çalışma içinde yer almayı önceliklendiriyoruz.

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı Eğitimleri

Süt hayvancılığında sürdürülebilirliğin sağlanması için üretimde kalite ve verimliliğin artırılarak üreticilerin ekonomik olarak güçlenmeleri gerektiğini biliyoruz. Bu nedenle "Çiftlikten Sofralara" entegre iş modelimizin ilk halkasını Süt Hayvancılığı Eğitim Merkezlerimiz oluşturuyor.

Merkezlerimizde süt üreticilerine ve iş birliği yaptığımız üniversitelerin ilgili bölümlerinde okuyan öğrencilere yönelik düzenlediğimiz ücretsiz eğitimlerde, yüksek standartlarda ve verimlilikte süt elde edilebilmesi için gereken bilgi, birikim ve tecrübenin yanı sıra çevrenin korunması, gübrenin değerlendirilmesi ve finansal sürdürülebilirlik eğitimleri de veriyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığı ile imzaladığımız Protokol çerçevesinde eğitime katılan çiftçilerin Bakanlık onaylı sertifika almasını sağlıyoruz.

Ayrıca sektörde yatırım yapmak isteyen ya da süt hayvancılığına ilgi duyan herkesin eğitim merkezlerini ziyaret ederek, ihtiyaç duydukları bilgileri edinmelerine imkân tanıyoruz.

19.510 kişi
Eğitim sağladığımız süt üreticisi ve öğrenci*

35.058 kişi
Danışmanlık hizmeti verdiğimiz öğrenci ve girişimci sayısı*

*Eğitim merkezlerimizin faaliyete geçtiği günden bugüne kadar toplam sayıyı göstermektedir.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Üniversite-Sanayi İş Birliği Protokolleri

2011 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi, 2014 yılında Aksaray Üniversitesi, 2018 yılında Bingöl Üniversitesi ile Mesleki Eğitime Destek Bursu Protokollerini imzaladık.

Bu üniversitelerin süt değer zincirine iş gücü yetiştiren bölümlerinde okuyan öğrencilere Sütaş'ta uygulamalı ders, işyeri eğitimi ve staj imkânı sağlıyoruz.

Eğitime Destek Bursları

Üniversitelerde lisans düzeyinde öğrenim gören, başarılı ve maddi imkanları kısıtlı öğrencilere karşılıksız olarak Sütaş Eğitime Destek Bursu veriyoruz. Burs programımız kapsamında mentörlük, eğitim programları ve proje bazlı staj imkânı gibi bursiyerlerimizin kişisel gelişimlerine destek olacak fırsatları da sunuyoruz.

2023 yılında

21

yeni öğrenci

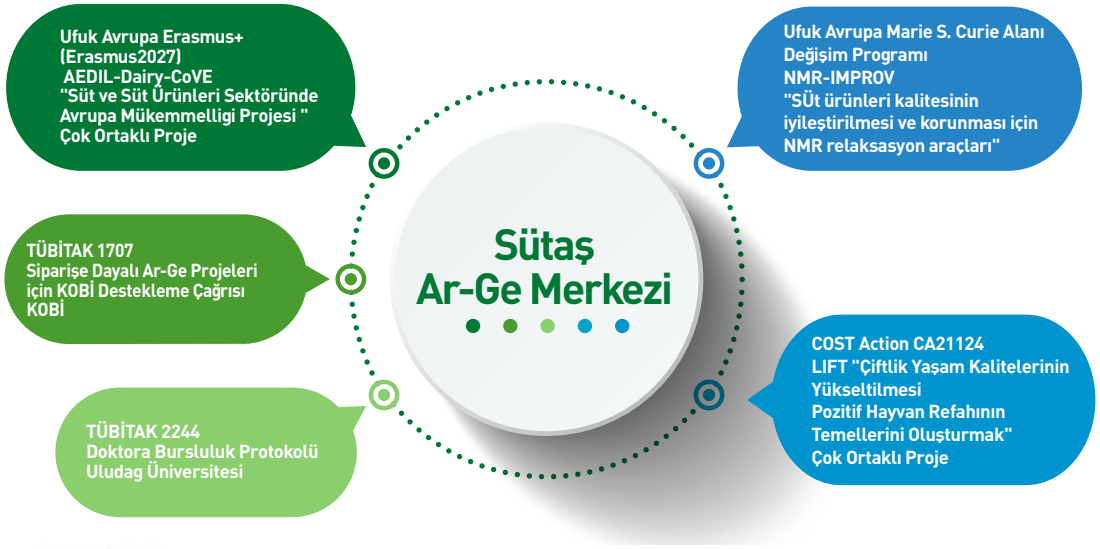
Toplam

227 **öğrenciye eğitim bursu**

%91

Meslek yüksek okulu öğrencisi

Ar-Ge merkezimizin de içinde yer aldığı, sektörün gelişimine yönelik bazı projeler

Sektörel İş birlikleri

Tarım, gıda ve yenilenebilir enerji sektörlerinin gelişimini, gelecek nesillerin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi ve daha güvenli, temiz ve sürdürülebilir bir dünya hedefine ulaşmanın anahtarı olarak görüyoruz. Bunun için kamu kurumları, sivil toplum örgütleri ve üniversiteler ile ortak çalışmalar yapıyor, katkıda bulunuyoruz.

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Süt ve süt ürünleri sektöründe Avrupa Mükemmelliği Projesi

Avrupa Birliği'nin öğrenim, eğitim, gençlik ve spor programı olan Erasmus + kapsamında desteklenen ve 2026 yılında sonuçlanacak olan "Süt ve Süt Ürünleri Sektöründe Avrupa Mükemmelliği Projesi"nin ilk yıl faaliyetleri tamamlandı.

Türkiye'deki sektör temsilcisi olduğumuz ve nitelikli Ar-Ge personeli sayısının artırılması, sektördeki iş gücünün bilgi ve becerisinin AB düzeyine yükseltilmesinin amaçlandığı Projede, proje ortaklarımızla birlikte Türkiye Süt ve Süt Ürünleri Sektörü Mesleki Mükemmeliyet Merkezi'ni (Türkiye Dairy CoVE) oluşturarak, meslek yüksek okulu ve üniversite öğrencilerine yönelik eğitim programlarını ve materyallerini geliştirdik. Proje'nin bundan sonraki aşamalarında sektöre yönelik eğitimlere odaklanılacak. Eğitim programlarında, öncelikli olarak süt sektörü AR-GE ve tasarım merkezlerinde yer alan personel olmak üzere, kontenjanların izin verdiği ölçüde süt sektöründe çalışmak isteyen yeni mezunlara da eğitimler verilecek ve sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli personel yetiştirilecektir. Eğitimler, her biri kendi alanında uzman üniversite öğretim üyeleri ile AR-GE Merkezimizden kıdemli yöneticilerinden oluşan bir eğitim kadrosu tarafından online ve yüz yüze ücretsiz olarak verilecektir.

Dış Paydaş Görüşü
Prof. Dr. Metin Güldaş
Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

Akademik eğitim, sektörün gelişim hızına yetişemiyor ve sektörün ihtiyaçlarını karşılayamıyor. Sektörün ihtiyacı ile akademik eğitim arasında bir boşluk oluşuyor. Erasmus+ Süt ve Süt Ürünleri Sektöründe Avrupa Mükemmelliği Projesinin temel amacı bu boşluğu ortadan kaldırmak. Proje, süt ürünleri eğitiminde dinamik, yenilikçi ve kapsayıcı bir Avrupa ekosistemi yaratmak için süt ürünleri sektörünü, belirlenen beceri boşlukları ve ihtiyaçlara dayalı olarak mesleki mükemmeliyet eğitimi ve iş tabanlı öğrenme aracılığıyla toplumsal, çevresel ve endüstri 4.0 kapsamında geliştirmeyi amaçlıyor. Üniversitelerin süt teknolojisi bölümlerinden lisans, yüksek lisans, doktora mezunu olan kişilerin eğitimleri sırasında doğrudan Ar-Ge eğitimi almamaları nedeniyle sektörde çalışanların eğitimde bazı eksiklikleri ortaya çıkıyor. Proje kapsamında düzenleyeceğimiz eğitimlerle süt sektöründe Ar-Ge departmanları başta olmak üzere üretim ve kalite kontrol bölümlerinde çalışacak veya çalışmakta olan personelin beceri eksikliklerini kapatmayı ya da güncellemeyi hedefliyoruz.

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Katılımcısı olduğumuz projeler

Su Riskleri Projesi

Üyesi olduğumuz Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ile Ankara Üniversitesi Su Yönetimi Enstitüsü iş birliğiyle gerçekleştirilen ve iklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkisini analiz etmeyi ve tarımda verimli sulama stratejileri geliştirmeyi amaçlayan ''Su Riskleri AR-GE Projesi''nin ikinci fazına da destek olduk.

Proje kapsamında uygulamaya yağmurlama sulama yöntemine ek olarak, ülkemizde buğday üretiminde henüz yaygın olmayan damla sulama yöntemi de dahil edildi.

Projede yağmurlama ve damla sulamanın verimi yüzde 30 artırdığı ortaya konuldu. Su ayak izinde ise yüzde 21 azaltım sağlandı. Proje uygulaması sırasında, çiftçi uygulamasına göre yağmurlama sulamada yüzde 30, damla sulamada ise yüzde 60 oranında daha az su kullanıldığı tespit edildi. Ayrıca proje sahasında üretilen buğdayın kalite analizlerine göre, un veriminin en yüksek değeri projeye ait alanda elde edildi.

Yıkıntı Atıklarının Yönetimi Projesi

6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinden hemen sonra, SKD Türkiye Sürdürülebilir Sanayi ve Döngüsel Ekonomi ile Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim Çalışma Gruplarınca deprem sonrası oluşan yıkıntı atıklarının, bölgedeki su kaynakları ve tarımsal üretim üzerinde oluşturabileceği olumsuz etkileri ortaya koymak, bu etkileri asgariye indirmek ve bu atıkların döngüsellik esasında yönetimi amacıyla bir çalışma yapılmasına karar verilmiştir. Kentsel dönüşüm çalışmalarının da hızlandığı bu dönemde kapsam, Kentsel Dönüşüm, Deprem ve Olası Diğer Afetler Sonucunda Oluşan Yıkıntı Atıklarının Yönetimi Rehberi hazırlanmasına evirilmiştir.

Yıkıntı atıkları yönetimi ihtiyacına karşılık verebilecek teknolojilerin ve iyi uygulamaların açıklanması, gelecekte benzer sorunların yaşanmaması için teknik altyapı, yönetişim ve mevzuat boyutunda yapılabilecek değişikliklerin ortaya konulduğu rehber çalışması tamamlanmış olup, 2024 yılında kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

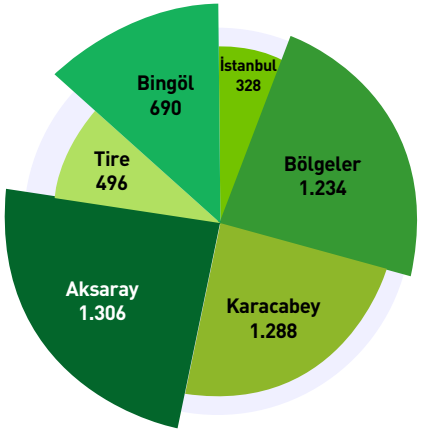
İstihdam ve Gelişim

Sütün iyiliğini ve bereketini yayan büyük bir aileyiz

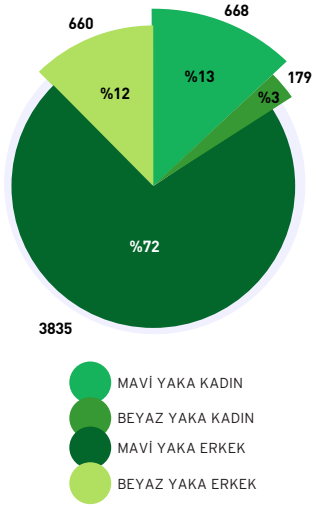
Çalışanlarımızın bilgisi, yetenekleri ve özverileri sayesinde doğal lezzetli, sağlıklı ve güvenilir ürünleri üretip, bunları müşteri ve tüketicilerimize ulaştırırız. Kurumsal yönetim ilkeleri ve etik değerlerimiz ışığında çalışanlarımıza adil, şeffaf, güvenli ve verimli bir iş ortamı sağlıyoruz.

Türkiye'de 4 lokasyondaki entegre tesislerimiz, İstanbul Genel Merkezimiz ve Bölge Müdürlüklerimizde 5.342 kişiye doğrudan istihdam sağlıyoruz. Başta dağıtım grubu sözleşmeli çalışanlarımız olmak üzere, 94 bayi/distribütörümüzle 2.500 kişiye de dolaylı istihdam yaratıyoruz. Çalışan sayımız 2022 yılına göre yüzde 8 artış gösterdi. En önemli artış yüzde 28 ile yatırımlarımızın devam etiği Bingöl Entegre Tesislerimizde gerçekleşti. Yüzde 11 artışla Tire Entegre Tesislerimiz 2'inci sırada, yüzde 8 ile Aksaray Entegre Tesislerimiz 3'üncü sırada yer aldı.

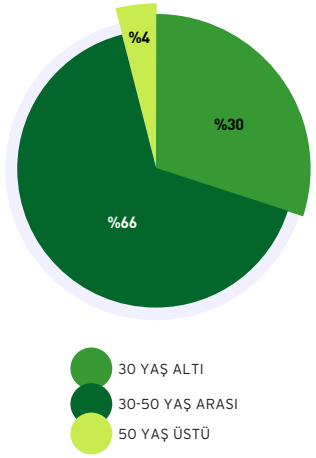
LOKASYONLARA GÖRE ÇALIŞANLAR (DOĞRUDAN İSTİHDAM)

İSTİHDAM TÜRÜ VE CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞANLAR

ÇALIŞANLARIN YAŞ GRUBUNA GÖRE DAĞILIMI 2022

İstihdam ve Gelişim

2023 yılında WEPs imzacısı olduk

Fırsat eşitliği; etik kurallarımızın ve başta işe alım, terfi ve ücretlendirme olmak üzere insan kaynakları politika ve uygulamalarımızın temelini oluşturur. Kadın çalışan oranımız, 2022 yılında yüzde 14 iken, bu konuda yaptığımız çalışmalar ile 2023 yılında yüzde 16'ya yükseldi. Kadın çalışan oranımızda en yüksek artış oranı mavi yakada yüzde 64, beyaz yakada yüzde 29 ile üretimin yapıldığı fabrikalarımız ve çiftliklerimizin bulunduğu lokasyonlarımızdan biri olan Aksaray 'da gerçekleşti. Bu oranlar üretimde kadın istihdamının artırılmasına yönelik katkımızı göstermektedir.

Yönetim Kurulumuzda Cinsiyet Dağılımı

Yönetim Kurulunda kadın oranımız her bir grup şirketimizde %30 olup, Kurumsal Yönetim Forumu 2023 yılı Raporunda[1] %17,9 olarak açıklanan Türkiye rakamının üzerindedir.

2023 yılında sektörümüzde ve toplumda cinsiyet eşitliğine ve kadınların güçlendirilmesine katkıda bulunmak amacıyla Birleşmiş Milletler Kadınların Güçlendirilmesi İlkelerini (WEPs) benimseyerek imzacı şirketler arasında yerimizi aldık.

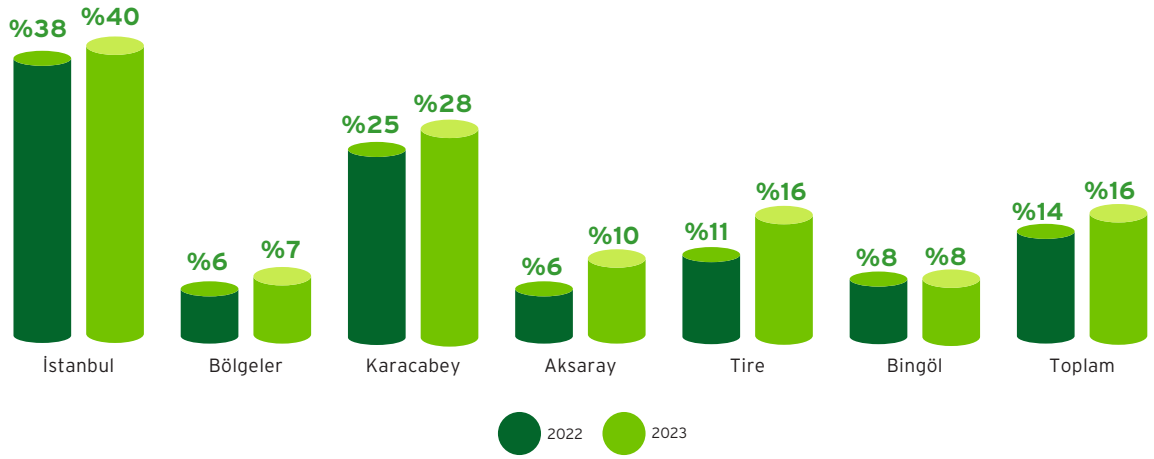
In support of

WOMEN'S EMPOWERMENT PRINCIPLES

Established by UN Women and the UN Global Compact Office

[1] Yönetim Kurulunda Kadın 11. Yıllık Raporu

LOKASYONLARA GÖRE KADIN ÇALIŞAN ORANI

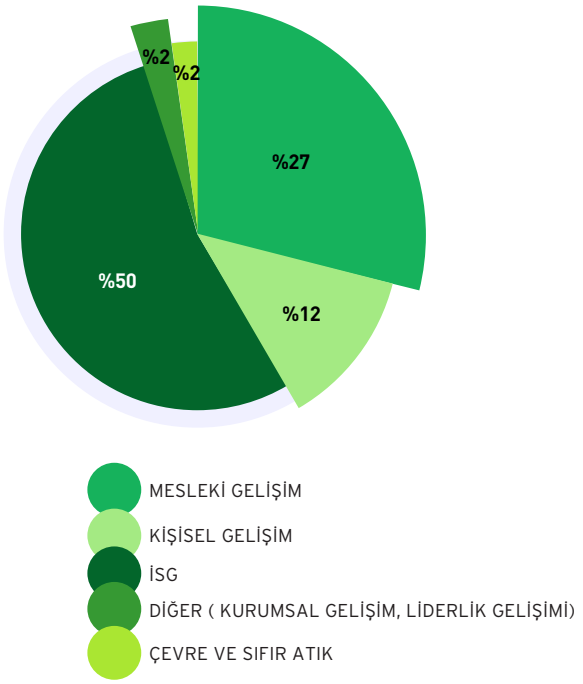
İstihdam ve Gelişim

Eğitimler

Çalışanlarımızın potansiyellerini en üst seviyede kullanmalarını sağlamak amacıyla kişisel gelişim, pozisyona özel uzmanlık ve iş süreçlerini iyileştirmeye yönelik mesleki eğitim programları sunuyoruz.

2023 yılında, Akademi Sütaşkı bünyesinde çalışanlarımızın gelişimini desteklemek amacıyla sunduğumuz tüm eğitim kategorilerinde bir artış kaydedilmiştir. Özellikle, %86 oranındaki artışla en büyük yükseliş kişisel gelişim eğitimlerinde gerçekleşmiştir. Bu önemli artış, Kariyer Gelişim Komiteleri tarafından belirlenen, kişiye özgü yetkinlik gelişim ihtiyaçlarına göre atanan eğitimlerin sağladığı katkıyla mümkün olmuştur. İSG eğitimleri bütün yıllarda olduğu gibi en yüksek orana sahip eğitim konusu olma özelliğini korumaktadır.

2023 EĞİTİM KONULARI DAĞILIMI

2023 Yılında
Çalışanlara verilen eğitim
128.307 saat

2020 yılına oranla; %95 artış

2023 Yılında
Çalışan başına eğitim
24 saat

2020 yılına oranla; %66 artış

Sürdürülebilirlik Eğitimleri

2020 yılından bu yana tüm çalışanlarımıza verdiğimiz Sıfır Atık Eğitimimizin yanı sıra 2023 yılında yine tüm çalışanlarımıza yönelik Sürdürülebilirlik Eğitimi verilmesi planlanmış, eğiticilerin eğitimi süreci başlatılmıştır. Eğitimlerde, tüm çalışanlarımızın genel bir sürdürülebilirlik bilinci kazanması, şirket içerisinde diğer birimlerin sürdürülebilirlikle ilgili çalışmaları hakkında bilgi edinmesi ve pozisyonlarına yönelik güncel sürdürülebilirlikle ilgili gelişmeleri öğrenmeleri hedeflenmiştir. Bu kapsamda çalışanlar beyaz yaka, mavi yaka ve üst yönetim ekibi olarak 3 gruba ayrılmış olup, eğitimlerin içeriği sürdürülebilirlik komitemiz ile birlikte her bir gruba yönelik ayrıntılı olarak planlanmıştır.

Çalışan Memnuniyeti ve Katılımı

Çalışma arkadaşlarımızın her birinin mutluluk ve memnuniyetini önemsiyoruz. Farklı yöntemlerle çalışan memnuniyetini ölçüyor insan kaynakları süreçlerimizi yeniden planlıyoruz. 2022 yılı sonunda gerçekleştirdiğimiz ve sonuçlarını 2023 yılında ayrıntılı olarak değerlendirdiğimiz çalışan bağlılığı anketi skorumuz yüzde 80.

%80

Çalışan bağlılığı anket skoru

2023 Yılında 724 Sütaş'lıya

kıdem ödülü verildi

Çalışma arkadaşlarımızın bir araya gelmesine, birlikte eğlenirken, koordinasyonumuzu artırdığımız, etkinlikler düzenliyoruz. 5. yıldan itibaren çalışanlarımıza, her beş yılda bir, "Kıdem Ödülü" takdim ederek tecrübelerini onurlandırıyoruz. Çalışma arkadaşlarımızı ortak hedeflere yönlendirmek, verimliliği artırmak ve başarıları ödüllendirmek için hedef ve yetkinlik bazlı performans yönetim sistemi uyguluyoruz. Tüm beyaz yaka çalışanlarımız ile mavi yaka çalışanlarımızdan takım liderleri, operatör laborantlar ve operatör teknisyenleri performans sistemine dahil. 2023 yılında bu sistem kapsamında değerlendirilen çalışanlarımızın oranı yüzde 34 olarak gerçekleşti.

ÇALIŞANLARA YÖNELİK İMKANLAR

- Fabrikalarımızın olduğu yerleşkelerimizde kadın çalışanlarımızın yoğunluğuna bağlı olarak çocukları için anlaşmalı kreş
- Tüm çalışanlarımıza, aile bireylerini de dahil edebilecekleri özel sağlık sigortası
- İşveren ve çalışan katkılı bireysel emeklilik sistemi
- Çalışanlarımızın birinci derece yakınlarına Sütaş Eğitime Destek Bursu
- Belirli dönemlerde uzman kişilerin desteği ile özel bilgilendirme seminerleri (Çocuk gelişimi, sınav psikolojisi vb.)
- Çalışanlara yönelik spor salonu anlaşmaları, spor turnuvaları, hobi klüpleri atölyeleri vs.

Gönüllü çalışma arkadaşlarımızdan oluşan Grup Sütaşkı, şirket içi etkinlikleri, hobi kulüpleri ve yarışmalarla çalışanlarımızın iş tempoları arasında eğlenerek motivasyonlarının artmasına ve şirket dışında planlanan kültür gezileri sayesinde aileleri ile de sosyalleşmelerine katkı sağlıyor. 1 Haziran Dünya Süt Günü, Milli Bayramlar ve Yılbaşı Kutlamaları 2023'de öne çıkan özel gün etkinliklerimizden oldu.

Grup Sütaşkı

Çalışan Memnuniyeti ve Katılımı

Çalışma arkadaşlarımızın katılımını cesaretlendiriyoruz

Kurum içi yenilikçilik ve operasyonel mükemmelliği sağlamada çalışanlarımızın katkısının ve takım çalışmasının önemine inanıyor, çalışanlarımızı tüm süreçlere dahil ediyoruz. Bu kapsamda çalışanlarımızın iş güvenliği, kalite, optimizasyon, enerji ve su verimliliği, hayvan refahı başta olmak üzere tüm faaliyetlerimize ilişkin fikir ve önerilerini alıyoruz.

Çalışan önerilerini, öneri sistemi ve sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında "Kaizen Sistemi"nde değerlendiriyor, uygulanabilir olanları hayata geçiriyor, katkıları ile fark yaratan öneri sahiplerini ödüllendiriyoruz.

Değer zincirini, en etkin ve güvenli şekilde yönetebilmek, en az kaynakla en verimli çıktıları elde etmek için 2014 yılından bu yana uyguladığımız "Yalın Yönetim Projesi" kapsamında 2023 yılında çalışanlarımız tarafından iletilen 540 öneriyi "Kaizen Sistemi"nde değerlendirdik. 990 çalışanımız yalın yönetim eğitimi alırken, 592 çalışanımız bu projelerde yer aldı.

2023 yılında Öneri ve Kaizen sistemine toplam 4.705 öneri iletildi. Bunların yaklaşık yarısını kalite, süreç iyileştirme, malzeme tasarrufu gibi konular oluşturdu. Önerilerin yüzde 20'sinin İSG, yüzde 11'inin ise hayvan refahı konularına odaklandığı gözlendi.

558 çalışma arkadaşımız ödüllendirildi

2023 Yılında Öneri ve Kaizen sistemi kapsamında

"Yalın Yönetim Projeleri" ile 2023 yılında

- **80** milyon TL — Mali Kazanç
- **360** bin ton — Su Tasarrufu
- **3,2** bin saat — Makine Süresi Kazanımı
- **56** bin saat — İş Gücü Kazanımı
- **301** çalışan — Ödüllendirildi

İş Sağlığı ve Güveniliği

Sıfır iş kazası hedefi için eğitimlerimizi artırdık

Çalışanlarımızın sağlığını korumak ve güvenli bir çalışma ortamı yaratarak çalışma arkadaşlarımızı her türlü kaza ve meslek hastalığından korumak öncelikli iş hedefimiz. Hedefimizin özünü oluşturan Entegre Yönetim Politikamız çerçevesinde tesislerimizde yürürlükteki tüm mevzuatı ve ISO 45001 İş Sağlığı Güvenliği ve Yönetim Sistemi standardını uyguluyor, uygulamalarımızın her yıl bağımsız denetçiler tarafından doğrulanmasını ve sertifikalandırılmasını sağlıyoruz. 2020 yılına oranla çalışanlarımıza verdiğimiz eğitimlerin süresini 2 katından daha fazla artırdık. Ancak Bingöl Entegre Tesislerimizin devreye girmeye başladığı 2021 yılından bu yana gün kayıplı kaza sıklık oranında gözlenen artış trendi 2023 yılında da devam etti. Bunda artan hayvan varlığı ve çalışan tecrübesine bağlı olarak çiftliklerde yaşanan kazalar etkili oldu.

TEHLİKE ÖNLEME

Kazaları, yaralanmaları ve hastalıkları önlemek için işyeri tehlikeleri tanımlanması ve ortadan kaldırılması amacıyla düzenli olarak riskleri değerlendirir, iş yerindeki tehlikeleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için kontroller gerçekleştiririz.

OLAY RAPORLAMA VE ARAŞTIRMA

Gelecekte benzer olayların oluşmasını önlemek amacıyla kök nedeni belirlemek ve düzeltici adımları atmak üzere bütün işyeri olaylarını anında raporlar ve araştırırız.

ÇALIŞAN EĞİTİMİ VE KATILIMI

İşyerini güvenli ve sağlıklı kılmada çalışan eğitimi ve katılımının önemini biliyoruz. Çalışanlarımıza düzenli olarak İSG eğitimi verir, tehlikelerin tanımlanması, raporlanması ve İSG Yönetim Sisteminin iyileştirilmesine aktif olarak katılımlarını teşvik ederiz. Tekrarı yüksek kaza nedenlerini, standart eğitimlerin parçası kılarız.

SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

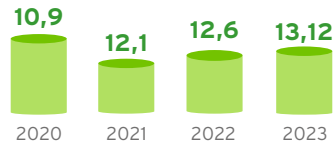
İSG performansımızı sürekli olarak gözden geçirir, bu amaçla hedefler belirler, ilerlemeyi takip eder ve etkinliğini sağlamak için İSG yönetim sistemini güncelleriz.

2023 Yılında	2020 yılına göre
Gün kayıplı kazaların diğer kazalara oranı: **%46**	**%25** azalma
Kaza başına gün kaybı: **7**	**%13** azalma
Çalışanlara verilen İSG eğitimi: **64.176 saat**	**%112** artış
Çalışan başına verilen İSG eğitimi: **11 saat**	**%83** artış

Önemli İş Kazası Nedenleri

- **Süt ürünleri üretiminde: İki cisim arasına sıkışma**
- **Tarımsal faaliyetlerde: Hayvan davranışları kaynaklı yaralanmalar**
- **Yenilenebilir enerji üretiminde: Kayma-düşme**

Gün Kayıplı Kaza Sıklık Oranı

Meslek Hastalıkları

0

Ekler

Raporumuz Hakkında

Sürdürülebilir bir süt değer zinciri yaratma çabalarımızı 2016 yılından bu yana Sürdürülebilirlik Raporlarımız ile yayınlıyoruz. Bu yıl 8. Raporumuz olan 2023 yılı Sürdürülebilirlik İlerleme Raporumuzda 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz doğrultusundaki performansımızı ve faaliyetlerimizi şeffaf ve yeşil boyamadan uzak bir biçimde siz değerli paydaşlarımız ile paylaşıyoruz. Raporumuz Küresel Raporlama Girişimi (GRI) Temel seçeneğine ve GRI 13: Tarım, Su Ürünleri ve Balıkçılık Standardı ile SASB Gıda ve İçecek Standardına uyumlu olarak hazırlanmış olup, geçtiğimiz senelerden farklı olarak ESRS ile de uyumlu içerik endeksleri eklenmiştir.

Raporda yer alan veriler 1 Ocak 2023 ve 31 Aralık 2023 tarihleri arasındaki mali yıl verilerini kapsıyor olup, 2020, 2021, ve 2022 verileri de kıyaslanabilmesi amacıyla muhtelif tablolarda yer almaktadır. Aksi belirtilmediği sürece bu raporda sözü geçen "Sütaş Grubu", "şirketimiz" ve "biz" kelimeleri üç farklı şirketi bünyesinde bulunduran Sütaş Grubu'nu temsil etmektedir. Sütaş Grubu, Türkiye'de Bursa-Karacabey, İzmir-Tire, Aksaray ve Bingöl'deki dört entegre tesisimiz, İstanbul'daki Genel Merkezimiz ve 27 Bölge Müdürlüğümüzde faaliyet gösteren Sütaş Süt Ürünleri A.Ş. (SÜTAŞ), Sütaş Tarımsal Faaliyetler A.Ş. (TARFAŞ), ve Sütaş Enerji Faaliyetleri A.Ş. (ENFAŞ) şirketlerinin konsolide verilerini ve faaliyetlerini içermektedir. Raporun tamamı veya raporda yer alan verilerin herhangi bir kısmı için dış güvence beyanatı alınmamıştır.

Rapora ilişkin soru ve yorumlarınızı surdurulebilirlik@sutas.com.tr adresine iletebilirsiniz.

Raporumuzun GRI, ESRS ve SASB içerik endekslerine linkten ulaşabilirsiniz.

Çiftlikten Sofralara Sürdürülebilir Yarınlara

Paydaşlarımızla İletişim Kanalları

Paydaş Katılımı bölümünde paydaşlarımız ile hangi konularda ortaklıklar yürüttüğümüze yönelik detaylı bir tablo paylaşmıştık. Her bir paydaşımız ile ayrı iletişim platformları aracılığıyla bir araya geliyoruz.

Paydaşımız	İletişim Platformları
Çalışma Arkadaşlarımız	Çalışan Memnuniyeti Anketi, bire bir görüşmeler, Performans Değerlendirme Sistemi, öneri sistemi, intranet, Sütaşkı Dergisi, Etik Sütaş web sitesi, e-posta, çalışan buluşmaları, bültenler, duyurular, şirket içi TV'ler, faaliyet raporları, eğitimler, seminerler
Süt Üreticileri ve Çiftçiler	Bire bir görüşmeler, eğitimler, Eğitim Araştırması, Sütaş Danışma Hattı, kooperatiflerle ilişkiler, düzenli denetimler, özel gün iletişimi ve mesaj ile bilgilendirme
Tedarikçiler	Bire bir görüşmeler, eğitimler, Sütaş Danışma Hattı, Tedarikçi Denetimleri, faaliyet raporları, ilgili politika ve dokumanlar, ortak projeler
Müşteriler ve Tüketiciler	Tüketici anketleri, marka izleme araştırmaları, odak grup görüşmeleri, Sütaş Danışma Hattı, haberler, duyurular, reklam kampanyaları, yazılı ve sosyal medya, web sitesi
Dağıtıcılar	Bire bir görüşmeler, Sütaş Danışma Hattı, anketler, web sitesi, özel gün iletişimi, etkinlikler ve buluşmalar, eğitimler
Kamu Kuruluşları	Bire bir görüşmeler, iş birliği protokolleri, toplantı ve ortak çalışmalar, faaliyet raporları, duyurular, seminerler, basın toplantıları, konferanslar
Sivil Toplum Kuruluşları	Kurumsal üyelikler ve yönetim kurulu üyelikleri, toplantı ve ortak çalışmalar, faaliyet raporları, fuar, seminer ve konferanslar, web sitesi, haberler, duyurular
Medya	Bire bir görüşmeler, basın toplantıları, duyuru ve açıklamalar, bültenler, basın açıklamaları, web sitesi, sosyal medya
Akademi	Eğitimde İş Birliği Protokolü çerçevesinde mesleki eğitimler ve danışmanlık, Erasmus+ platformu, staj ve burs programları, web sitesi, kariyer günleri, konferanslar
Finansal Kuruluşlar	Bire bir görüşmeler, faaliyet ve sürdürülebilirlik raporları, web sitesi, özel durum açıklamaları

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ						
İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Elektrik ihtiyacımızın %100'ünü çiftliklerimizin gübreleri ve organik atıklardan üreteceğiz.	Sütaş Grup elektrik ihtiyacının karşılanma oranı	%69	%63	%63	%69	%100
Bu oran 2023 yılında üretim tesislerimiz bazında değerlendirildiğinde elektrik ihtiyacının %88'ine karşılık gelmektedir.						
GES kurulu gücümüzü 25 MWp'a çıkaracağız	Güneş enerjisi üretim kapasitesi	-	-	-	11,38	25 MW
Bingöl ve Karacabey tesislerimizde GES kurulumu ve projelendirme çalışmalarımız hızla devam ediyor						
Çiftliklerimiz, üretim tesislerimiz, satış ve idari birimlerimizde enerji verimliliğimizi artıracağız.	Enerji verimliliğindeki değişim (%)	Baz Yıl	Çiftliklerimiz: -%5 Süt Üretimi Tesislerimiz: -%2 Bölge Satış Birimlerimiz: %9 Genel Merkez: -%15	Çiftliklerimiz: %18 Süt Üretimi Tesislerimiz: -%5 Bölge Satış Birimlerimiz: %5 Genel Merkez: -%1	Çiftliklerimiz: %14 Süt Üretimi Tesislerimiz: %4 Bölge Satış Birimlerimiz: %14 Genel Merkez: %2	%15
Enerji kullanımının en yoğun olduğu süt üretimi tesislerimizde Bingöl tesisimiz hariç tutulduğunda %9'luk enerji verimliliği sağlayarak 2023 hedeflerine ulaştık. Bingöl Süt Üretim Tesisimizde üretim henüz optimum seviyeye ulaşmadığından toplamda hedefin gerisinde kaldık.						
Atık Yönetimi	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Ambalaj tasarımlarımızı geliştirerek ambalajlarımızda kullanılan plastik miktarını azaltacağız	Yıl içinde azaltılan plastik miktarı (ton)	344,1	771,46	924,98	1.262,48	1.500
Su Yönetimi	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Çiftliklerimiz, üretim tesislerimiz, satış ve idari birimlerimizde su kullanım verimliliğini artıracağız	Su kullanım verimliliğindeki değişim (%)	Baz Yıl	Çiftliklerimiz: %1 Süt Üretimi Tesislerimiz: %9 Bölge Satış Birimlerimiz: %6 Genel Merkez: %24	Çiftliklerimiz: -%9 Süt Üretimi Tesislerimiz: -%4 Bölge Satış Birimlerimiz: %8 Genel Merkez: %35	Çiftliklerimiz: -%13 Süt Üretimi Tesislerimiz: %8 Bölge Satış Birimlerimiz: -%1 Genel Merkez: %14	%15
2020 yılına göre çiftliklerimiz hariç iyi düzeyde verimlilik oranlarına ulaşıldı. Ancak özellikle Bingöl Entegre Tesislerimizdeki çiftliklerde henüz optimum kapasite ve hayvan varlığına ulaşılmadığından hedeflediğimiz değerleri yakalayamadık. Ayrıca toplam su tüketimi içerisinde oldukça düşük orana sahip olan bölge satış birimlerimiz ve genel merkez binamızda yaşanan teknik arızalar da buralardaki verimlilik çalışmalarımızı olumsuz etkiledi.						

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ						
Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Enerji tesislerimizin çıktılarından üretilen organik ve organomineral gübre ile yem bitkilerimizin üretildiği toprakların organik yapısını geliştireceğiz.	Tarlalarımıza kazandırdığımız organik madde miktarı	30.000 ton/yıl	41.515 ton/yıl	43.000 ton/yıl	51.097 ton/yıl	50.000 ton/yıl
Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Nesil ıslahı çalışmalarımızı yoğunlaştırarak ülkemizin koşullarına uyumlu ve dayanıklı, süt ve et verimi daha yüksek nesiller yetiştireceğiz.	Çalışmalarımızın tamamlanma oranı (%)	-	-	-	-	%100
Bingöl Entegre Tesislerimizde olması öngörülen Tarımsal Ar-Ge Merkezinin kurulumu devam etmektedir.						
AB Hayvan Refahı ilkeleri doğrultusunda yürüttüğümüz çalışmalarla hayvanlarımızın sağlığını ve yaşam kalitesini iyileştireceğiz.	Tüm Sütaş çiftliklerinin Hastalıktan Ari ve AB Onaylı İşletme Belgesine sahip olması, AB'deki gelişmelerin takip edilerek güncellenecek mevzuata uyumun sağlanması	Belgeler Ağustos 2020 tarihinde yenilenmiştir.	Belgeler Temmuz 2021 tarihinde yenilenmiştir.	Belgeler Eylül 2022 tarihinde yenilenmiştir.	Belgeler Eylül 2023 tarihinde yenilenmiştir.	Belgelerin yenilenmesi

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU						
Gıda Güvenilirliği	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Global Food Safety Initiative sertifikalı tedarikçilerden tedarik edilen ürünleri artıracağız.	Gıda ile temas eden ürün tedarikinde, GFSI sertifikalı tedarikçilerin oranı	%30	%30	%76	%78	%75
Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Tüketicilerimizin sağlıklı beslenmesine daha fazla katkıda bulunacak yeni ürünler geliştireceğiz.	Geliştirilen ürün sayısı	3	4	6	7	15 (toplam)
Ürünlerimizin besin değeri ve güvenilirliğine ilişkin daha fazla bilgi ve tüketicilerimizi bilgilendirmeye ve bilinçlendirmeye yönelik daha fazla içerik paylaşacağız.	Ambalajının üzerinde bilinçlendirme ve bilgilendirmeye yönelik iletişim içeriği bulunan ürün oranı	%17	%25	%32	%36	%50

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI						
Sosyo-Ekonomik Katkılarımız	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Bulunduğumuz bölgelerde, üreticilerin verimliliklerinin, gelirlerinin ve refahlarının artmasına katkıda bulunacağız.	Sütaş ile iş birliği yapan üreticilerin süt verimliliğindeki artış oranı	Baz Yıl	%6,3	%3	%3	%8
Sektörün Gelişimine Katkılarımız	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Süt üreticilerinin mesleki bilgilerini ve sürdürülebilirlik bilinçlerini geliştirmek üzere eğitim verdiğimiz üretici sayısını artıracağız.	Eğitim verdiğimiz süt üreticisi sayısı	19.251	19.460	19.510	19.510	23.000
İstihdam ve Gelişim	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Tüm çalışanlarımıza sürdürülebilirlik eğitimi vererek, çalışanlarımızın sürdürülebilirlik konusunda katılım ve katkılarını artıracağız.	Sürdürülebilirlik kapsamında verilen öneri sayısı	1.296	1.452	3.358	4.705	2.500
İş Sağlığı ve Güvenliği	**Performans Kriteri**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Hedef 2025**
Sıfır iş kazası hedefiyle, İş Sağlığı ve Güvenliği sistemlerimizi daha da geliştireceğiz.	Kayıp zamanlı kaza sıklık oranı	10,9	12,1	12,6	13,2	←5
Bingöl Entegre Tesislerimizde artan hayvan varlığı ile ilişkili olarak kaza sıklık oranımız da artmıştır. Tüm operasyonlarda İSG eğitimlerimiz artarak devam etmektedir.						

Sürdürülebilirlik Alanında Üyeliklerimiz

Sürdürülebilir bir kalkınma için ortak amaçlar doğrultusunda ortaklıklar kurulması büyük önem arz etmekte. Bu kapsamda biz de çeşitli sivil toplum kuruluşlarına üye olmakla beraber, bu kuruluşlarda çeşitli çalışma grupları ve faaliyetler içerisinde yer alıyoruz. Sektörümüzün ve iş dünyasının sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik üyesi olduğumuz sivil toplum kuruluşlarını aşağıda inceleyebilirsiniz.

TÜSİAD

Yeşil Nokta ÇEVKO
Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Yakfı

KalDer
Türkiye Kalite Derneği

PERYÖN
Türkiye İnsan Yönetimi Derneği

TEİD
Etik ve İtibar Derneği
Ethics & Reputation Society

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Corporate Governance Association of Turkey

Sürdürülebilir Gıda platformu
daha iyi gıda için

skd Türkiye

argemip

TEDAR
Tedarik Zinciri Yönetimi Derneği

SETBİR

Yönetim Kurulu Üyelerimiz

Yönetim Kurulu Üyesi	İcracı/Bağımsız/İcracı Değil	Başkanlık	Üyesi Olduğu Komiteler	Şirketler
Muharrem Yılmaz	İcracı/Bağımsız Değil	Yönetim Kurulu Başkanı		Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Serpil Veral	İcracı/Bağımsız Değil	Yönetim Sistemleri/ İnsan Kaynakları Başkanı	Kurumsal Yönetim Komitesi, İş Etiği Kurulu	Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Selim Tarık Tezel	İcracı/Bağımsız Değil	Tarımsal Faaliyetler Başkanı		Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Murat Arat	İcracı/Bağımsız Değil	AR-GE ve Teknoloji Başkanlığı	Sürdürülebilirlik Komitesi	Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Hüseyin Mustafa Çevik	İcracı/Bağımsız Değil	Mali İşler Başkanlığı		Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Ergun Ermutlu	İcracı/Bağımsız Değil	Pazarlama Başkanlığı	Sürdürülebilirlik Komitesi	Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Eşref Hamamcıoğlu	İcracı Değil/Bağımsız		Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetim Risk Komitesi	Sütaş A.Ş.
Mürvet Tezel	İcracı Değil/Bağımsız Değil		İş Etiği Kurulu, Denetim ve Risk Komitesi	Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Aynur Duygu Yılmaz	İcracı Değil/Bağımsız Değil	Denetim Başkanlığı	Sürdürülebilirlik Komitesi, Denetim ve Risk Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, İş Etiği Kurulu	Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
Haydar Yılmaz	İcracı/Bağımsız Değil			Sütaş A.Ş., Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.
İlhan İl	İcracı Değil/Bağımsız		Denetim ve Risk Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi	Tarfaş A.Ş., Enfaş. A.Ş.

Performans Göstergeleri

Ekonomik Performans Göstergeleri*

Önemli bilgiler	2020	2021	2022	2023
Toplam Net Ciro, TL	**4.289.834.778**	**6.242.329.704**	**27.980.705.745**	**29.558.333.152**
Yatırım Tutarı (Milyon Dolar)	82.303.110	69.011.814	77.535.236	57.208.879
Yapılan Toplam Ödeme, TL	**3.722.435.987**	**5.309.525.286**	**10.429.462.330**	**23.948.277.260**
Süt Tedarikçilerine Yapılan Ödeme	1.758.295.527	2.565.012.459	5.358.006.903	9.590.663.571
Diğer Hammadde Tedarikçilerine Yapılan Ödeme	756.359.693	1.188.332.711	1.909.787.753	2.436.561.474
Diğer tedarikçilere Yapılan Ödeme	1.207.780.767	1.556.180.116	3.161.667.674	11.921.052.215
Alınan Süt Miktarı (Litre)	740.248.502	802.044.822	740.230.931	799.859.161
Toplam Varlıklar, TL	4.252.466.498	5.748.520.898	18.181.916.246	19.488.718.509
Özkaynaklar, TL	1.745.635.958	2.499.329.031	12.696.205.368	13.088.734.269

	2020	2021	2022	2023
Üretilen Ekonomik Değer - Gelirler, TL	**4.289.834.778**	**6.242.329.704**	**27.980.705.745**	**29.558.333.152**
Dağıtılan Ekonomik Değer				
İşletme giderleri, TL	3.496.823.674	5.107.960.833	12.008.185.125	18.836.363.393
Çalışan ücretleri ve yan haklar , TL	408.535.857	584.524.323	1.122.465.974	2.605.970.690
Sermaye sağlayıcılara ödemeler, TL	0	0	30.000.000	50.000.000
Devlete yapılan ödemeler, TL	96.721.696	138.600.647	212.380.453	739.366.063
Toplumsal Yatırımlar, TL	851.222	998.625	576.565	12.450.187
Elde tutulan ekonomik değer, TL	287.753.551	411.243.902	14.607.674.193	7.326.633.007

* Sütaş Grup Şirketleri bağımsız denetimden geçmiş kombine finansal tablolar baz alınarak hazırlanmıştır.
2022 ve 2023 verileri enflasyon muhasebesi uygulamaları kapsamında düzenlenmiştir.

Performans Göstergeleri

Çevresel Performans Göstergeleri

Enerji Tüketimi, GJ	2020	2021	2022	2023
Satın alınan elektrik	**449.953**	**502.564**	**516.562**	**528.620**
Satın alınan elektrik	449.953	502.564	516.562	528.620
Sabit Yanma	**670.670**	**759.708**	**792.006**	**788.172**
Doğal gaz & Fuel oil	670.371	759.382	791.383	783.834
Jeneratör (dizel)	299	326	623	4.338
Araç yakıtları	**82.824**	**109.203**	**123.552**	**125.500**
Dizel	82.824	109.203	123.552	117.573
Benzin	0	0	0	7.927
Toplam	**1.203.447**	**1.371.475**	**1.432.121**	**1.442.292**
Yenilenebilir Enerji Üretimi	**563.147**	**649.972**	**652.293**	**740.185**
Biyogaz Kojenerasyon Tesisi (Elektrik)	311.755	315.208	322.794	354.217
GES	0	0	0	18.872
Biyogaz Kojenerasyon Tesisi (Buhar)	160.766	151.502	141.829	157.785
Biyogaz Kojenerasyon Tesisi (Sıcaksu)	90.626	183.261	187.671	209.311
Atıksu Arıtma Tesisi Biyogaz	0	0	0	0
Satılan Enerji	**-305.347**	**-307.963**	**-314.752**	**-352.651**
Net Yenilenebilir Enerji	**257.800**	**342.009**	**337.542**	**387.534**
TOPLAM NET Enerji Tüketimi	**1.461.248**	**1.713.484**	**1.769.662**	**1.829.826**

Sera Gazı Emisyonlarımız

(Ton CO_2e)	2020	2021	2022	2023
Kapsam 1	**61.433**	**108.998**	**83.331**	**88.132**
Araçlar	5.886	7.691	8.743	8.565
F-gazları	1.399	50	1.031	510
Tesislerde kullanılan yakıtlar	31.860	77.037	36.986	37.067
Jeneratörler (dizel)	23	24	33	303
Enterik Fermantasyon	21.376	19.961	32.159	35.923
Gübre Yönetimi	0	1.478	2.016	2.016
Kimyasal Gübre kullanımı	890	2.757	2.363	3.749
Kapsam 2	**56.369**	**63.000**	**64.756**	**66.224**
Elektrik tüketimi	56.369	63.000	64.756	66.224
Kapsam 3	**0**	**0**	**0**	**0**
Taşeron Kamyon	0	0	0	0
TOPLAM	**117.802**	**171.998**	**148.087**	**154.357**

Emisyon Azaltımları (Ton CO_2e)	2020	2021	2022	2023
Elektrik Üretimi	48.079	48.612	49.782	58.926
Fosil Yakıt ikamesi	11.922	15.874	15.624	17.422
Karbon Yakalama	440.901	438.726	524.714	538.328
Toplam Kaçınılmış Emisyonlar (Ton CO_2e)	**500.902**	**503.212**	**590.120**	**614.676**

Performans Göstergeleri

Atık Yönetimi

Türüne Göre Toplam Atık (Ton)	2020	2021	2022	2023
Tehlikeli Atıklar	150	138	173	190
Tehlikeli Olmayan Atıklar	73.533	165.401	209.411	323.449
Oluşan Toplam Atık	**73.683**	**165.540**	**209.584**	**323.639**

Spesifik Enerji Tüketimleri (SET)	2020	2021	2022	2023
Çiftlikler (MWh/BBHB)	0,097	0,103	0,080	0,084
Süt Fabrikaları (MWh/İşlenen Süt)	0,274	0,280	0,289	0,263
Bölge Müdürlükleri (MWh/ Kg Satış)	0,013	0,012	0,013	0,011
Genel Müdürlükler (MWh/Kişi)	2,593	2,978	2,621	2,548

Bertaraf Yöntemine Göre Toplam Atık (Ton)	2020	2021	2022	2023
Geri Kazanım- Tehlikeli Atık	0	0	0	0
Geri Kazanım -Tehlikeli Olmayan Atık	0	0	0	0
Yakma- Tehlikeli Atık	0	0	0	0
Yakma -Tehlikeli Olmayan Atık	0	0	0	0
Düzenli Depolama- Tehlikeli Atık	13	2	27	35
Düzenli Depolama -Tehlikeli Olmayan Atık	1.479	1.830	1.279	1.309
Geri Dönüşüm- Tehlikeli Atık	137	136	146	155
Geri Dönüşüm -Tehlikeli Olmayan Atık	4.575	6.106	5.712	6.654
Enerji Geri Kazanım- Tehlikeli Atık	0	0	0	0
Enerji Geri Kazanım -Tehlikeli Olmayan Atık	67.479	157.465	202.420	315.487
Diğer- Tehlikeli Atık	0	0	0	0
Diğer -Tehlikeli Olmayan Atık	0	0	0	0
Bertaraf Edilen Toplam Tehlikeli Atık	**13**	**2**	**27**	**35**
Bertaraf Edilen Toplam Tehlikeli Olmayan Atık	**1.479**	**1.830**	**1.279**	**1.309**
Bertaraf Edilen Toplam Atık	**1.492**	**1.832**	**1.306**	**1.343**

Performans Göstergeleri

Su Yönetimi

Su Çekimi (M³/Yıl) (GRI 303-3)	2020	2021	2022	2023
Yüzey Suları (Dere vb.)	11669	0	0	0
Deniz Suyu	0	0	0	0
Yeraltı Suyu -Yenilenebilir	3.205.645	3.384.063	3.953.540	4.034.521
Yeraltı Suyu -Yenilenemez	0	0	0	0
Üretilmiş Su (tesis içinde)	0	0	0	0
3.partilerden alınan (Şebeke-OSB vb.)	934.418	772.002	775.865	856.342
Toplam	**4.151.732**	**4.156.065**	**4.729.405**	**4.890.863**
Geri dönüştürülen ve yeniden kullanılan suyun hacmi	402.357	611.770	601.351	592.087
Geri dönüştürülen ve yeniden kullanılan suyun yüzdesi (%)	%10	%15	%13	%12

Su Deşarjı (M³/Yıl) (303-4)	2020	2021	2022	2023
Yüzey Suları	3.185.244	3.141.532	3.113.321	3.339.175
Deniz	0	0	0	0
Yeraltı	0	0	0	0
3.partilere gönderilen (Kanalizasyon-OSB vb.)	0	0	0	0
Toplam Su Deşarjı	**3.185.244**	**3.141.532**	**3.113.321**	**3.339.175**

Spesifik Su Tüketimleri (SST)	2020	2021	2022	2023
Çiftlikler (M³/BBHB)	4,874	4,820	5,322	5,505
Süt Fabrikaları (M³/İşlenen Süt)	2,918	2,649	3,040	2,679
Bölge Müdürlükleri (M³/Kişi)	15,700	14,746	14,419	15,748
Genel Müdürlükler (M³/Kişi)	10,340	7,868	6,726	8,918

Su Tüketimi (M³/Yıl)	2020	2021	2022	2023
Toplam Su Tüketimi	4.554.089	4.767.835	5.330.756	5.482.950
İşlediğimiz her litre süt için kullanılan su, M³/Ton	3,98	4,11	4,50	4,05

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri

Toplumsal Cinsiyete Göre Çalışanlarımız	2020	2021	2022	2023
Kadın	631	665	671	847
Erkek	3.926	4.297	4.292	4.495
Toplam	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**

Sözleşme Türüne ve Toplumsal Cinsiyete Göre	2020	2021	2022	2023
Sürekli Çalışan - Kadın	622	632	661	828
Sürekli Çalışan - Erkek	3.825	4.215	4.284	4.488
Geçici Çalışan - Kadın	9	33	10	19
Geçici Çalışan - Erkek	101	82	8	7
Toplam	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**

Sözleşme Türüne ve Cinsiyete Göre	2020	2021	2022	2023
Tam Zamanlı Çalışan - Kadın	631	665	671	847
Tam Zamanlı Çalışan - Erkek	3.926	4.297	4.292	4.495
Toplam Tam Zamanlı Çalışan		**4.962**	**4.963**	**5.342**
Yarı Zamanlı Çalışan - Kadın	0	0	0	0
Yarı Zamanlı Çalışan - Erkek	0	0	0	0
Toplam Yarı Zamanlı Çalışan	**0**	**0**	**0**	**0**
Toplam	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**

Sözleşme Türüne ve Bölgeye Göre	2020	2021	2022	2023
Sürekli Çalışan - İstanbul (Genel Merkez)	293	287	314	328
Geçici Çalışan - İstanbul (Genel Merkez)	1	0	0	0
İstanbul Toplam	**294**	**287**	**5.314**	**328**
Sürekli Çalışan - Bölgeler	1.261	1.242	1.221	1.232
Geçici Çalışan - Bölgeler	0	0	2	2
Bölgeler Toplam	**1.261**	**1.242**	**1.223**	**1.234**
Sürekli Çalışan - Karacabey (Bursa)	1.193	1.193	1.218	1.265
Geçici Çalışan - Karacabey (Bursa)	15	67	9	23
Karacabey Toplam	**1.208**	**1.260**	**1.227**	**1.288**
Sürekli Çalışan - Aksaray	1.164	1.306	1.213	1.305
Geçici Çalışan - Aksaray	70	25	0	1
Aksaray Toplam	**1.234**	**1.331**	**1.213**	**1.306**
Sürekli Çalışan - Tire (İzmir)	402	465	448	496
Geçici Çalışan -Tire (İzmir)	24	0	0	0
Tire Toplam	**426**	**465**	**448**	**496**
Sürekli Çalışan - Bingöl	134	354	531	690
Geçici Çalışan -Bingöl	0	23	7	0
Bingöl Toplam	**134**	**377**	**538**	**690**
Toplam	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri

Toplam çalışan sayısı, statü ve cinsiyete göre	2020	2021	2022	2023
Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı - Kadın	141	138	159	179
Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı - Erkek	588	611	646	660
Toplam Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı	**729**	**749**	**805**	**839**
Mayi Yaka Çalışan Sayısı - Kadın	490	527	512	668
Mayi Yaka Çalışan Sayısı - Erkek	3.338	3.686	3.646	3.835
Toplam Mavi Yakalı Çalışan Sayısı	**3.828**	**4.213**	**4.158**	**4.503**
Toplam	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**

Çalışanların Yaş Grubuna Göre Dağılımı	2020	2021	2022	2023
<30	1.126	1.355	1.356	1.612
30-50	3.268	3.449	3.430	3.535
>50	145	158	177	195
Toplam Çalışan Sayısı	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**
Şirket Ortalama Yaş	**35,2**	**34,9**	**35,2**	**35**

Bölgeye ve Statüye Göre Çalışan Sayısı	2020	2021	2022	2023
Mavi Yaka - İstanbul	69	68	66	72
Mavi Yaka - Bölgeler	1.036	1.013	998	1.009
Mavi Yaka - Karacabey	1.041	1.092	1.053	1.094
Mavi Yaka - Aksaray	1.182	1.271	1.154	1.245
Mavi Yaka - Tire	400	438	418	471
Mavi Yaka - Bingöl	100	331	469	612
Mavi Yaka Toplam	**3.828**	**4.213**	**4.158**	**4.503**
Beyaz Yaka - İstanbul	225	219	248	256
Beyaz Yaka - Bölgeler	225	229	225	225
Beyaz Yaka - Karacabey	167	168	174	194
Beyaz Yaka - Aksaray	52	60	59	61
Beyaz Yaka - Tire	26	27	30	25
Beyaz Yaka - Bingöl	34	46	69	78
Beyaz Yaka Toplam	**729**	**749**	**805**	**839**
Toplam	**4.557**	**4.962**	**4.963**	**5.342**

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri

Çalışan Devri	2020	2021	2022	2023
Yılın Başı	4.489	4.465	4.836	4.926
İşe Giren	248	788	1.156	1.864
İşten Çıkan	444	667	1.113	1.508
Yılın Sonu	4.447	4.845	4.945	5.316
Ortalama Çalışan Sayısı	4.468	4.655	4.891	5.121
Devir Oranı	**%10**	**%14**	**%23**	**%29**

Doğum/Babalık İzni	2020	2021	2022	2023
Babalık iznine hak kazanan çalışanların sayısı	0	0	512	269
Babalık iznini kullanan çalışanların sayısı	0	0	512	269
Babalık izni bittikten sonra işe dönen çalışanların sayısı	0	0	512	268
Babalık izninden döndükten sonra 12 ay daha çalışanların sayısı	0	0	433	255
Doğum iznine hak kazanan çalışanların sayısı	43	9	42	28
Doğum iznini kullanan çalışanların sayısı	37	7	42	28
Doğum izni bittikten sonra işe dönen çalışanların sayısı	28	4	36	22
Doğum izninden döndükten sonra 12 ay daha çalışanların sayısı	4	7	32	19
Doğum izni kullandıktan sonra işe dönen çalışanların toplam doğum izni kullananlara oranı	%76	%57	%86	%79

Toplumsal Cinsiyete Göre Üst Düzey Yöneticilerimiz

Üst Düzey Yönetici Dağılımı - Grup Şirketlerine Göre	2020			2021			2022			2023		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
SÜTAŞ GRUBU	22	9	31	24	10	34	26	11	37	28	14	42
SÜT ÜRÜNLERİ GRUBU	8	1	9	8	1	9	9	1	10	8	1	9
SÜTAŞ A.Ş.	39	1	40	41	2	43	38	2	40	40	2	42
ENFAŞ A.Ş.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	2
TARFAŞ A.Ş.	7	0	7	6	2	8	6	1	7	8	1	9
Genel Toplam	**77**	**11**	**88**	**79**	**15**	**94**	**79**	**15**	**94**	**86**	**18**	**104**

Üst Yönetimde Fırsat Eşitliği - Cinsiyete Göre	2020	2021	2022	2023
Yönetim Kurulu - Kadın	%30	%30	%30	%30
Yönetim Kurulu - Erkek	%70	%70	%70	%70
Üst Yönetim - Kadın	%13	%16	%16	%17
Üst Yönetim - Erkek	%87	%84	%84	%83

Performans Göstergeleri

Eğitim Yatırımlarımız

Tüm Eğitimler	Toplam Eğitim Saati			
	2020	2021	2022	2023
Mesleki Gelişim	22.352	10.142	19.770	34.117
Kişisel Gelişim	8.533	3.916	8.074	15.022
İSG	28.816	49.513	44.592	64.006
Diğer	6.213	16.013	9.728	15.162
Toplam Eğitim Saati	**65.914**	**79.584**	**82.164**	**128.307**

Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati	2020	2021	2022	2023
Tüm Çalışanlar	15	16	17	24
Cinsiyete Göre	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Erkek	15	16	16,64	24
Kadın	14	15	15,99	26

Eğitim Çeşitlerine Göre Eğitim Saatleri	2020	2021	2022	2023
Çalışanlara verilen çevre eğitimi toplam saati	1.597	1.797	2.925	2.943
Çalışanlara verilen İSG eğitimleri toplam saat	28.816	49.513	44.592	64.006
İş ortaklarına verilen mesleki eğitim saati (toplam)				33.576
Çalışanlara yönelik toplam etkinlik sayısı ve bu etkinliklerde ulaşılan çalışan sayısı	370 etkinlik 54.055 temas	371 etkinlik 60,955 temas	630 etkinlik 66.725 temas	559 etkinlik 55.524 temas

İş Sağlığı ve Güvenliği

Gün Kayıplı Kaza Sıklık Oranı	2020	2021	2022	2023
Sütaş Grubu	10,9	12,0	12,5	13,2

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerimiz (Çalışan/Saat)	2020	2021	2022	2023
Erkek	25.366	43.624	39.042	54.097
Kadın	3.450	5.889	5.551	9.909
Toplam İSG Eğitim Süresi (Saat)	28.816	49.513	44.592	64.006

Ölümlü iş kazası	2020	2021	2022	2023
Ölümlü iş kazası	1*	0	0	1**

*Çalışanımız çalışma saatleri içerisinde kalp krizi geçirerek hayatını kaybetmiştir
**Çalışanımız çalışma saatleri içerisinde geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybetmiştir

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Raporlama ve Hesaplama Kılavuzu

Toplam Çalışan Sayısı	31 Aralık 2023 itibarıyla Sütaş Grubu yurt içi operasyonlarında çalışmakta olan bordrolu bütün çalışanları kapsamaktadır. Taşeronlar, stajyerler vb. toplam çalışan sayısına dâhil edilmemiştir.
Kadın-Erkek Çalışanlar	Cinsiyet dağılımı kadın ve erkek bazında çalışan türünü ifade etmektedir.
Geçici Çalışan	Raporlama döneminde sadece belirli bir süreliğine istihdam edilen çalışan sayısıdır.
Çalışan Devri	Raporlama döneminde işe girenlerin sayısının, yıl içindeki ortalama çalışan sayısına bölünmesi sonucu elde edilen rakamdır.
İstanbul (Genel Merkez)	Sütaş Grubu ve Sütaş A.Ş. Genel Merkezini tanımlamak için kullanılmaktadır.
Bölgeler	Sütaş A.Ş.'nin satış organizasyonu kapsamında 27 Bölge Müdürlüğünü tanımlamaktadır.
Doğum/Babalık İznine Hak Kazanan/Ayrılan Çalışan Sayısı	Raporlama dönemi içerisinde ücretli veya ücretsiz doğum iznine hak kazanan/ doğum iznine ayrılan kadın çalışan sayısını ifade etmektedir. Erkek çalışanlar için ise doğum sonrası, babalık iznini kullananları ifade etmektedir.
Doğum/Babalık İzninin Ardından İşe Dönen Çalışan Sayısı	Doğum izninden (ücretli veya ücretsiz) dönüş tarihi raporlama dönemi içerisinde olup çalışma hayatına dönen çalışan sayısını ifade etmektedir.
Babalık İzni	4857 sayılı İş Kanunu kapsamında erkek çalışanlar için öngörülen 5 günlük izindir
Üst Yönetici	Sütaş'ta yönetici unvanına sahip (Grup Müdürü ve üstü) çalışanları ifade etmektedir. (Grup Müdürü ve Üstü Unvanlar; Grup Müdürü, Bölge Müdürü, Koordinatör, Direktör, Fabrika Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı, Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyeliği unvan gruplarını kapsamaktadır.)
Öneri ve Kaizen Sistemine Yapılan Öneri Sayısı	Öneri Sistemi ve Kaizen Sistemlerine çalışanlar tarafından iletilen ve belirli konu başlıklarında tasnif edilmiş önerilerin sayısını ifade etmektedir. Öneri Sistemine sunulup da, Kaizen sistemine yönlendirilen öneriler tek öneri olarak kabul edilmektedir.
Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati	Raporlama dönemi içinde, Akademi Sütaşkı tarafından takip edilen ve çalışan başına verilen ortalama eğitim saatini tanımlamaktadır. (Verilen Eğitim Saati / Toplam Çalışan Sayısı formülü ile hesaplanmaktadır.) Mavi yaka çalışanların pano başı veya makine başı eğitimleri dahil değildir.
Cinsiyet Bazında Ortalama Eğitim Saati	Raporlama döneminde, Akademi Sütaşkı tarafından takip edilen, kadın veya erkek çalışanlara verilen ortalama eğitim saatini ifade etmektedir. (Kadınlara verilen eğitim saati / Toplam kadın çalışan sayısı) veya (Erkeklere verilen eğitim saati /Toplam erkek çalışan sayısı) formülü ile hesaplanmaktadır. Mavi yaka çalışanların pano başı veya makine başı eğitimleri dahil değildir.
Kayıp Günlü Kaza Sıklık Oranı (KSO) (LTFR)	1.000.000 çalışma saati- diliminde yaşanan gün kayıplı iş kazası sayısını ifade eder ve (kayıp günlü kaza sayısı/toplam çalışma saati)x1.000.000 formülü ile hesaplanmaktadır.
Kaza Başına Gün Kaybı	Gün kaybı / Kaza sayısı formülü kullanılarak hesaplanmaktadır.
Toplam Enerji Tüketimi, GJ	-Hizmet sağlayıcılarından alınan faturalardaki tüketim rakamları esas alınmaktadır. -Hesaplamalara elektrik, doğal gaz, motorin, benzin, fuel oil ve LPG tüketimleri dâhil edilmektedir. -Elektrik tüketimi kWh cinsinden temin edilerek, GJ'a dönüştürülmektedir. Bu dönüşümde 1 kWh=0,0036 GJ dönüşüm faktörü kullanılmaktadır. -Doğal gaz için tüketimler m3 cinsinden, motorin, fuel oil ve benzin için lt, LPG için ise kg cinsinden hesaplandıktan sonra dönüşüm faktörleri kullanılarak GJ'a çevrilmektedir.

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Raporlama ve Hesaplama Kılavuzu

Su Verileri	Su tüketimleri (m3); yüzey suyu, yer altı suyu ve şebeke suyu olmak üzere 3 ayrı kategoride değerlendirilmektedir. Şebeke suyu kapsamına belediyelerden ve OSB'lerden alınan su dâhil edilmektedir. Tüketimlerde sayaç okumaları dikkate alınmaktadır.
Atık Verileri	İşletmelerimizde oluşan kağıt, plastik, metal ve cam ambalaj gibi atıklar, tehlikesiz atık olarak değerlendirilmekte ve lisanslı geri dönüşüm tesislerine gönderilmektedir. İçeriğinde insan, hayvan ve çevre sağlığı için tehdit unsuru bulunduran kontamine ambalaj, flüoresan/LED lamba, filtre vb. tehlikeli atıklar ise lisanslı geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmektedir. Ambalaj atıklarının dışında çiftliklerimiz ve üretim faaliyetlerimizde oluşan hayvansal ve bitkisel organik atıklar, biyogaz tesislerimizde enerji (elektrik, buhar, sıcak su ve buhar) ve organik/organomineral gübre elde etmek amacıyla geri kazanılmaktadır. Raporlamada belirtilen atıklar Türkiye'de bulunan tüm işletmelerimiz ve operasyonlarını kapsamaktadır. Atık verilerinin hesaplanmasında geri dönüşüm/geri kazanım/bertaraf tesislerine iletilirken kesilen makbuzlar ve Entegre Çevre Bilgi Sistemi'ndeki MoTAT girişleri dikkate alınmaktadır.
Organik Atıklar	Ambalaj atıklarının dışında çiftliklerimiz ve üretim faaliyetlerimizde oluşan hayvansal ve bitkisel organik atıklar, biyogaz tesislerimizde enerji (elektrik, buhar, sıcak su ve buhar) ve organik/organomineral gübre elde etmek amacıyla geri kazanılmaktadır.
Raporlama	Raporlamada belirtilen atıklar Türkiye'de bulunan tüm işletmelerimiz ve operasyonlarını kapsamaktadır. Atık verilerinin hesaplanmasında geri dönüşüm/geri kazanım/bertaraf tesislerine iletilirken kesilen makbuzlar ve Entegre Çevre Bilgi Sistemi'ndeki MoTAT girişleri dikkate alınmaktadır.
Tüketim Yoğunluğu	Su ve enerji tüketim yoğunluğu hesaplamalarında Çiftliklerimiz için "Büyük Baş Hayvan Birimi (BBHB)", Üretim Tesislerimiz için "İşlenen Çiğ Süt (ton)", Satış ve İdari Birimlerimiz için "Çalışan Kişi Sayısı" değerleri esas alınmaktadır. Enerji Tüketim yoğunluğu ilgili kategorilerde "Tüketilen Enerji (MWh)/Esas Alınan Değer", Su Tüketim Yoğunluğu ilgili kategorilerde "Tüketilen Su (m^3) / Esas Alınan Değer" formülü ile hesaplanmaktadır.
Emisyon Yoğunluğu	Sütaş Grubu Kapsam 1 ve Kapsam 2 Emisyonlarının İşlenen Süt Miktarına bölünerek hesaplanmaktadır
Büyük Baş Hayvan Birimi (BBHB)	Büyükbaş Hayvan Birimi (BBHB); Beslenme veya yem ihtiyaçları birbirinden farklı olan tür ve yaşlardaki hayvanları tek bir kategoride toplayabilmek için kullanılan hesaplama yöntemidir. Çiftliklerdeki belli yaş ve türdeki hayvan sayısının Mera Yönetmeliğinin 6'ıncı Maddesi 1(a) fıkrasında belirtilen ilgili katsayı ile çarpılması sonucunda elde edilmektedir. Mera Yönetmeliğinin yürürlükteki haline linkten ulaşabilirsiniz.
Sera Gazı Emisyonları	Sütaş Grubu olarak sera gazı emisyonu envanterimizi dijital olarak kayıt altına alıyor, hesaplamalarımızda uluslararası emisyon kütüphaneleri ve standartlarını baz alıyoruz.
Engellediğimiz sera gazı emisyonunun orman eşdeğeri	Almanya Federal Orman Envanteri içerisinde yer alan Uluslararası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) ile uyumlu emisyon katsayıları ile hesaplanmıştır. Karaçam ormanı için 1.433 $kgCO_2$/ha değeri baz alınmıştır.

Geçtiğimiz Raporlama Dönemlerine Göre Yapılan Değişiklikler

ESRS ile Uyum

Geçtiğimiz senelerde GRI Temel, GRI 13: Tarım, Su Ürünleri, Balıkçılık ve SASB Standartlarını baz alarak raporlamalarımızı yapmıştık. Bu raporlama döneminde Avrupa Birliği Sürdürülebilirlik Raporlaması Standartları (ESRS) ile ilgili uyum sürecine başladık. Bu kapsamda içerik endeksimizde GRI ve ESRS endekslerini haritalandırıp ilişkilendirdik.

Çifte Önceliklendirme

2023 yılında ESRS uyum çalışmalarımıza ek olarak, önceliklendirme analizi sürecimizi yeniden gözden geçirdik. Geçtiğimiz yıllarda, paydaşlarımız ve şirketimiz için öncelikli olan konuları paydaş-şirket matrisi üzerinde analiz ederek değerlendiriyorduk. Bu yıl ise çifte önceliklendirme metodolojisine uyum sağlamak amacıyla, öncelikli konularımızı bu metodoloji çerçevesinde yeniden ele aldık. Bu kapsamda, konuların şirket finansalları üzerindeki etkisini değerlendirdiğimiz finansal önceliklendirme (dışarıdan içeriye etki) ve çevre ile toplum üzerindeki etkilerini değerlendirdiğimiz etki önceliklendirmesi (içeriden dışarıya etki) yaklaşımlarını her bir öncelikli konu için uyguladık. Etki önceliklendirmesi sürecinde, konuların çevre ve topluma olan pozitif ve negatif etkilerini; finansal önceliklendirme sürecinde ise konuların şirket finansalları üzerindeki risk ve fırsatlarını, çalışma gruplarımız ve yönetim kurulumuz ile birlikte değerlendirerek puanladık. Sonuçlanan çifte önceliklendirme çalışmasına, raporumuzun ilgili bölümünde yer verdik.

Enerji ve Su Yoğunlukları

Geçtiğimiz yıllarda bölge müdürlüklerimizin enerji ve su tüketim yoğunlukları hesaplanırken bu bölgelerde çalışan kişi sayısı esas alınmaktaydı. Çevre Çalışma Grubumuz ile yapılan değerlendirmeler neticesinde bölge müdürlüklerimizde enerji ile ilgili analizlerde toplam ton satış miktarı, su ile ilgili analizlerde ise çalışan kişi sayısı esas alınmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede geçmişe yönelik hesaplamalar da uyarlanarak ilgili tablolarda açıklanmıştır. Aynı zamanda üretim tesisleri olarak verilen enerji ve su tüketim yoğunlukları süt üretimi tesisleri ve yem üretimi tesisleri olarak ikiye ayrılmış olup, yem üretimi tesislerinde analizlerde üretilen ton yem esas alınmıştır.

Ekonomik Performans Göstergeleri Değerleri

2022 ve 2023 yılı ekonomik performans göstergesi değerleri enflasyon muhasebesi uygulamaları kapsamında yeniden düzenlenmiş olup grafiklere güncel değerleri işlenmiştir.

RAPOR İLETİŞİMİ

Merkez Ofis
Kurumsal İletişim Bölümü
Dudullu Organize Sanayi 1. Caddesi No:21, 34776 Dudullu OSB/Ümraniye İSTANBUL

E-posta: surdurulebilirlik@sutas.com.tr
Telefon: 444 4 788
www.sutas.com.tr

